TÜRK İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI
TEMMUZ 1995 ISSN 1300 - 6843 SAYI: 303

SADAKAYA HAYIR!..

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU

Aylık Yayın Organı

TÜRK-İŞ YÖNETİM KURULU
Bayram MERAL
Genel Başkan

Şemsi DENİZER
Genel Sekreter

Enver TOÇOĞLU
Genel Mali Sekreter

Salih KILIÇ
Genel Eğitim Sekreteri

Sabri ÖZDEŞ
Genel Teşkilatlandırma Sekreteri

SAHİBİ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU
TÜRK-İŞ ADINA
BAYRAM MERAL

•

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
ENİS BAGDADİOĞLU

•

YAYINI HAZIRLAYANLAR
HASAN TAHSİN BENLİ
ÖZCAN KARABULUT

•

FOTOĞRAFLAR
NİHAT ÜSTÜN

•

YÖNETİM YERİ
TÜRK-İŞ Genel Merkezi
Bayındır Sk. No. 10
Yenişehir / ANKARA
Tel : 433 38 24 - 433 31 25 (Santral)
Fax : 433 68 09 - 433 85 80
Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların düşüncesini yansıtır.

•

ABONE
Yurtiçi 6 aylık 40.000.-TL., Yıllık 80.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 60.000.-TL., Yıllık 120.000.-TL.

•

DERGİMİZ BASIN AHLAK YASALARINA UYAR

•

DİZGİ & BASKI
GEN MATBAACILIK-REKLAMCILIK LTD. ŞTİ
229 31 08 • 231 01 80 • 230 08 37

AYIN İÇİNDEN

İnsan Haklarından sorumlu Devlet Bakanı Algan Hacaloğlu 12 Temmuz 1995 günü Türk-İş'i ziyaret ederek Genel Başkan Bayram Meral ve Yönetim Kurulu üyeleriyle görüştü. Hacaloğlu görüşmede toplu iş sözleşmelerindeki gelişmeleri de değerlendirerek "Bizim gönlümüz işçilerden yanadır.'Bu teklifi bana yapsalardı kabul etmezdim" dedi.

Çeçenistan Başbakanı Hasan Hazuyev, beraberinde Çeçenistan Ticaret Bakanı Rozo Cebrail ile birlikte 26 Temmuz 1995 günü Türk-İş Genel Merkezi'ni ziyaret ederek Genel Başkan Bayram Meral ile görüştü.

Fedaral Almanya'nın Türkiye Büyükelçisi Dr. Vergau 19 Temmuz 1995 tarihinde TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek Genel Başkan Bayram Meral ile görüştü. Görüşmede Almanya'da çalışan Türk işçilerinin sorunları da ele alındı.

BAYRAM MERAL
TÜRK-İŞ
GENEL BAŞKANI

BAŞKANDAN

TÜRK-İŞ EMEĞE SAYGI GÖSTERİLMESİNİ İSTEMEKTEDİR

Temmuz ayı sendikal mücadele açısından son derece yoğun geçti. TÜRK-İŞ bu dönemde de sırtındaki tarihsel sorumluluğun gereklerini yerine getirdi, halkımızın öncüsü ve umudu olma niteliğini korudu.

TÜRK-İŞ yıllardır 12 Eylül Anayasasının demokratik yollardan temelden değiştirilmesini ve yeni bir anayasanın kabulü sürecine başta TÜRK-İŞ olmak üzere, tüm demokratik kuruluşların katılmasını talep ediyordu. Bu talebimiz karşılanmadı. 301 milletvekili tarafından Meclis'e sunulan Anayasa değişikliği yasa tasarısının olumlu yanları da Anayasa Komisyonunda ortadan kaldırılınca, özellikle 51. ve 54. maddelerde yapılmak istenilen değişikliklerle işçi hak ve özgürlüklerini daha da kısıtlayacak bir tasarı ortaya çıktı. TÜRK-İŞ bu konuda önemli girişimlerde bulundu. TÜRK-İŞ'in çabaları sonucunda bu iki madde yeterli oyu alamadığı için, aleyhimizde yapılmak istenilen değişiklikler gerçekleşmedi.

TÜRK-İŞ, siyasi partilerimizin büyük çoğunluğunun bazı değişiklikler konusunda mutabakat sağlamış olmasını ve Anayasanın 52. maddesinin yürürlükten kaldırılmasıyla, sendikaların siyasi faaliyeti ve siyasi partilerle işbirliği konusundaki anayasal yasakların sona ermesini olumlu bir gelişme olarak değerlendirmektedir. Ancak, 12 Eylül Anayasasının özü yerinde durmaktadır. Bu konuda tüm siyasi partilerin verdikleri sözler henüz tutulmamıştır.

10 Temmuz 1995 günü Devlet Bakanı Sayın Bekir Sami Daçe TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek, 680 bin dolayında üyemizi ilgilendiren kamu kesimi toplu sözleşmeleri konusunda Hükümetin teklifini iletti.

TÜRK-İŞ bu yılki kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde satınalma gücünün korunmasını temel hedef olarak benimsedi. Bu nedenle de, bir önceki dönemde enflasyon yüzünden meydana gelen kaybı telafi edecek bir ücret zammı talep etti.

Hükümet ise, TÜRK-İŞ'in tüm bu iyiniyetine ve sağduyulu davranışına karşılık, bir yıl içinde yüzde 5,4'lük bir ek ödeme önerdi. Hükümetin teklifine göre, bu ek ödeme ücretlere eklenmeyecek, ikramiyeler, primlere ve fazla mesai ücretlerine yansımayacaktır.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu bu teklifi görüşme gündemine bile almamıştır.

TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların ve Şubelerin Yöneticileri, 18 Temmuz 1995 günü DSİ Genel Müdürlüğü Toplantı Salonunda gerçekleştirdikleri coşkulu toplantıda, Hükümete ve IMF'ye gereken yanıtı vermiştir.

18 Temmuz günü yapılan toplantı ve CHP ve DYP Genel Merkezlerine yapılan yürüyüş son derece coşkulu olmuş, işçi sınıfımıza ve tüm halkımıza önemli mesajlar vermiştir.

21 Temmuz günü sabah servis araçlarına binmeyerek, işyerlerine yürüyerek giden yüzbinlerce işçi, tabanın taleplerimize nasıl sahip çıktığını kamuoyuna göndermiştir.

25 Temmuz günü iş çıkışında DYP ve CHP il örgütlerini topluca ziyaret ederek tepkilerini demokratik biçimde dile getiren üyelerimiz, TÜRK-İŞ'in tüm siyasal çizgileri aşan bütünlüğünü bir kez daha sergilemiştir.

5 Ağustos Emeğe Saygı Mitingi ise tarihimize şanlı bir sayfa olarak geçecektir.

Bu eylemlere katılan ve bu eylemleri destekleyen Sendika Genel Merkez ve Şube Yöneticilerimize, işyeri sendika temsilci ve baştemsilcilerine, üyelerimize ve halkımıza teşekkürlerimi sunuyorum.

TÜRK-İŞ'in bu eylemleri haklıdır, demokratiktir ve meşrudur. Bu barışçıl eylemlerimiz, Türkiye tarafından onaylanmış olan 87 sayılı ILO Sözleşmesine uygundur. Meclisimiz ve Bakanlar Kurulumuz, bu Sözleşmeyi onaylayarak, barışçıl olmak koşuluyla tüm bu eylemleri yasal kılmayı uluslararası düzeyde bir yükümlülük olarak kabul etmiştir. Anayasamızın 90. maddesi de, 87 sayılı ILO Sözleşmesinden kaynaklanan haklarımızı kullanabileceğimizi açıkça belirtmektedir.

Türkiye zor bir dönemden geçmektedir. TÜRK-İŞ bu zor dönemin en az sıkıntıyla aşılabilmesi için, her türlü diyalog çabasını göstermekte, sorunları öncelikle masa başında çözmeye çalışma anlayışını ısrarla sürdürmektedir.

Ancak, halkına verdiği sözleri değil de, IMF'ye verdiği sözleri yerine getirmeye çalışan bir Hükümet işbaşında ise, TÜRK-İŞ'in bu iyiniyetli ve sağduyulu çabaları, ne yazık ki, yanlış yorumlanmaktadır. Hükümet, verdiği yüzde 5,4'lük teklifle diyaloğu reddetmektedir.

Hükümetin bu tavrı, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda Hükümet temsilcilerinin davranışlarına da yansımıştır. Hükümet temsilcileri, işveren temsilcileriyle birlikte hareket ederek, asgari ücretin insanca yaşamaya yetecek bir düzeyde belirlenmesine ve 1 Ağustos'ta yürürlüğe girmesine engel olmuşlardır.

Anayasanın 52. maddesi iptal edilmiş, sendikaların siyasi faaliyeti ve siyasi partilerle ilişkileri konusunda önemli bir engel ortadan kaldırılmıştır. TÜRK-İŞ, çözümü siyasi alana kaymış temel sorunlarının halkımız ve ülkemiz lehinde çözümlenmesi için siyasi alandaki bağımsız gücünü geliştirme, güçlendirme ve gerektiğinde demokratik biçimde alınan kararlar doğrultusunda kullanma kararlılığı içindedir.

Türkiye'de iktidarları IMF değil, başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm halkımız belirlemektedir. TÜRK-İŞ de halkımızın öncüsü ve umududur.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

Türk-iş Başkanlar Kurulu, kamu kesiminde yaklaşık 600 bin işçiyi ilgilendiren toplu iş sözleşmesi görüşmelerindeki son gelişmeleri değerlendirdi. Başkanlar Kurulu toplantısından sonra hükümetin zam teklifi yakılarak protesto edildi.

Hükümetin teklifini değerlendiren TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral; **"TÜRK-İŞ böyle bir teklifi görüşme konusu bile yapmayacaktır. TÜRK-İŞ sadakayı reddetmekte, 'Sadakaya Hayır' demektedir"**

Başkanlar Kurulu toplantısının açılışında bir konuşma yapan Meral, TÜRK-İŞ'in başta Anayasa olmak üzere asgari ücret, SSK yasa tasarısı gibi konulardaki taleplerini de dile getirdi.

❑ **TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, başta kamu kesimindeki toplu iş sözleşmelerindeki son gelişmeleri ve çalışma hayatının diğer sorunlarını değerlendirmek üzere 11 Temmuz 1995 günü Ankara'da TÜRK-İŞ Genel Merkezinde toplandı. Toplantının açılışında konuşma yapan Genel Başkan Bayram Meral şunları söyledi:**

"Başkanlar Kurulumuz ülkemiz, halkımız ve çalışanlar açısından ciddi sorunların yaşandığı bir dönemde toplanmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'nin bölünmez bütünlüğüne ve güvenliğine yönelik dış tehditler yoğunlaşırken, TÜRK-İŞ, ülkemizde huzuru hakim kılma çabalarını sürdürmektedir. Ancak, ne yazık ki, bu sorunların çözümü için TÜRK-İŞ'in iyiniyetli gayretleri Hükümetçe engellenmektedir.

Parlamentoda temsil edilen siyasi partiler, ülkemizi 12 Eylül Anayasası ile yönetme ayıbından kurtarma vaadiyle halkımızın karşısına çıktılar; oy

DEVLET BAKANI BEKİR SAMİ DAÇE TÜRK-İŞ'İ ZİYARET EDEREK KAMU KESİMİ TOPLU SÖZLEŞMERİYLE İLGİLİ TEKLİFİ İLETTİ

Hükümetin ortalama yüzde 5,26'lık zam teklifi TÜRK-İŞ tarafından tepkiyle karşılandı.

Devlet Bakanı Bekir Sami DAÇE, 10 Temmuz 1995 günü Kamu İşveren Sendikaları genel sekreteriyle birlikte TÜRK-İŞ'i ziyaret ederek, kamu kesimi toplu sözleşleriyle ilgili Hükümetin teklifini TÜRK-İŞ'e iletti. Hükümetin teklifine göre, 10 milyon liranın altındaki ücretlere (10 milyon lira dahil) seyyanen 3 milyon lira, 10 milyon lira ile 15 milyon lira arasındaki ücretlere (15 milyon lira dahil) 2 milyon lira, 15 milyon lira ile 30 milyon lira arasındaki ücretlere (30 milyon lira dahil) 1 milyon lira ve bunun üzerindeki ücretlere 500 bin lira zam yapılması öngörmektedir.

1995 yılının tamamını kapsayan ve taban ücretlere yansıtılmayıp ek ödeme olarak verilmesi düşünülen Hükümetin teklifini değerlendiren Meral teklifi "üzerinde tartışmaya bile değer bulmadıkların" açıklayarak "TÜRK-İŞ sorun çıkarmamaya çalıştı, ama Hükümet bunu kullandı. Artık sokaklara inersek, sorumlusu Hükümettir. İşçilerin sadakaya ihtiyacı yok" dedi.

istediler. Bugün ise, 12 Eylül Anayasasının değiştirilmesi konusunda anlaşamıyorlar başka küçük hesaplar demokratikleşme vaadlerinin önüne geçmektedir. DYP, ANAP ve SHP Grup Başkanvekillerinin önderliğinde toplam 301 milletvekilinin imzasıyla Meclis'e sunulan Anayasa değişikliği kanun tasarısının Anayasa Komisyonu'nda anti-demokratik bir biçime sokulmasını üzüntüyle karşılıyoruz. Dileğimiz, tüm yetersizlikleri ve eksiklerine rağmen, ilk adım olarak bu tasarının yasalaşmasıdır.

TÜRK-İŞ, 12 Eylül döneminin anti-demokratik kuruluşların da katılacağı bir tartışma sürecinde, evrensel demokrasi ilkelerine, onaylanmış uluslararası sözleşmelere ve tam üyelik için başvurduğumuz Avrupa Birliği standartlarına uygun hale getirilmesini istemektedir.

Ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan enflasyon yüksek bir oranda devam etmektedir. Haziran sonu itibariyle 12 aylık enflasyon oranı yüzde 84,4 olarak gerçekleşmiştir. bu oram olumlu bulmak aşırı bir iyimserliktir.

İşsizlik her geçen gün artmaktadır. Yatırım yapılmazsa işsizliğin azaltılması mümkün değildir. 5 Nisan istikrar programı sonrasında ülkemizdeki sabit sermaye yatırımlarında sürekli bir azalma yaşanmaktadır. 1994 yılında sabit sermaye yatırımları yüzde 15,9 oranında gerilemiştir. 1995 yılının ilk üç ayında da, geçen yıla göre, yüzde 16,9'luk bir gerileme söz konusudur. Emeğin değil, paranın para kazandığı bir dönemde yaşanmaktadır. Yatırımların durmasının altında yatan başlıca nedenlerden biri de bu gerçektir.

5 Nisan sonrasında milli gelir adaletsizliği daha da artmıştır. İşçile-

1995 YILI KAMU KESİMİ TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİYLE İLGİLİ TÜRK-İŞ'in TEKLİFİ

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ve Kamu Kesimi Koordinasyon Kurulu'nun TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'na sunduğu ve Başkanlar Kurulu tarafından onaylanan 1995 yılı kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinde TÜRK-İŞ'in istediği ücret zamları: 1. Altı Ay: Bir önceki altı aylık enflasyon ve ayrıca yüzde 15 puan refah payı. 2. Altı Ay: Bir önceki altı aylık enflasyon 3. Altı Ay: Bir önceki altı aylık enflasyon 4. Altı Ay: Bir önceki altı aylık enflasyon. Ayrıca TÜRK-İŞ'in önerisinde düşük ücretlerde belli bir iyileştirme yapılarak, kıdem zammı ve ücret zamlarının daha sonra uygulanması öngörülmektedir.

rin ve memurların milli gelirden aldıkları pay 1993 yılında yüzde 32,8 iken, 1994 yılında yüzde 25,1'e inmiştir. Sermaye ve servet sahiplerinin milli gelirden aldıkları pay ise, 1993 yılında yüzde 50,1'den 1994 yılında yüzde 57'6'ya yükselmiştir.

Yüksek Hakem Kurulu'nda Türk Hava Yolları işyeri için öngörülen zamlar da, enflasyon nedeniyle meydana gelen kaybı telafi etmekten uzaktır.

Bugün asgari ücret 61 dolardır. TÜRK-İŞ'in talebi, asgari ücretin günün koşullarına göre tespiti ve 1 Ağustos tarihinden itibaren yürürlüğe girmesidir. Bakanlar Kurulu'nun Meclis'ten aldığı yetkiyi kullanarak, asgari ücreti gelir vergisi dışında tutmasını da istiyoruz.

Özelleştirme ile ilgili sıkıntılar devam etmektedir. Bu koşullarda, yeni bir istikrar programı ve yüksek oranlı bir devalüasyon söylentileri artmaktadır. Halkımızın ve özellikle de çalışanların ve işçi sınıfının, fedakarlık yapacak hali yoktur. Türkiye, lira'dan üç sıfır atılması veya yeni bir para biriminin kabulüyle değil, çok kazananlardan servet ve gelirleri oranında vergi alınmasıyla kurtulacaktır.

Ülkemizin ciddi sorunları bulunmaktadır. Bu sorunlar her geçen gün daha da artmaktadır. Ne yazık ki, bu sorunları tartışacağımız Ekonomik ve Sosyal Konsey bugüne kadar faaliyete geçirilmemiştir.

Hükümetimizin bu tavrı, TÜRK-İŞ'in bu yıl ILO'da Hükümeti eleştirmesine yol açmıştır. TÜRK-İŞ, ülkemizde çağdaş bir demokrasiyi kurma mücadelesinde, ILO'yu da etkili bir biçimde kullanmıştır.

TÜRK-İŞ, mezarda emekliliğe yol açacak yasa tasarısının Hükümet tarafından geri çekilmesini bir kez daha talep etmektedir.

Çalışanı ve emeklisiyle karşı karşıya bulunduğumuz en önemli sorunlardan biri de, SSK'nın sunduğu hizmetlerin yetersizliğidir. SSK'yı antidemokratik bir yapıya sokanlar, yıllardır SSK'yı arpalık olarak kullananlar veya belirli çevrelere peşkeş çekenler, önemi giderek daha da artan bu Kurumu yoketme çabası içindedir. Bu konuda en önemli görev, SSK Yönetim Kurulu'nda görev yapan işçi kökenli üyelere düşmektedir. SSK üzerindeki ekonomik tedbirler kaldırılmalı, SSK'nın boş kadroları daha iyi hizmet sunulacak biçimde doldurulmalı ve SSK hizmetlerinin niteliği yükseltilmelidir.

Son dönemde dikkati çeken biçimde öne çıkan bir sorun, işçiyle işçiyi, işçiyle askeri ve polisi karşı karşıya getirmeye yönelik çabalardır. Bazı işyerinde haklı ve meşru bir grev sürerken, taşeron işçileriyle grevkırıcılık yapılmaktadır. Hakkını korumak isteyen işçinin karşısınaise jandarma çıkarılmaktadır. Bu, son derece yanlış ve tehlike ve uygumaladır. TÜRK-İŞ bu konularda Hükümeti ve işverenleri uyarmaktadır.

Güvenlik güçlerinin görevi, yalnızca işverenin malını korumak değildir. Güvenlik güçleri, ekmeği ve hakları için meşru ve demokratik yollardan mücadele ederken, işveren tarafından mağdur edilen veya işverence keyfi biçimde işten atılan işçinin karşısına dikilmemeli, aksine onun hakkına sahip çıkmalı, işçinin yanında yer almalıdır.

TÜRK-İŞ toplumda diyalogun gelişmesinden, sorunların masa başında çözülmesinden yanadır. Nitekim Havaş işyerindeki grev, Hava-İş Sendikamazını Genel Merkez ve Şube Yöneticilerinin de imzalandığı bir protokolla sona erdirilmiştir.

Diğer taraftan, çeşitli işyerinde işten çıkarmaların devam ettiği, toplu sözleşme yetkisi sorunlarının aylardır çözüme kavuşturulmadığı bir ortamda doğacak tepkilerin sorumlusu TÜRK-İŞ ve işçiler değil, bu sorunları yaratanlardır.

Özellikle Erdemir işyerinde eski dönem toplu iş sözleşmesinin sona ermesinin üzerinden 10 ayı aşkın bir sürenin geçmiş olmasına ve Sendikamızın çoğunluğu sağlamasına rağmen yetkinin verilmemesi, TÜRK-

İŞ'e yapılan haksızlıkların yeni bir kanıtıdır.

Hükümet toplu sözleşmelerimizde 12 Eylül'ün, Yüksek Hakem Kurulu'nun ve kamu kesimi işveren sendikalarının bile bugüne kadar dokunmadığı bazı haklarımızı kaldırmak istemektedir.

Hükümetin bu tutumu sözleşmelerin tıkanmasına, uyuşmazlık tutanaklarının tutulmasına yol açmıştır. Toplu sözleşmelerin bir bölümü de, anti-demokratik grev yasakları nedeniyle, Yüksek Hakem Kurulu'na gitme safhasına gelmiştir. Kamu Koordinasyon Kurulumuzun 30 Haziran 1995 tarihinde Meclis'te iki Sayın Devlet Bakanı ile yaptığı toplantıda bu konular değerlendirilmiş ve sözleşmelerin biran önce bitirilmesi istenmiştir. Ne yazık ki, bugüne kadar istenilen sonuç alınamamıştır.

TÜRK-İŞ, yaşadığımız sıkıntılı günlerde günün koşullarına uygun bir ücret teklifi beklerlerken, dün Devlet Bakanı Sayın Bekir Daçe'nin yaptığı ziyarette verdiği teklif, TÜRK-İŞ tarafından haklı bir tepkiyle karşılanmıştır.

Devlet Bakanı Sayın Bekir Sami Daçe'nin TÜRK-İŞ'e dün verdiği teklif, görüşme konusu yapılamayacak kadar aleyhimizdedir, adaletsizdir. TÜRK-İŞ'in 1995 yılı kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerindeki temel politikası, gerçek ücret artışı istememek, bir önceki 6 aylık dönemdeki kayıplarımızın verilmesini talep etmektedir. Toplu sözleşme yürürlükleri 1 Ocak'ta başlayan işçiler için bu kayıp yüzde 40, toplu sözleşmesi 1 Mart'ta başlayan işçiler için bu kayıp yüzde 52,2'dir. Hükümetin verdiği teklif ise, 1995 yılının tümü için, bir yıllık süre için yalnızca yüzde 5,4'tür. Halbuki, geçen dönemdeki kaybımıza ek olarak, 1995 yılının ilk altı ayında fiyatlar ayrıca yüzde 30 oranında artmıştır.

Hükümet, bu zamların ücretlere eklenmemesini istemektedir. Böylece, bu zam fazla mesai ücretlerine, ikrameyilere, primlere, ücrete bağlı diğer ödemelere de yansımayacaktır. Hükümet, evlenme, doğum ve ölüm dışındaki tüm yan ödemelerin aynen korunmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ böyle bir teklifi görüşme konusubilc yapmayacaktır. TÜRK-İŞ sadakayı reddetmekte, "Sadakaya hayır" demektedir.

İşçiler, memurlar, emekliler ve bir bütün olarak dar gelirliler, 1994 yılında yeterince fedakarlık yapmıştır. Artık fedakarlık yapmak sırası, 5 Nisan istikrar programı sonrasında gelirlerini alabildiğince artıranlarındır.

Başkanlar Kurulumuz artık ne tür eylemlerin yapılacağını tartışacak ve karara bağlayacaktır.

Ayrıca, özel sektör işyerindeki toplu sözleşme görüşmelerinde de sıkıntılar devam etmektedir.

Bu alandaki sorunların çözümüne de gerekli iyiniyet ve çaba gösterilmelidir.

İşsizliğin ve ekonomik sıkıntıların her gün arttığı bir ortamda, Hükümetin ve işverenlerin, işçi çıkararak, toplu sözleşmeleri tıkıyarak yeni sorunlar yaratma düşüncesinden vazgeçmediği taktirde, TÜRK-İŞ, ülke genelinde haklı, meşru ve demokratik tepkisini gösterecektir.

Temennimiz, Hükümetin ve işverenlerin, TÜRK-İŞ'i böyle bir yola sevk etmemesi, sorunları masa başında çözmek isteyen TÜRK-İŞ'e iyiniyetle bir anlayışla yaklaşması, ülkemizin çıkarlarını ufak hesapların önünde tutmasıdır.

Aksi taktirde doğacak olayların ve yeni sorunların sorumlusu TÜRK-İŞ olmayacaktır.

Bu uyarımızın dikkate alınacağı umuduyla, hepimize saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

Başkanlar Kurulu toplantısından sonra TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral ve Başkanlar Kurulu üyeleri, kamu sözleşmeleriyle ilgili olarak Hükümet tarafından verilen ücret teklifinin yer aldığı dosyayı TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nin önünde yaktılar.

HÜKÜMETİN ZAM TEKLİFİ YAKILDI

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu çalışma hayatını ilgilendiren son gelişmeleri görüştükten sonra, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral ve Başkanlar Kurulu üyeleri, kamu sözleşmeleriyle ilgili olarak hükümet tarafından verilen ücret teklifinin yer aldığı dosyayı TÜRK-İŞ Genel Merkezi önünde yaktılar. Genel Başkan Meral, Hükümetin zam teklifinin yakılarak eylemleri başlattıklarını belirterek, üretimden gelen güç de dahil olmak üzere çeşitli eylemlerin gündeme geleceğini söyledi.

Toplantı sonunda TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların genel merkez, şube yöneticileri, bölge ve il temsilcileri 18 Temmuz'da 1995 günü Ankara'da yapılacak toplantıya çağrıldı.

Öte yandan Başkanlar Kurulu toplantısından sonra açıklanan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Bildirisi yan sütunlarda sunulmaktadır.

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU BİLDİRGESİ

Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük ekonomik, toplumsal ve siyasal bunalımını yaşarken, Hükümet, özellikle çalışanlara karşı izlediği politikalarla, bu bunalımı daha da derinleştirici bir çizgi izlemektedir. İşçiler, Sendikacılık Hareketimiz ve özgür toplu pazarlık düzeni, 12 Eylül döneminde bile karşılaşılmayan kapsamlı ve sistemli bir saldırıyla karşı karşıyadır.

12 Eylül Anayasasını, kısmen bile olsa demokratikleştirme çabaları başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Türkiye, 12 Eylül Anayasısıyla yönetilme ayıbını hala yaşamaktadır. Türkiye'nin demokratikleştirilmesi doğrultusunda somut adımlar sürekli olarak ertelenmektedir.

Asgari ücret ayda net 61 dolardır. Milyonlarca işçi ise kaçak olarak çalıştırılmaktadır.

Hükümet, kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde ortalama yüzde 5,4 oranında bir zam önermiştir. TÜRK-İŞ'in tarihinde ilk defa bir Sayın Bakan işçileri hızla yoksullaştıracak böyle adaletsiz ve bilimsel dayanaktan yoksun bir öneriyi TÜRK-İŞ'e sunabilmiştir. Böyle bir teklif, TÜRK-İŞ'in arzuladığı diyalog kapılarını kapatacak bir yaklaşımı yansıtmaktadır.

Kamu çalışanlarının grevli toplu pazarlık ve bireyler olarak siyasi faaliyette bulunma hakları hala çiğnenmektedir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, kamu çalışanları sendikalarının kapatılması için bir karar vermiştir.

Sendikalarımız, sendikalaşan işçiler ve grevci işçiler üzerindeki yasadışı baskılar sistemli bir biçimde artmakta, güvenlik güçleri tarafsızlığını yitirmektedir. İşten atmalar yoluyla sendikalar yok edilmek istenmektedir. Taşeron işçileri grevkırıcı olarak kullanılmaktadır.

Sosyal Sigortalar Yasası'nı değiştirecek mezarda emekliliğe yol açacak ve sosyal sigorta haklarımızı daha da kısıtlayacak yasa tasarısının Meclis'e indirilmesi hala gündemdedir.

Yerel yönetimlerdeki antidemokratik yapıya ve belediyeler üzerindeki vesayete bağlı olarak, belediyelerin hizmetinde ve işçilerine karşı yükümlülüklerindeki sorunlar derinleşerek sürmekte, siyasal amaçlı işçi çıkartmalar ve işçi alacaklarının ödenmemesi devam etmektedir.

TÜRK-İŞ, 12 Eylül döneminin anti-demokratik Anayasası ve diğer mevzuatının, sendikaların ve diğer demokratik kuruluşların da katılacağı bir tartışma sürecinde, evrensel demokrasi ilkelerine, onaylanmış uluslararası sözleşmelere ve tam üyelik için başvurduğumuz Avrupa Birliği standartlarına uygun hale getirilmesini istemektedir. TÜRK-İŞ, bu sürecin ilk adımı olarak, 301 milletvekili tarafından Meclis'e sunulan Anayasa değişikliğine ilişkin kanun tasarısının kabul edilmesini talep etmektedir.

TÜRK-İŞ, asgari ücretin günün koşullarına göre 2 kişilik bir ailenin insanca yaşamasına yetecek düzeyde tespitini ve 1 Ağustos tarihinden itibaren yürürlüğe girmesini, Bakanlar kurulu'nun Meclis'ten aldığı yetkiyi kullanarak, asgari ücreti gelir vergisi dışında tutmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ, 1995 yılı kamu kesimi toplu sözleşme görüşmelerinde gerçek ücret artışı istememekte, yalnızca enflasyondan kaynaklanan kayıplarının telafi edilmesini talep etmektedir. TÜRK-İŞ, 1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısında yer alan ve 26 Kasım Büyük Yürüyüşü sonrasında geri çekilen işçi aleyhtarı hükümlerin bu kez toplu sözleşme masasında gündeme getirilmesini protesto etmektedir.

TÜRK-İŞ, kamu çalışanlarının Türkiye tarafından onaylanmış Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmelerinden kaynaklanan grevli toplu pazarlık ve bireyler olarak siyasi faaliyette bulunma haklarının tanınmasını istemektedir.

TÜRK-İŞ, mezarda emeklilik yasa taslağının geri çekilmesini talep etmektedir.

TÜRK-İŞ, sendikalarımız ve işçiler üzerindeki baskıların durdurulmasını ve güvenlik güçlerinin tarafsızlığının sağlanmasını istemektedir. TÜRK-İŞ, Türkiye tarafından onaylanmış 158 sayılı ILO Sözleşmesinin iç mevzuatımıza yansıtılarak, geçerli bir nedene dayanmadan işçi çıkartmanın yasaklanmasını talep etmektedir.

TÜRK-İŞ, yerel yönetimlerin demokratik bir yapıya kavuşturulmasını, idari vesayetten kurtarılmasını, işçiler ve Sendikamız üzerindeki baskının sona erdirilmesini ve işçi alacaklarının derhal ödenmesini talep etmektedir.

TÜRK-İŞ, insan haklarına saygılı, laik ve demokratik bir sosyal hukuk devleti olması gereken Türkiye Cumhuriyeti'nin bölünmez bütünlüğünün en büyük savunucusu ve güvencesidir. TÜRK-İŞ daima vatanın ve halkımızın çıkarlarını ön planda tutarak adım atmıştır ve atmaya devam edecektir.

Hükümetin bugün ısrarla izlediği politika, ülkemizin ve halkımızın çıkarlarına uygun değildir. Bu politika, ülkemizin ve halkımızın değil, uluslararası tekelci sermayenin, IMF'nin ve Dünya Bankası'nın istekleri doğrultusunda biçimlendirilmiştir. Özellikle 5 Nisan İstikrar Programı sonrasında daha da acımasızca uygulanan bu politikalarla, hayat daha da pahalılanmış, işsizlik daha da artmıştır.

Hükümet, kamu açıklarının ve KİT zararlarının sorumlusu olarak işçileri ve sendikaları gösterme çabası içindedir. Bu gerçekdışı çaba, kamu açıklarının ve KİT zararlarının gerçek sorumlusu olan yüksek banka faizlerini ve bu kurum ve kuruluşların olanklarının siyasi partilere ve sermayeye peşkeş çekilmesini gizlemeye yöneliktir ve inandırıcılıktan uzaktır.

TÜRK-İŞ, 4 yıla yakın bir süredir vaadlerini tutmayan bu Hükümetin istifasını istemektedir.

TÜRK-İŞ, vaadlerini tutmayan ve böylece TÜRK-İŞ'in temel güvencesi olduğu özgürlükçü ve çoğulcu parlamenter demokrasiyi ve TBMMM'yi yıpratan parlamenterleri eleştirerek, erken seçim talep etmektedir.

TÜRK-İŞ, ülkemizin, halkımızın, çalışanların ve işçi sınıfının çıkarlarının koruyucusu olma görevini özellikle böylesine bunalımlı bir dönemde sürdürecektir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Devlet Bakanı Sayın Bekir Daçe tarafından 10 Temmuz 1995 günü TÜRK-İŞ'e iletilen teklifi ciddiye almamış, gündemine alıp görüşmemiş ve bu teklifin Başkanlar Kurulumuz tarafından TÜRK-İŞ'in önünde yakılması kararını almıştır.

TÜRK-İŞ, ülkemizin, halkımızın ve tüm çalışanlarının karşı karşıya bulunduğu bu ciddi sorunları çözüme kavuşturmak amacıyla, 18 Temmuz 1995 Salı günü Ankara'da TÜRK-İŞ'e bağlı tüm Sendikaların ve Şube Yöneticilerinin katılımıyla büyük bir kapalı salon toplantısı düzenleyecektir. Başkanlar Kurulumuzun 11 Temmuz 1995 günlü toplantısında önerilen ve tespit edilen eylemler bu toplantıda değerlendirilecek ve alınan karar Türkiye genelinde yaşama geçirilecektir.

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALARIN GENEL MERKEZ VE ŞUBE YÖNETİCİLERİ TOPLANTISI YAPILDI

Meral : "TÜRK-İŞ Ülkemizin, Halkımızın ve İşçi Sınıfımızın Çıkarlarını Koruyacaktır"

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu 18 Temmuz 1995 günü saat 9:00'da TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde toplanarak eylem takvimini oybirliğiyle belirledi.

Başkanlar Kurulu toplantısından sonra, 11 Temmuz 1995 günlü yapılan TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısında alınan karar uyarınca, eylem kararlarının teşkilatın Genel Merkez ve Şube Yönetimlerinin katılacağı toplantıda görüşülmesi ve kesinleştirimesi doğrultusunda Devlet Su İşleri Salonunda saat 10'da bir toplantı gerçekleştirdi.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu üyeleri, Sendikaların Genel Merkez ve Şube Yöneticilerinin katıldığı toplantıda konuşan TÜRKİ-Ş Genel Başkanı Bayram Meral şunları söyledi:

"Sendikalarımızın Değerli Yöneticileri, Şubelerimizin Değerli Yöneticileri, Basınımızın ve Televizyon Kanallarının değerli Çalışanları, Değerli Konuklar,

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu adına hepinize hoşgeldiniz diyor, en derin saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, 11 Temmuz 1995 günü yaptığı toplantısında, alınacak eylem kararlarının tüm teşkilatımızına Genel Merkez ve Şube Yönetimlerinin katılımıyla birlikte görüşülmesini ve kesinleşmesini kararlaştırmıştır.

Başkanlar Kurulumuzun bu sabah yapılan toplantısında da bir eylem takvimi oybirliğiyle belirlenmiştir.

TÜRK-İŞ daima ülkemizin ve halkımızın çıkarlarını ve huzurunu herşeyin üstünde tutan, sorunları öncelikle diyalog yoluyla çözmeye çalışan bir kuruluştur.

Ancak eğer bize demokratikleşme konusunda tekrar tekrar verilen sözler tutulmazsa, eğer asgari ücret hala ayda 61 dolarsa, eğer yıllık enflasyonun yüzde 100'lerin üstünde olduğu bir dönemde TÜRK-İŞ'e bir yılda yüzde 5,4 gibi komik bir ücret zammı teklif edilirse, TÜRK-İŞ karşısındakilere duyduğu güveni kaybeder.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral toplantıda yaptığı konuşmada "TÜRK-İŞ ülkemizin ve halkımızın böyle büyük tehditlerle karşı karşıya bulunduğu hiçbir dönemde susmamıştır, bugün de susmayacaktır" dedi.

Bugün böyle bir durumla karşı karşıyayız.

IMF'ye verdiği sözleri tutmak isteyen Hükümet, halkına verdiği sözleri pervasızca çiğnemektedir.

12 Eylül Anayasasının demokratikleştirilmesi konusundaki vaadler yerine getirilmemiştir.

Asgari ücretin insanca yaşamaya yetecek bir düzeye çıkarılması ve asgari ücretten vergi kesilmemesi konusundaki vaadler tutulmamıştır.

Kamu kesimi toplu sözleşmelerinde yalnızca satınalma gücünü korumak isteyen işçilere ve sendikalara, ciddiyetle bağdaşmayacak bir teklif verilmiştir.

Kamu çalışanlarının grevli toplu pazarlık ve siyasi faaliyette bulunma hakları tanınmamıştır.

İşten çıkarmalar ve zorunlu emeklilik devam etmektedir; iş güvencesi ve işsizlik sigortası yasaları yıllardır sürüncemede bırakılmaktadır.

Sendikamız, sendikalı işçiler ve özellikle de grevci işçiler üzerindeki baskılar artarak sürmektedir; güvenlik güçleri tarafsızlığını korumamaktadır.

Belediyelerin anti-demokratik yapısı devam etmekte ve belediyelerde işçiler ve Sendikamız üzerindeki baskılar sürmektedir.

Mezarda emekliliğe yol açacak ve sosyal sigorta haklarımızı birçok noktada ortadan kaldıracak yasa tasarısı henüz Meclis'ten geri çekilmemiştir.

Mevsimlik işçilerin sorunlarına ve sıkıntılarına çözüm bulunmamıştır.

Emeklilerin sıkıntıları her geçen gün büyümekte, işsizlik hergün daha da derinleşen bir yara olmaktadır.

Pahalılık, tüm dargelirlilerin hayatlarını çekilmez hale getirmiştir.

Bu sorunlar karşısında sessiz kalmak mümkün değildir.

Bu sorunlar karşısında bugün sessiz kalırsak, yarın IMF'nin ve Dünya Bankası'nın diğer istekleri de karşımıza dikilecektir. Bugün geri adım atarsak, Hükümet ve IMF, yarın ülkemiz ve çalışanlar için yeni yeni sorunlar ve sıkıntılar yaratacaktır.

Bugün sessiz kalırsak,

* Hükümet ve IMF üzerimize glemeye devam edecektir.

* İşten çıkarmalar artacaktır, iş güvencesi ve işsizlik sigortası tasarıları bir defa daha rafa kalkacaktır.

* İşyerimizde zorunlu emeklilik hızlanarak uygulanacaktır.

* Mezarda emeklilik yasalaşacak, sosyal sigorta haklarımız gaspedilecektir.

* Birçok işçi memur yapılacak ve grevli toplu pazarlık ve siyasi faaliyette bulunma haklarından mahrum bırakılacaktır.

* Asgari ücrete düşük oranlı bir zama yapılacak, taşeronluk yaygınlaşacaktır.

* Kıdem tazminatının kaldırılması gündeme gelecektir.

* Yerli ve yabancı kaçak işçi çalıştırma uygulaması daha da yaygınlaşacak, ücretlerimiz düşürülecektir.

* İşçi alacakları daha da gecikecek, ikramiyelerimiz kaldırılacaktır.

* Geçici işçilerin yıllık çalışma süresi iyice azaltılacak, mevsimlik işçilerin hiçbir sorunu çözülmeyecek, mevsimlik işçiler asgari ücrete mahkum edilecektir.

* İmzalanmamış toplu iş sözleşmelerimiz uygulanmayacaktır.

* 12 Eylül döneminin antidemokratik Anayasasını ve diğer mevzuatlını değiştirmek mümkün olamayacaktır.

* Uluslararası tekelci sermaye, IMF ve Dünya Bankası, bizi adım adım köleleştirmeye çalışacaktır.

TÜRK-İŞ ülkemizin ve halkımızın böyle büyük tehditlerle karşı karşıya bulunduğu hiçbir dönemde susmamıştır, bugün de susmayacaktır.

TÜRK-İŞ'in talepleri ülkemizin, halkımızın, işçi sınıfımızın çıkarları doğrultusundadır.

Hükümetin uygulamaları, uluslararası tekelci sermayenin, IMF'nin, Dünya Bankası'nın, ülkemizdeki bir avuç zengini çıkarları doğrultusundadır.

TÜRK-İŞ, Sizlerin de onalyamanızın ardından, Başkanlar Kurulumuzun aldığı karar uyarınca, barışçıl, meşru ve demokratik eylemlerini başlatmaktadır. Ancak bu eylemlerimiz sırasında bile, Hükümetin tavrını değşitirmesini, diyalog kapısını aralamasını, haklı taleplerimizin karşılanması doğrultusunda adım atmasını ve ülkemizde huzuru korumasını bekliyoruz ve istiyoruz.

Türkiye'de dargelirliler 1994 yılında yeterince fedakarlık yapmıştır.

Şimdi fedakarlık yapma sırası, 5 Nisan istikrar programı sonrasında servetlerine servet katanlardır.

TÜRK-İŞ'in bu haklı talebini hal-

TÜRK-İŞ'İN EYLEM TAKVİMİ

☞ 11 Temmuz 1995 Salı: Kamu Kesimi Toplu İş Sözleşmeleri konusunda Hükümet teklifinin TÜRK-İŞ Başkanlar kurulu tarafından yakılması.

☞ 18 Temmuz 1995 Salı: Sendika ve Şube Yönetimleriyle Ankara'da toplantı. DYP ve CHP Genel Merkezlerine siyah çelenk konulması. TÜRK-İŞ'e dönüş.

☞ 21 Temmuz 1995 Cuma: Tüm yurtta kamu kesimi ve özel kesimdeki tüm işçilerin, sabah servis araçlarına binmeyerek işe yürümeleri

☞ 25 Temmuz 1995 Salı: Ankara'da kamu kesimi ve özel kesimdeki tüm işçilerin iş çıkışı DYP ve CHP Genel Merkezini ziyareti. Tüm il ve ilçelerde kamu kesimi ve özel kesimdeki tüm işçilerin, iş çıkışı DYP ve CHP İl Merkezlerini, il ve bölge temsilcilerimizin önderliğinde ziyareti.

☞ 5 Ağustos 1995 Cumartesi: Ankara'da Büyük Yürüyüş ve miting

☞ 8 Ağustos 1995 Salı: Üretimden gelen gücün kullanılması

☞ Bu eylemlerin sonuç vermemesi durumumda, süresiz genel eylemi görüşmek ve süresiz genel eylemin tarihini belirlemek üzere TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun Ankara'da olağanüstü toplantısı

kımız ve tüm çalışanlar tüm güçleriyle desteklemektedir.

TÜRK-İŞ, önümüzdeki dönemde Türkiye'nin demokratikleşmesi ve halkımızın haklarının verilmesi konusunda yapılacak oylamalarda tek tek bütün milletvekillerini izleyecektir. Demokrasi ve halk karşıtı milletvekillerinin seçilmemesi için gereken çaba gösterilecektir. TÜRK-İŞ 10 Ekim 1965 genel seçimlerinde çeşitli partilerden 9 milletvekilinin seçilmemesi için kampanya açmış ve bunların 6'sının seçilmemesinde etkili olmuştur.

TÜRK-İŞ, karşı karşıya bulunduğumuz en önemli sorunların çözümünün siyasi alana kaydığını çok dikkatle izlemektedir. TÜRK-İŞ'in yetkili organları, bu konuda atılması gereken adımları demokratik bir biçimde belirleyecektir.

TÜRK-İŞ, çoğulcu ve özgürlükçü parlamenter düzenin, katılımcı demokrasinin, insan haklarına saygılı laik ve demokratik sosyal hukuk devletinin yılmaz savunucusudur.

TÜRK-İŞ Parlamentomuzu her türlü saldırıya karşı korumaya kararlıdır.

TÜRK-İŞ'in bugün Sizin de onayınızın ardından kamuoyuna açıklanacak eylem programı, bu genel anlayışımız çerçevesinde değerlendirilmelidir. Eylemlerimiz, Türkiye tarafından onaylanmış ve Anayasanın 90. maddesi gereği iç mevzuatımıza dahil olmuş olan Sözleşmeler uyarınca meşrudur.

TÜRK-İŞ güçlüdür. TÜRK-İŞ halkımızın umudu ve öncüsüdür.

TÜRK-İŞ bu defa da ülkemizin, halkımızın ve işçi sınıfımızın çıkarlarını korumaktadır.

Bu inançla, TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu adına, bu meşru ve haklı mücadelemizde hepimize başarılar diyilor, en derin saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

TÜRK-İŞ'in düzenlediği toplantıya 2 bini aşkın Genel Merkez ve Şube Yöneticisi katıldı.

TÜRK-İŞ EYLEM TAKVİMİNİ BAŞLATTI

TÜRK-İŞ'e bağlı 33 sendikanın genel merkez ve şube yöneticilerinin katılımlayırlay gerçekleşen toplantıda, kamu sözleşmelerindeki tıkanıklığın aşılması, demokratikleşmenin sağlanması, çalışma hayatına ilişkin yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla belirlenen eylem takvimi hayata geçirilmeye başlandı.

Bu çerçevede; TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu üyeleri, Sendika Genel Merkez ve Şube yöneticilerinin katıldığı 2 bini aşkın topluluk DSİ'inden CHP Genel Merkezi'ne oradan da DYP Genel Merkezi'ne yürüdü.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu önderliğinde yürüyen topluluk DYP ve CHP Genel Merkezlerinin önüne silap çelenk bıraktı ve Hükümet istifaya çağrıldı.

MERAL, DÜZENLEDİĞİ BASIN TOPLANTISINDA DAÇE'NİN İDDİALARINA CEVAP VERDİ

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral 21 Temmuz 1995 günü TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde düzenlendiği basın toplantısında, Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe'nin gerçeklerle bağdaşmayan bazı iddialarına cevap verdi. Meral Basın toplantısında şu konuşmayı yaptı:

"Üyelerimizin bugün gerçekleştirdikleri eylemi ve sonuçlarını ve ayrıca kamu kesimi toplu sözleşme görüşmeleri nedeniyle Sayın Bakan'ın kamuoyuna yapmış olduğu açıklamalara açıklık getirmek üzere düzenlediğimiz bu basın toplantısına hoşgeldiniz. Hepinizi TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu adına saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların ve Şube Yönetimlerinin 18 Temmuz günü yaptıkları toplantıda oybirliğiyle alınan karar uyarınca, bu sabah bütün yurtta işyerlerine yürüme eylemi, bazı engellemelere rağmen başarıyla tamamlanmıştır. Bu haklı, meşru ve demokratik eylemimiz sırasında en küçük bir olay bile meydana gelmemiştir. Üyelerimiz, bu haklı, meşru ve demokratik eylemleriyle, Hükümeti bir kez daha uyarmıştır.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, bu başarılı eylem nedeniyle, tüm Sendikalarımızın ve Şubelerimizin Yönetimlerine ve Üyelerimize ve bizleri destekleyen halkımıza ve demokratik kuruluşlara teşekkür etmektedir. Bu eylemimiz, her yörenin özellikleri de dikkate alınarak, 25 Temmuz 1995 Salı günü DYP ve CHP örgütlerinin ziyareti biçiminde devam edecektir.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun dün yapılan toplantısını işveren temsilcileri terketmiştir. Bunu, çalışma barışını bozucu ve diyaloğu engelleyici bir tavır olarak değerlendiriyoruz. Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun yeterli çoğunlukla en kısa sürede toplanmasını, günün koşullarına göre yeterli ve 1 Ağustos'tan geçerli bir asgari ücretin belirlenmesini istiyoruz.

Devlet Bakanı Sayın Bekir Daçe, 19 Temmuz günü düzenlediği basın toplantısında gerçeklerle bağdaşmayan bazı iddialarda bulunmuştur. 1989 yılından beri kamu kesimi toplu sözleşmelerinde izlenen yol, öncelikle, bir önceki dönemde enflasyon nedeniyle meydana gelen kayıpların telafi edilmesidir. TÜRK-İŞ bu dönem de aynı yolu izlemiştir. TÜRK-İŞ'in bunun dışında herhangi bir zam talebi yoktur.

Türkiye'de işçinin haketmediği kadar yüksek bir ücret aldığını ileri sürmek, ülkemiz gerçeklerinin reddedilmesi anlamına gelmektedir. 1994 yılında Hükümetin uyguladığı politikalarla, gelir dağılımı iyice adaletsiz bir duruma sokulmuştur. İşçilerin ve memurların milli gelirden aldıkları pay 1993 yılında yüzde 32,8 iken, 1994 yılında yüzde 25,1'e gerilemiştir. Buna karşılık, sanayicilerin, bankacıların, tüccarların ve faiz geliriyle yaşayanların milli gelirden aldıkları pay 1993 yılında yüzde 50,1 iken, 1994 yılında yüzde 57,6'ya çıkmıştır.

Yalnızca otoyollarda birkaç müteahhit firmaya, enflasyon gerekçe gösterilerek 28 trilyon lira fazla ödeme yapılmıştır. Batan bankalara verilen destek, işverenlere verilen teşvikler ve kamu bankalarından yağmalatılan krediler de trilyonlarca liraya ulaşmaktadır. İşçiye, memura, emekliye kaynak bulamayan Hükümet, 1994 yılında üç ayda net yüzde 50 veya yıllık getirisiyle yüzde 406'lık devlet borçlanması yapmış, sermaye sahipleri için dünyanın hiçbir ülkesinde görülmeyecek oranda kaynak bulmuştur.

Hükümetin bu politikası, kayıt-dışı ekonomiyi denetim altına almak, devletin vergi gelirini atırmak yerine, işçiyi, memuru ve emekliyi daha da yoksullaştırmayı hedef almıştır.

Sayın Bakan, işçi ücretlerini memur aylıkları ile karşılaştırarak, yüksekmiş gibi göstermeye çalışmaktadır. Bugünkü koşullarda işçilere verilen ücret çok değildir. memurlara verilen ücret ise çok azdır. bu fark da, Anayasanın emrettiği sosyal devlet anlayışının hayata geçirilmemiş olmasının üzücü bir sonucudur. Ülkemizin huzura susadığı bir dönemde memurları işçilere karşı kışkırtmaya çalışmanın sorumluluğu ise çok büyüktür.

Sayın Bakan açıklamasında, "TÜRK-İŞ talebinde kişi başına gayri safi milli hasılanın yıllık tutarı kadar ücret gelirini aylık olarak istemektedir," demektedir.

Devlet Planlama Teşkilatı verilerine göre, 1995 yılı için kişi başına bir yıllık gayri safi milli gelir 2821 Dolardır. Bu miktarın karşılığı yaklaşık 125 milyon liradır. TÜRK-İŞ'in böyle bir aylık ücret talebi yoktur, olmamıştır.

Sayın Bakan, "Kamu kesimi işçi ücretlerine yapılan zamlar talep ve maliyet olarak enflasyonu körüklemektedir," demektedir.

Sayın Bakanımız da çok iyi bilirler ki, enflasyon oranının üstünde olmayan bir ücret zammı, hiçbir zaman enflasoyunun sebebi olamaz. Enflasyonunu ve KİT'lerin zarar etmesinin gerçek sebebi, üretinin değil, paranın para kazanmasıdır; devletin yağmalatılmasıdır; siyasi partilerin kamu kesimini arpalık olarak kullanmasıdır; KİT'lere yatırım yapılmaması, çağdaş teknolojinin getirilmemesidir; kamu bankalarından trilyonlarca liranın özel sektöre batık kredi olarak verilmesi, kamu kuruluşlarının özel bankalardan çok yüksek faizlerle borç almak zournda bırakılmasıdır. Sayın Başbakan'ın 1991 yılı bütçe görüşmelerinde de belirttiği gibi, KİT'lerin zararlarının nedeni öncelikle bunlardır.

1994 yılında işletmeci KİT'lerde işçilere yapılan toplam ödemeler 137 trilyon lira iken, bu kuruluşların faiz ödemeleri 80 trilyon lirayı aşmıştır.

Sayın Bakan, hesaplarında, bazı teknik personelin nisbeten yüksek olan ücretlerini esas almıştır. Ayrıca, doğmamış çocuğa doğum parası, ölmemiş çocuğa ölüm parası, emekli olmamış veya ayrılmamış işçiye kıdem tazminatı, hayali fazla mesai ücreti gibi ek harcama rakamlarıyla, giydirilmiş ücret yekününü yükseltmiş ve böylece kamuoyunu yanıltmıştır. Devletin en yüksek ücreti KİT'lerde ödediği ücretlere ilişkin bordrolar yanımdadır. Sizlere takdim ediyorum.

Bugün tarım ve orman işçilerinin net çıplak aylık ücreti 5-7 milyon lira dolayındadır. Tekstil, basın, deri, çay işyerlerinde, PTT'lerde, belediyelerde ve benzeri işkollarında geçerli olan ücret düzeyi de bu rakamın çok üstünde değildir. Belediyelerde çalışan işçilerin bir bölümü ise artık yıllarla ölçülen sürelerle aylıklarını alamamaktadır. Erzurum Belediyesi'nde iki işçinin geçen günkü ölümüne ödenmeyen bu ücretler neden olmuştur.

TÜRK-İŞ öncelikle ülkesini, daha sonra halkını ve tüm çalışanları ve bu arada üyelerini düşünmektedir. Önce ülkesini düşünen bir kimse, IMF'nin isteklerini değil, halkının isteklerini ön planda tutar. TÜRK-İŞ, Türkiye Cumhuriyeti'nin bölünmez bütünlüğünü ve bağımsızlığını özenle koruyarak, bu konudaki çizgisini atılan her adımda kanıtlamıştır ve kanıtlamaya devam edecektir.

TÜRK-İŞ'e bağlı Sendikaların Genel Merkez ve Şube Yöneticilerinin katıldığı toplantıda kabul edilen eylem programı ise, Türkiye tarafından onaylanmış 87 sayılı ILO Sözleşmesine göre yasaldır ve meşrudur.

TÜRK-İŞ, ülkemizin böylesine ciddi bunalımlarla karşı karşıya olduğu bir dönemde, yüzde 5 gibi bir zam teklifiyle diyalogu koparan ve engelleyen ve böylece huzursuzluğu artırıcı bir tutum içinde olan Hükümeti, sorun yaratıcı değil, sorunları çözücü bir biçimde davranmaya davet etmektedir.

TÜRK-İŞ YURT ÇAPINDA GERÇEKLEŞTİRDİĞİ EYLEMLERLE HÜKÜMETİ PROTESTO ETTİ

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun aldığı eylem kararı çerçevesinde işçiler, 25 Temmuz 1995 günü yurt çapında eylem gerçekleştirerek Hükümeti protesto ettiler.

Ankara'da binlerce işçi mesai saatinin bitiminden sonra TÜRK-İŞ Genel Merkezi'nde toplandı. TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral burada yaptığı konuşmada işçilerin yalnızca kendi sorunları için değil; emeklinin, memurun, köylünün, esnafın da hakkını aradıklarını söyledi. Meral konuşmasında işçilerin çok para aldığı biçimindeki iddialara da cevap verdi:

"İstanbul'da bir çay 10 bin lira. Bir simit 10 bin lira. Dört kişilik bir aile, sabah öğle ve akşam çay ve ekmek yese 7 milyon iki yüz bin lira harcıyor. 5 milyon lira gecekondu kirası. 1 milyon lira elektrik parası. 1 milyon lira telefon parası. 1 milyon lira giyim parası. Hepsi 16 milyon lira. Bu mi işçinin çok aldığı para. İşçiye para bulamıyorsun, 3 ayda net % 50 faiz ödemeye para buluyorsun. Batık kredilere, sermaye sahiplerine, para buluyorsun işçiye de para bulacaksın."

Meral'in konuşmasının ardından işçiler, "TÜRK-İŞ nerede biz oradayız" şeklinde sloganlar atarak CHP ve DYP'nin il merkezlerine yürüdüler. İşçiler CHP ve DYP'nin il başkanlıklarının önüne üzerinde "TÜRK-İŞ" yazılı siyah çelenk bıraktılar ve bir temsilci TÜRK-İŞ'in açıklamalarını okudu. TÜRK-İŞ'in açıklamalarına yan sütunlarımızda yer veriyoruz.

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikalarda örgütlü işçiler başta İstanbul olmak üzere tüm yurtta DYP ve CHP genel merkezlerine yürüyerek Hükümeti protesto ettiler, istifaya çağırdılar. Öğle saatlerinde İstanbul da Abide-İ Hürriyet Meydanı'nda toplanan işçiler DYP, ardından CHP binasına yürüdüler. Yürüyüş sırasında "Rüşvet değil, hakkımızı istiyoruz", "İki anahtar dediler işimize aşımıza göz diktiler" yazılı pankartlar taşıdılar. Yürüyüş sırasında sık sık Benim işçim: Yalan. Benim köylüm: Yalan. Benim memurum: Yalan. Benim esnafım: Yalan. Benim IMF'm: Yuuuh! Benim patronum: Yuuuh! Hükümet istifa", "Ekmek yoksa barış da yok", sloganları atıldı.

Genel Başkan Bayram Meral, TÜRK-İŞ Genel Merkezi önünde yaptığı konuşmada, işçilerin yalnızca kendi sorunları için değil; emeklinin, memurun, köylünün, esnafın da hakkını aradığını belirterek, "Halkın isteklerine kulak tıkayanlara gerekli dersi vereceğiz" dedi.

Genel Başkan Meral'in konuşmasının ardından işçiler "TÜRK-İŞ nerede biz oradayız" şeklinde sloganlar atarak CHP ve DYP İl merkezlerine yürüyüp silap çelenk bıraktılar.

TÜRK-İŞ TEMSİLCİSİNİN CHP İL MERKEZİ ÖNÜNDE YAPTIĞI KONUŞMA

Basınımızın ve Televizyon Kanallarının Değerli Çalışanları, Sevgili İşçi ve Sendikacı Arkadaşlarım,

Cumhuriyet Halk Partisi ve Sosyal Demokrat Halkçı Parti, 1991 Genel Seçimleri öncesinde verdiği sözlerler, Parti Programında, Koalisyon Protokollarında ve Hükümet Programlarında yer alan vaadlerle, işçinin, memurun, emeklinin, işsizin hak ve çıkarlarını koruyacağını söylemiş, bizlerden oy istemişti.

CHP bu vaadlerini yerine getirmedi. Aksine, Koalisyon Hükümeti'nin bu ortağı, emeğin ağırlıkta olduğu bir siyasi parti olma iddialarına rağmen, çalışanlara karşı atılan birçok adımın sorumluluğunu üstlendi.

Halkımızı enflasyona ezdirmeyeceğiz diyen bu Parti, bugün işçiye yüzde 5,4'lük bir zammı layık görmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi'ni, çalışanlar karşısında takındığı tavır nedeniyle kınıyoruz, protesto ediyoruz.

TÜRK-İŞ 10 Ekim 1965 Genel Seçimlerinde 9 milletvekilinin seçilmemesi için kampanya açmış, bunların 6'sının seçilmemesini sağlamıştır. TÜRK-İŞ gerekirse bu gücünü tekrar kullanacaktır. TÜRK-İŞ, gerekirse, yetkili organlarının aldığı kararlara bağlı olarak, siyasi alandaki bağımsız gücünü de gösterecektir.

Ülkemizin çok ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bir dönemde, Hükümeti sağduyulu davranmaya çağırıyoruz. İşçiler yalnızca satınalma güçlerinin korunmasını ve bir önceki dönemde meydana gelen enflasyon oranında bir zam verilmesini istemektedir. Bu şartlarda yüzde 5,4 gibi komik bir zam teklifi yapmak, işçilerle diyaloğu koparmak ve reddetmek anlamına gelir.

CHP'yi ve Hükümeti ülkemizin huzurunu kaçırıcı davranışlarından uzak durmaya, halkımıza verdiği sözleri tutmaya ve sorunların masa başında çözülmesini sağlayacak bir biçimde hareket etmeye davet ediyoruz.

TÜRK-İŞ TEMSİLCİSİNİN DYP İL MERKEZİ ÖNÜNDE YAPTIĞI KONUŞMA

Basınımızın ve Televizyon Kanallarının Değerli Çalışanları, Sevgili İşçi ve Sendikacı Arkadaşlarım,

Doğru Yol Partisi 1991 Genel Seçimleri öncesinde verdiği sözlerler, Parti Programında, Koalisyon Protokollarında ve Hükümet Programlarında yer alan vaadlerle, işçinin, memurun, emeklinin, işsizin hak ve çıkarlarını koruyacağını söylemiş, bizlerden oy istemişti.

DYP bu vaadlerini yerine getirmedi. Aksine, Koalisyon Hükümeti'nin bu ortağı, emeğin ağırlıkta olduğu bir siyasi parti olma iddialarına rağmen, çalışanlara karşı atılan birçok adımın sorumluluğunu üstlendi.

Halkımızı enflasyona ezdirmeyeceğiz diyen bu Parti, bugün işçiye yüzde 5,4'lük bir zammı layık görmektedir.

Doğru Yol Partisi'ni, çalışanlar karşısında takındığı tavır nedeniyle kınıyoruz, protesto ediyoruz.

TÜRK-İŞ 10 Ekim 1965 Genel Seçimlerinde 9 milletvekilinin seçilmemesi için kampanya açmış, bunların 6'sının seçilmemesini sağlamıştır. TÜRK-İŞ gerekirse bu gücünü tekrar kullanacaktır. TÜRK-İŞ, gerekirse, yetkili organlarının aldığı kararlara bağlı olarak, siyasi alandaki bağımsız gücünü de gösterecektir.

Ülkemizin çok ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bir dönemde, Hükümeti sağduyulu davranmaya çağırıyoruz. İşçiler yalnızca satınalma güçlerinin korunmasını ve bir önceki dönemde meydana gelen enflasyon oranında bir zam verilmesini istemektedir. Bu şartlarda yüzde 5,4 gibi komik bir zam teklifi yapmak, işçilerle diyaloğu koparmak ve reddetmek anlamına gelir.

CHP'yi ve Hükümeti ülkemizin huzurunu kaçırıcı davranışlarından uzak durmaya, halkımıza verdiği sözleri tutmaya ve sorunların masa başında çözülmesini sağlayacak bir biçimde hareket etmeye davet ediyoruz.

DYP ve CHP ZONGULDAK İL BİNALARINA SİYAH ÇELENK BIRAKILDI

Denizer: "Aklınızı Başınıza Alın, Verdiğiniz Sözleri Yerine Getirin"

❑ ***TÜRK-İŞ'in aldığı eylem kararları doğrultusunda Hükümet ortakları DYP ve CHP Zonguldak İl binalarına siyah çelenk bırakıldı.***

❑ ***TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Şemsi Denizer Hükümeti uyararak, "İktidar aklını başına alıncaya kadar işçi sınıf öncülüğünde eylemler devam edecek dedi.***

TÜRK-İŞ'in aldığı eylem kararları doğrultusunda Hükümet ortakları Doğru Yol Partisi (DYP) ve Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Zonguldak İl binalarına siyah çelenk bırakıldı.

25 Temmuz 1995 günü mesai bitiminde bölgelerden Genel Maden-İş Sendikası Merkezine gelen işçiler sloganlar eşliğinde burada toplandılar.

Türk-İş Genel Sekreteri ve Genel Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Şemsi Denizer, Genel Merkez ve Şubeler Yöneticileri ve işçiler iki siyah çelenkle birlikte parti binalarına yürüdüler.

"İşçi memur el ele genel greve, Kahrolsun IMF bağımsız Türkiye, Genel Grev yapacağız Hükümeti yıkacağız, vur vur inlesin İktidar dinlesin, İşçi sendika omuz omuza, İşçiyiz haklıyız kazanacağız sloganlarını atarak Sendika önünden önce CHP İl binasına yürüdü. Burada siyah çelenk bırakılarak, Şemşi Denizer'in yaptığı konuşmadan sonra Gazipaşa Caddesi, Hükümet Önü ve Köprü üzeri güzergahından sloganlar eşliğinde yürünerek DYP İl binası önüne gelindi ve siyah çelenk bırakıldıktan sonra Denizer burada da bir konuşma yaptı.

TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ
ŞEMSİ DENİZER

Türk-İş Genel Sekreteri ve GMİS Genel Başkan Şemsi Denizer her iki parti binası önünde yaptığı konuşmalarda Hükümeti uyardı. İktidar aklını başına alıncaya kadar, işçi sınıfı öncülüğünde eylemlerin devam edeceğini hatırlatan Denizer halka verilen sözlerin yerine getirilmesini istedi.

Konuşması sık sık sloganlarla kesilen Denizer özetle şunları söyledi.

"Bir avuç sermayenin çıkarları doğrultusunda politika izleyen, çalışanlar arasında husumet yaratmaya çalışan, memurların sendikalaşma, sözleşme yapma haklarını engelleyen, asgari ücret toplantısına emrindeki memurunu göndermeyen, işçilerle alay edercesine sendikalara %5.4 zam öneren siyasi iktidarı, Türk-İş olarak aldığımız eylem kararları doğrultusunda yaptığımız bu eylemimizle protesto ediyoruz. Haklarımızı alıncaya kadar, Türk-İş öncülüğünde, işçi sınıfı öncülüğünde eylemlerimiz devam edecektir.

Seçim dönemlerinde halkımıza verdikleri sözleri yerine getirmeyen tersi davranışlarla biravuç çıkarcıyı koruyan, yüzde yüzellileri bulan enflasyona karşılık yüzde 5.4 lük, üstelik brüt olarak zam öneren "Hükümete, yaptığı hakaretleri bıraktığımız bu siyah çelenklerle iade ediyoruz. Bu yanlışlardan vazgeçmeleri için ikaz ediyoruz.

Uyarılarımız dikkate alınmazsa eylemlerimiz devam edecek ve erken seçim için, bunlar gidene kadar süresiz iş bırakma gündeme gelecektir. 5 Ağustos 1985 Ankara'da büyük yürüyüş ve miting sonra 8 Ağustos 1995 günü Türk-İş Başkanlar Kurulu olağanüstü toplanarak bu eylemin başlama tarihini belirleyecektir.

Onları bir kez daha uyarıyoruz. Aklınızı başınıza toplayın, halka verdiğiniz sözleri yerine getirin.

Yanlışlardan biran önce vazgeçmelerini temenni ediyoruz."

Kamu çalışanları platformuna bağlı sendikaların Zonguldak Şube Başkanlarının da destek verdiği eylem, çelenklerin bırakılmasından sonra işçi arkadaşlarımızın sessizce dağılmasıyla son buldu.

TÜRK-İŞ GENEL MALİ SEKRETERİ ENVER TOÇOĞLU

"TÜRK-İŞ SADAKAYI KABUL ETMEYECEKTİR"

Kamu kesiminde 682 bine yakın işçinin yeni dönem toplu iş sözleşmesi görüşmeleri Hükümet'in olumsuz tavrı nedeniyle uyuşmazlığa gitti. Hükümet, bütün işkollarında 20 yıldan daha uzun bir süredir kullanılan pekçok hakkı gaspetmeye çalışıyor.

Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe'nin 10 Temmuz günü TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu'na getirdiği teklif, inanılması son derece güç bir sorumsuzluk örneğidir.

Teklif, kamu kesiminde aylık brüt ücreti 20 milyon lira olan işçilere 1 yıl için %5 zam öngörmektedir. Bu zammın hiçbir yan ödemeye yansımayacağı da belirtilmektedir. Kamuda son dilim zamların yürürlüğe girdiği Eylül 1994'ten Haziran 1995 sonuna kadar fiyatların %77,6 arttığı, yıllık enflasyonun %80'li rakamlarda dolaştığı bir ortamda bize önerdikleri yıllık zam, asgari ücretli bir işçinin bile enflasyondan kaynaklanan kaybını karşılamaktadır.

Türkiye'de ekonomik sıkıntı varsa, bunun suçlusu biz değiliz. Bunun suçlusu, yıllardır borcu borçla kapatma politikası izleyen hükümetlerdir. Suçlu, devletin talan edilmesine imkan sağlayanlar ve bu talandan pay alanlardır. Suçlu, üretmeden para kazanma yollarını teşvik edenler ve paralarını yatırıma değil kolay kazanca yönlendirenlerdir.

Ücretlilerin geçim sıkıntısının had safhaya ulaştığı 1980'li yılların ikinci yarısında sermaye ve servet sahipleri kârlarına kâr

Türk-İş Genel Mali Sekreteri
ENVER TOÇOĞLU

katmıştır. O yıllarda hiç kimse işçilerin nasıl geçindiği ile ilgilenmemiştir.

Ekonomik sorunların çözümü, vergi alınmayan kesimlerden vergi alınmasını, kayıtdışı ekonominin denetim altına sokulmasını, israfın önlenmesini gerektirmektedir. Ülkemizde devletin gelir vergisinden elde ettiği gelirin neredeyse %60'ını bizler ödüyoruz. Sermaye ve servet sahipleri yeterince vergilendirilmiyor. Yolsuzluk, rüşvet, talan engellenmiyor. Dünya Bankası'nın talimatlarıyla gerekli kaynaklardan yoksun bırakılan kamu işletmeleri kasıtlı olarak ciddi bir darboğaza sokuldu.

1994 yılında memura, sözleşmeli personele, emeklilere enflasyonun çok altında zam yapan ve kamu kesiminde 700 bine yakın işçinin toplu iş sözleşmeleri ile hak ettiği ücret zamlarının ödenmesini erteleyen Hükümet, yüksek faizli Hazine bonoları ile küçük bir azınlığa trilyonlarca lira kaynak aktardı.

Kamuda 1995 toplu iş sözleşmeleri için TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu'nun Mart 1995'te kabul ettiği ortak talepler gerçekçidir. Bu taleplerde ısrarlıyız. Talebimiz, enflasyondan kaynaklanan kayıpların giderilmesidir ve bu, gerçek anlamda bir zam bile değildir.

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, ciddiye alınması mümkün olmayan Hükümet teklifini TÜRK-İŞ'in önünde yakarak tepkisini göstermiştir. Bu toplantıda alınan karar uyarınca, 18 Temmuz Salı günü Ankara'da TÜRK-İŞ'e bağlı bütün Sendikaların ve Şubelerinin yöneticilerinin katılımıyla bir kapalı salon toplantısı düzenlenmiş ve alınan eylem kararlan kesinleştirilmiştir.

Bu toplantının ardından Hükümet ortağı partilere siyah çelenk bırakılarak kararlılığımız bir kez daha ortaya konmuştur.

5 Ağustos'ta Ankara'daki görkemli mitingimiz başarıyla gerçekleşmiştir. Bu mitingin Hükümete yönelik ciddi bir uyarı olduğunu umuyoruz.

Hükümet, bugüne kadarki icraatları ile işçi hareketinin sabrını taşırmak üzeredir. 1994 yılında yaptığımız fedakarlıkla elimizi verdiğimiz Hükümet, şimdi kolumuzu kapmaya çalışmaktadır. Buna izin verilmeyecek ve kazanılmış hakları koruma mücadelesine kararlı bir biçimde devam edilecektir.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri
SALİH KILIÇ

GÜMRÜK BİRLİĞİNE GİDERKEN ENDÜSTRİYEL İLİŞKİLER

Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ile ilişkilerinin 35 yıllık, geriye baktığımız dönemlerinde geçirdiği olumlu veya olumsuz aşamalardan sonra 6 Mart 1995 günü Brüksel'de toplanan Ortaklık Konseyinde Gümrük Birliği Anlaşması olarak nitelenen anlaşma metni uluslararası hukuk açısından kabul edilebilir bir anlaşma değildir.

Bu konudaki anlaşma Gümrük Birliği katma protokol anlaşmasıdır. 6 Mart 1995 de kabul edilen metin uluslararası hukuk açısından sorun yaratacak bir metindir.

Gümrük Birliği Paketinden Türk endüstriyel ilişkilerine muhtemel etkilerine baktığımızda üç önemli konu yer almaktadır.

Malların serbest dolaşımı ile ilgili Ortaklık Konseyi Kararı,

Türkiye'ye yapılacak mali yardım deklarasyonu,

Türkiye-AB ilişkilerinin geliştirilmesiyle ilgili tavsiye kararı.

1. Malların Serbest Dolaşımı:

a) Gümrük sergilerinde, miktarı kısıtlamalarının kaldırılması,

b) Ortak gümrük tarifesine uyulması,

c) AB'nin üretim normalarına uyum sağlanması,

d) Devlet tekellerinin 2 yıl içerisinde kaldırılması,

e) AB ve Türkiye'de açılan kamu ihalelerine her iki tarafların firmalarının girmesinin sağlanması,

f) AB'nin yapacağı ticaret anlaşmalarına 5 yıl içersinde uyum sağlanması,

g) Türkiye'de çalışanları daha yakından ilgilendiren iç hukuk düzenlemelerine gidilmesi, Tüketici Koruma Yasası ve Fikri ve Sınai Mülkiyet ve Patent Kanunu yer alması.

İdari Koordinasyon açısından kültürel, sanayi, teknolojik ve bilimsel araştırmalar, çevre, ulaşım, telekominikasyon, adli ve idari konuların koordinasyonu.

Demir çelik ve tarımsal ürünlerin, serbest dolaşımı konusundaki görüşlerin 1995 yılı sonuna kadar sonuçlanması ve Gümrük Birliği ile birlikte uygulanması.

Türkiye'de yapılacak mali yardım delkerasyonundaki 5. ayrı kaynaktan sağlanacak 3.2 milyar dolar yardım AB tarafından Türk ekonomisinin GB'ne girmesi ile ekonomi üzerinde yaratacağı olumsuz etkileri gidermeyi amaçlayan yardımlardan yararlanma şartlarının gelişmesi.

Yukarıda özetlediğim paketten oluşan gelişmelerin olumlu sonuçlanması halinde 1.1.1996 tarihinde Gümrük Birliğine girilmesi aksi halde GB'nin yürürlüğe girişi 1.7.1996'ya kadar uzayabilecek.

Bu gelişmelere, belirsizliklere rağmen GB, Avrupa Parlamentosu tarafından onaylanıp kesinlik kazanması halinde ülkemiz açısından ekonomik, siyasal, sosyal, bir takım olumlu ve olumsuz sonuçları doğuracağı kuşkusuz. Bu sonuçların etkilerini kesin bir şekilde ortaya koymak mümkün değilse de yinede bir takım sonuçları görmemiz ve değerlendirmemiz gerekmektedir.

Gümrük Birliğine, girişle birlikte devletin gelir kaybı 2.2.5 milyar dolar civarında tahmin edilmekte, bu olumsuzluk karşısında kronikleşen kamu açıkları büyüyebilir.

Bu kayıpları telafi edebilmek için özel tüketim vergi geliri arttırılmasına gidilmesi zorunluluk haline gelecektir. Bunun faturasını dar ve sabit gelirli kesim ödeyecektir.

1996'da gerçekleşmesi halinde GB çerçevesindeki 3.5 milyar dolarlık kredinin bu sorunu hafifletebileceği görülebilir. Ne derece gerçekleşeceğini zaman gösterecektir. Tereddütlerimiz var. Geçmişte yerine getirilmeyen mükellefiyetler var.

GB'nin endüstri ilişkileri üzerindeki olası etkilerini sağlıklı ekonomik, sosyal analizlerinin yapılmasını gerektirir.

İstihdam üzerindeki olumsuz etkilerini ağırlıklı otomotiv sektörün-

de, küçük ve orta ölçekli işletmelerde hissettirecektir.

Bu sektörlerde, istihdam daralması başgösterecek, işsizlik yükselecek.

Bu sektörlerde ithalata karşı ve dış ürünler karşısındaki rekabet edebilirliğin olumsuzlukları ortaya çıkacaktır. Bu nedenle işsizlik yükselecek, sendikalaşmaya da güç kaybettirecektir.

Ekonomimizin, AB içerisinde güçlü olduğu bazı sektörlerden örneğin Tekstilde ise, daralma yerine belki genişleme olabilir.

Endüstriyel ilişkiler ve istihdam açısından, olumsuz olduğu gibi olumlu gelişmelerinde olacağı iddia edilmektedir.

Olumlu görülen yanı, Türkiye'nin konumu ve işgücü açısından Japonya ve ABD başta olmak üzere sanayisi gelişmiş ülkelerle beraber, hatta birçok Avrupa ülkesinden Türkiye'ye önemli sermaye ve teknoloji yatırımının gelebileceği. Dolayısı ile Türkiye'de yapılacak yatırım ve üretim malları AB pazarlarına, gümrüksüz ve kotasız yapacakları ihracatın, tüm sınırlarını aşarak sonuca ulaşmaları doğal bir sonuç olacaktır.

Bu nedenle yabancı sermayenin Türkiye'ye gelmesi ve yatırım yapması ülkemizde yeni istihdam alanları yaratacağı iddia edilmekle beraber, gözden kaçırılan Dünyadaki yeni yapılanan, Batı ve Doğu Avrupa, Balkanlar, Kafkaslardaki gelişmelerle beraber meydana gelen siyasi olumsuzların yanı sıra ekonomik durgunluğun meydana getirdiği sanayisi gelişmiş ülkelerdeki işsizlik artışı nedeniyle kendi ülkelerinin dışında yatırım yapmak biraz cazipliğini kaybetmektedir kanaatindeyim.

Türkiye AB'ye tam üye olmadan GB'ye üye olmasının yaratacağı olumsuzluklarından öncelikle emeğin serbest dolaşım hakkı elde edilmiş olsaydı, işsiz kalanların bir kısmı AB ülkelerinde çalışabilirdi. Ne varki AB ülkelerinin en çok tepki gösterdiği konuların başında Türk iş gücünün serbest dolaşımına karşı olması. Türkiye'nin serbest dolaşım hakkı ile AB ülkelerinde çalışabilecek işçilerimizin getirecekleri tasarrufları ile Türkiye'nin gelir kaybına da sebep olmaktadırlar. Artık Avrupa'nın işgücü talebinde bulunması da sözkonusu değildir. Ayrıca oralarda yabancı düşmanlığı da bilinçli bir şekilde körüklenmektedir.

Gümrük Birliğinin Türkiye çalışma hayatı açısından birçok sorunuyla beraber GB'ne dahil ülkelerle rekabet edebilme şartlarıdır.

Satabilecek mal üretemeyen bir ülke için Gümrük Birliğinin yararından çok zararlarını görmek daha ileri bir görüştür.

DİE 3500 imalat işletmede yapmış olduğu bir araştırmaya göre bugünkü şartlarda bu işletmelerin %90 AB ülkeleri ile rekabet gücünün olmadığını ortaya koymakla beraber istihdamın %57'sine hitap etmekte olduğunu görmek gerekir. Bu küçük ve orta işletmelerin mutlaka desteklenmesi gerekir.

Gümrük Birliğinin gerçekleşmesi Türk çalışma yasalarında birtakım hukuki zorunlu değişiklikleri getirmiyor.

Önemle belirlenmesi gereken konuların başında çalışanın korunması ve sendikal özgürlükler, serbest toplu pazarlık sisteminde uluslararası normalar ters düşecek niteliklerde olmamasına azami dikkat gösterilirken, ağırlıklı bireysel iş hukukunun geliştirilmesi, çalışma sürelerinin esnekleşmesine, fazla çalışmaların serbestleştirilmesi gibi verimliliği arttırıcı önlemlere ağırlık vermektedir.

Türkiye'nin Gümrük Birliği içerisinde rekabet edebilmesi için, endüstri ilişkilerinin geleceğinde en belirleyici faktör durumundadır. Bu nedenle verimliliğin arttıracağı böyle bir ortamın sağlanması için öncelikle hükümete ve verimliliğin iki ayağını oluşturan işçi-işveren kuruluşlarının çalışma barışına yönelik girişimleri son derece önemli..

Bu ortamın sağlanması için Hükümet tesbit ve teşhislerinde yanılgıda, herşeyi kağıt üzerinde anlamakta ve anlatmakta. İşverenlerin bu ortamdan yararlanarak tamamen yanlış yolda ve uygulamalarda psikolojik ortamdan yararlanmayı kar saymaktadırlar.

Avrupa Birliğinin, ucuz işgücü kaynağı olarak Türkiye'ye ihtiyacı vardır.

İşverenlerimizin ise AB ile rakabet edebilmek için ülkemizdeki ücretleri daha da düşürmek, çalışma şartlarını, kendi leyhlerine değiştirmek çabası içersindedirler. AB'ne girişi Türkiye'nin kurtuluşu olarak gören hükümette, işverenlerde, unutmasın ki, AB'nin temel felsefesi sosyal diyaloğu ve hoşgörüşü esas almaktadır. Ucuz işçi çalıştırmayı men etmektedir. Sendikalaşmadan korkmamaktadırlar.

Avrupa'da Maastricht anlaşmasıyle yerleşen anlayış sosyal diyalog kavramıdır. İşyeri konseyleri kuruluyor, işçinin yönetime ve karara katılmasını sağlamayı yerleştiriyorlar. İngiltere dışında tüm AB ülkeleri 2000 yılına kadar gerçekleşecek şekilde çalışmaktadır. Avrupa, işçiyi iyi ücreti ve gelişmiş hakları ile iyi bir vatandaşı seviyesine getirmektedir. Bizlerse "İş buyduysa buna dua etsin" anlayışına kayan bir felsefeyle AB'ne gidilemez... Rekabet edilemez.. İşsizliğin önüne geçilemez... Verimlilik artışı yönünde atılacak her adım Türkiye'nin rekabet gücü arttıracaktır.

Ancak, yalnız emek verimliliğini yeterli bulmayanlar, işletme yönetiminden, teknik donanıma, işçi sağlığı-iş güvenliğinden, çalışanın yaşam şartlarının önem arzettiği güven ortamında insanca yaşayabileceği bir ücrete kavuşması, çalışana emir yerine sorumluluk verilmesi, yönetenin, çalışanı yönetmesinden çok yönlendirmesi, açık sözlülükle politikasının benimsenmesiyle verim artışı ile rekabet gücü sağlanır. Aksi Türk ekonomisi ve Türk Toplumunda. Dar ve sabitli kesim faturasını ödeyecektir.

MERAL, CUMHURBAŞKANI DEMİREL'İ ZİYARET ETTİ

Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral ve Genel Teşkilatlanma Sekreteri Sabri Özdeş 3 Temmuz 1995 tarihinde Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i makamında ziyaret ederek bir süre görüştüler. Görüşmede sayın Cumhurbaşkanı'na Anayasa değişiklikleri toplu sözleşmeler ve S.S.K. yasasında yapılması düşünülen değişiklikler hakkında Türk-İş'in görüşlerini içeren bir mektup verildi.

SAYIN SÜLEYMAN DEMİREL
TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANI
ANKARA

Sayın Cumhurbaşkanım,

Türkiye'mizin ciddi iç ve uluslararası sorunlarla karşı karşıya bulunduğu bir dönemde, TÜRK-İŞ'in ve ülkemizdeki çalışanların temel hedefi, bu bunalımın en kısa sürede, yükün en adaletli bir biçimde bölüşümü ve demokrasi temelinde, aşılmasıdır. En acil sorunlarımız şöyle özetlenebilir:

(1) DYP, ANAP ve SHP Grup Başkanvekillerinin de içinde bulunduğu 301 milletvekili tarafından TBMM'ye sunulan Anayasa Değişikliği Kanun Tasarısı, Anayasa Komisyonu'nca işçiler ve diğer çalışanlar aleyhinde değiştirilmiştir. Türkiye tarihinde ilk defa, idari yetkililere yargı kararı olmaksızın sendikaları faaliyetten men etme yetkisi tanınmakta, grev erteleme ve yasaklamaların kapsamı genişletilmektedir. Ayrıca, kamu çalışanlarına ILO ilke ve standartlarına uygun sendikal hakların verilmesi imkansız kılınmaktadır.

(2) Hükümet, kamu kesiminde 682 bin üyemizi ilgilendiren toplu sözleşme görüşmelerinde sorunları çözücü değil, sorun yaratıcı bir tutum içindedir. 12 Eylül döneminde Yüksek Hakem Kurulu tarafından bile dokunulmayan bazı haklarımız ortadan kaldırılmak istenmekte, ücretlerimizin satınalma gücünü koruma çabalarımıza olumlu cevap verilmemektedir.

(3) Hükümet, Sosyal Sigortalar Yasası'nda yapmak istediği değişiklikler konusunda işçi ve işveren temsilcileriyle diyalog yoluyla çözüm aramak yerine, 14 Nisan 1995 tarihinde TBMM'ye sunduğu kanun teklifini ilgili Komisyon'da bekletmektedir.

TÜRK-İŞ, ülkemizin ve milletimizin bölünmez bütünlüğünün pekiştirilmesinde demokrasinin, huzurun ve sendikal hak ve özgürlüklerin büyük payı olduğuna inanmakta ve bu inanç doğrultusunda hareket etmektedir.

Arzettiğimiz bu acil sorunların çözümü, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2000'li yıllara dünyanın önder ülkelerinden biri olarak girmesine katkıda bulunacaktır.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Bayram Meral
Genel Başkan

DEMOKRASİ VE ANAYASA FORMU YAPILDI

Demokrasi Platformu tarafından düzenlenen "Türkiye'nin aydınlık geleceğini kararttırmayacağız! "Demokrasi ve Anayasa Forumu" 14 Temmuz 1995 tarihinde Ankara DSİ salonunda yapıldı.

Forumu, Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, Disk Genel Başkanı Rıdvan Budak ve Kamu Çalışanları Dönem Sözcüsü Yıldırım Kaya yönetti.

Çok sayıda sendikacı, aydın, öğretim görevlisi ve kitle örgütleri temsilcilerinin katıldığı forumda bir konuşma yapan TÜrk-İş Genel Başkan Bayram Meral,

"Demokrasi, ülkemizin bağımsızlığı ile yakından bağlantılıdır. TÜRK-İŞ, bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti'nin Misak-ı Milli sınırları içindeki bütünlüğünü ve bağımsızlığını özenle savunmaktadır. TÜRK-İŞ, uluslararası tekelci sermayenin sözcüsü ve beyni IMF'nin ve Dünya Bankası'nın ülkemizin bağımsızlığını zedeleyici tavırlarını, aynı zamanda demokrasiye karşı tavırlar olarak algılamaktadır.

TÜRK-İŞ, ifade edilen amacı ne olursa olsun, darbelere, her türlü silahlı eyleme ve terörist faaliyete, hukukdışı baskılara ve zor ve şiddet kullanarak görüşleri kabul ettirme çabalarına karşıdır.

TÜRK-İŞ, 1992 yılı Aralık ayında toplanan Genel Kurulunda, parlamenter demokrasiye namusu gibi sahip çıkma kararı almıştır." dedi.

Demokrasi ve Anayasa Forumu sonuç bildirgesi ertesi gün Türk-İş Genel Merkezinde düzenlenen bir basın toplantısı ile açıklandı.

Mustafa ÖZBEK; "BİNLERCE ERDEMİR İŞÇİSİNİN TOPLU SÖZLEŞMESİ ÇALIŞMA BAKANLIĞI'NIN 'PARTİZANLIĞI' SEBEBİYLE ERTELENDİ"

Çalışma Bakanlığı, "Partizanca" uygulamalarına şimdi de Erdemir'de çalışan binlerce metal işçisini kurban etmek istiyor. Erdemir'de toplu sözleşme imzalama yetkisine, gerekli çoğunluğu sağladığı için Türk Metal'in sahip olduğu Bakanlık tarafından da onaylanmasına rağmen, yetkinin geciktirilmesi için Bakanlıktaki bir kısım bürokratlar, "akıl almaz" gerekçeler öne sürüyor. Türk Metal'in önce "çoğunluğu sağlayamadığını" öne süren Bakanlık, daha sonra yıllardır "İşyeri" tipi sözleşme uygulanan Erdemir'in "işletme" olduğu savını öne sürdü. Türk Metal'in yetki için yaptığı ikinci başvuru ise (Türk Metal'in gerekli çoğunluğu sağladığı Bakanlık kayıtlarında da belgelediği halde) bu kez hiç bir nedene dayanmadan Bakanlık Teftiş Kurulu'na havale edildi. Erdemir'de çalışan binlerce işçi Çalışma Bakanlığı'nın işi "savsakladığını" belirterek, bu anlayışı ve partizanlığı protesto etmek için eylem hazırlığına başladı.

KIRK YILLIK "İŞYERİ", "İŞLETME" OLDU...

Kdz. Ereğli'de kurulu Ereğli Demir Çelik Fabrikaları T.A.Ş. işyerinde bugüne kadar "İşyeri" tipi sözleşme uygulanırken, Bakanlık, Türk Metal Sendikası'na karşı duyduğu gizli "alerji" sebebiyle şimdi Erdemir'in "İşletme" olduğunu ve uygulanacak sözleşmenin de "İşletme" tipi olması gerektiğini öne sürüyor.

Çalışma Bakanlığı'nın Türk Melat'in 31 Mayıs 1995 tarihinde yaptığı birinci yetki çağrısını, DİSK'e bağlı Birleşik Melat İş Sendikası'na "zaman" kazandırmak gerekçesiyle geri çevirdiği Bakanlığa yakın kaynaklardan edinilen bilgiler arasında.

Oysa Erdemir'in "İşletme" veya "İşyeri" olarak değerlendirilmesi, bu işyerinde toplu sözleşme imzalama yetkisi-

Türk Metal Genel Başkanı Mustafa ÖZBEK

nin Türk Metal'de olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Ancak, kaybedilen zaman toplu sözleşme sevincini yaşamak isteyen binlerce Erdemir işçisinin Bakanlığa şiddetle duyduğu öfkeyi de arttırıyor.

ÇALIŞMA BAKANLIĞI: "EVETÇOĞUNLUK TÜRK METAL'DE..."

Türk Metal Sendikasının Erdemir'de yeterli olduğu sağlayarak, (3709 işçi) toplu sözleşme için birinci çağrıyı yapmasından sonra Bakanlık, Türk Metal'e şu cevabı veriyor:

"Türk Metal Sendikası'nın 31 Mayıs 1995'teki başvurusuna göre Erdemir'de 3473 üyesi vardır. Erdemir'e bağlı 15 satış müdürlüğü vardır. (Bu işyerlerinde toplam olarak 174 işçi çalışıyor.) Bu işçilerle birlikte Erdemir'de toplam çalışan sayısı 7107 dir. Türk Metal'in yetki alabilmesi için 3554 işçi barajını aşması gereklidir."

Bakanlığın 31 Mayıs'taki birinci çağrıyı reddetmesinden sonra bahsi geçen satış müdürlüklerinde çalışan 120 işçinin noter kanalıyla yapılan üyelikleri, Çalışma Bakanlığı'na intikal ettirilmiştir.

Bundan sonra 16 Haziran'da Türk Metal Sendikası, Çalışma Bakanlığı'na ikinci defa başvurarak yetki talebinde bulunmuştur. Birinci çağrıyı çoğunluk olmadığı gerekçesiyle reddeden Bakanlık, ikinci çağrıda Türk Metal'in çoğunluğu sağladığını (3593 işçi) kendi belgeleriyle de onaylayınca bu kez "Partizanlığın" gereği olarak, yapılan başvuru Bakanlık Teftiş Kurulu'na havale etmiştir.

ÖZBEK: "BAKANLIK EŞKİYALARA MI TESLİM EDİLDİ?..."

Türk Metal Sendikası Genel başkanı Mustafa Özbek, Çalışma Bakanlığı'nın "Tarafsızlık" ve "Barışçı" niteliklerini kaybolduğunu belirterek "Çalışma Bakanlığı, işçi ve ile işverenler arasında uzlaşmayı sağlayan bir kurumdu. Ama bugünkü Bakanlık için "savaşı körükleyen" tabirini kullanmak yanlış olmayacaktır. Bakanlıkta yüzlerine "Bürokrat" maskesini takan "Eşkiyalar" partizanlığın bedeline de katlanacaktır. Erdemir'de toplu sözleşme imzalama yetkisine sadece ve sadece Türk Metal Sendikası sahiptir. Bunu Bakanlık da kabul etmektedir. Bu gerçeği değiştirmeye hiçbir kişi ve kuruluşun gücü yetmeyecektir. Çalışma Bakanlığı, Cumhuriyet tarihini en talihsiz dönemini yaşamaktadır." şeklinde konuştu.

ERDEMİR İŞÇİLERİ EYLEM HAZIRLIĞINDA....

Öte yandan Türk Metal Sendikası Genel Yönetim Kurulu'nun yaptığı açıklamada, binlerce Erdemir işçisinin Bakanlığın partizanca eğilimle toplu sözleşmeyi geciktirmesine tepkiler sürüyor. Erdemir işçileri ve Türk Metal Yöneticileri, Bakanlığın yetkiyi geciktirmesini protesto etmek amacıyla eylem takvimi belirliyor. Takvimde yer alan ilk eylem olarak Bakanlık önünde açlık grevine gidilmesi belirtiliyor.

HUKUK BÜLTENİ

17

Sigortasız Geçen Hizmetlerin Tesbiti Amacına Yönelik Davalarda Çalışma Olgusunun Özel Bir Duyarlılıkla ve İnandırıcı Bir Biçimde Saptanması Gerekir.

YARGITAY
HGK

E. 1993/10-976
K. 1994/161
T. 23.3.1994

ÖZET: Hizmet tespiti davalarında çalışma olgusunun gerçeğe uygunluğu özel bir duyarlılıkla araştırılmalı sadece tanık beyanları ile yetinilmemeli, bu beyanların doğruluğu işyerinin kapsam, kapasite ve niteliği ile ve mümkünse işyerinin müdür..... şef gibi görevlilerinin beyanları ile denetlenmeli ve çalışma olgusu hiç bir duraksamaya yer vermeyecek şekilde belirlenmelidir.

DAVA: Taraflar arasındaki "hizmet tesbiti" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Kartal 2. İş Mahkemesi'nce davanın kabulüne dair verilen 19.6.1992 gün ve 403-200 sayılı kararın incelenmesi davalı kurum vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 9.2.1993 gün ve 10156-1061 sayılı ilâmı ile; (... Hükme dayanak kılınan tanık anlatımları inandırıcı olmaktan uzaktır. Gerçekten tanık Osman Çilekrenkli, davacının tesbitin istediği 1.1.1983-1.12.1989 dönemine ilişkin talebini de aşar biçimde 8-9 yıllık çalışmadan sözetmiştir. Öte yandan, diğer tanık Hikmet Sulaç, işyerinin, 1989 yılında iki oğlu arasında devir gördüğünü bildirmiş ise de, işyerini devraldığı iddia edilen Metin Sulaç adına vergi kaydının 23.1.1992 tarihinde başladığı görülmektedir. Açıklanan olgular karşısında tanık anlatımları hüküm kurmaya yeterli sayılamaz...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

HUKUK GENEL KURULU KARARI: Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüşüldü:

Yasal Dayanağı 506 sayılı Kanunun 79/8. maddesi olan bu tür davalarda, öncelikle davacının çalışmasına ilişkin belgelerin, işveren tarafından verilip verilmediği, ya da çalıştıklarının kurumca tesbit edilip edilmediği yöntemince araştırılmalıdır. Bu yasal koşul oluşmuşsa iş yerinin o dönemde gerçekten var olup olmadığı kanun kapsamında veya kapsama alınacak nitelikte bulunup bulunmadığı eksiksiz bir şekilde belirlenmeli daha sonra çalışma iddiasının gerçeğe uygunluğu özel bir duyarlılıkla araştırılmalıdır. Çalışma olgusu her türlü delille ispatlanabilirse de, çalışmanın konusu, sürekli, kesintili, mevsimlik mi olduğu, başlangıç ve bitiş tarihleri ve alınan ücret konularında tanıkların sözleri değerlendirilirken bunların inandırıcılığı üzerinde durulmalı, verdikleri bilgilere nasıl vakıf oldukları, işveren ve işçiyle, işyeri ile ilişkileri, bazan uzun yılları kapsayan bilgilerin insan hafızasında yıllarca eksiksiz nasıl taşınabildiği, düşünülmeli ve tanıklar buna göre isticvap olunmalı, işyerinin kapsam kapasite ve niteliği ile bu beyanlar kontrol edilmeli, mümkün oldukça işyerinin müdür, amir, şef, ustabaşı ve postabaşı gibi görevlileri ve o işyerinde çalışan öteki kişiler ile, o işyerine komşu ve yakın işyerlerinden bu yeri bilen ve tanıyanlar dahi dinlenerek, tanık beyanlarının sağlığı denetlenmeli ve çalışma olgusu böylece hiçbir kuşku ve durakkamaya yer bırakmayacak sağlıklı bir biçimde belirlendikten sonra, ücret konusu üzerinde duruksamaya yer bırakmayacak sağlıklı biçimde belirlendikten sonra, ücret konusu üzerinde durulmalı, tesbiti istenilen sürenin evvelinde ve sonrasında beyyine başlangıcı sayılabilecek ödeme belgeleri vesair bu nitelikte bir belge yoksa, Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun md. 288'de

yazılı sınırları taşan ücret alma iddialarında yazılı dedil aranmalı, bu sınırlar altında kalan ücret alma iddalarında ücret miktarları tanıklardan sorulmalı, 506 sayılı Kanun md. 3/B ve D'de olduğu gibi ücretin sigortalı sayılmanın koşulu olan durumlarda, ücret alma olgusunun var olup olmadığı öncelikle saptanmalıdır.

Söz konusu fiili ve hukuki gerçekler ve özellikle 506 sayılı Kanun md. 79/8, 2-9 hükümleri dikkate alınmadan, eksik araştırma ve incelemeyle yazılı şekilde karar verilmesi, doğru değildir. O halde usul ve yasaya uygun bulunmayan direnme kararı bozulmalıdır.

SONUÇ: Davalı kurum vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile, direnme kararının yukarıda gösterilen nedenlerden dolayı HUMK.nun 429. maddesi gereğince BOZULMASINA, 23.3.1994 gününde, oyçokluğu ile karar verildi.

ÖZELLEŞTİRME KAPSAMINDAKİ KURUMDA SÖZLEŞMELİ STATÜDE ÇALIŞAN PERSONELİN, EMEKLİ OLMASIYLA "İŞSONU" TAZMİNATI İSTEMİNE İLİŞKİN DAVA, ADLİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMELİDİR

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINDAN

E. 1995/14
K. 1995/16
T. 17.04.1995

ÖZET: Özelleştirme kapsamına alınan kurumda sözleşmeli statüde çalışan personelin, emekli olmasıyla, "işsonu" tazminatı istemine ilişkin davanın, adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

Davacı: F.B.K.

Davalı: Petrol Ofisi A.Ş.

OLAY: Davacı, Petrol Ofisi A.Ş. Genel Müdürlüğünde, sözleşmeli statüde çalışmaktayken kendi isteği ile 24/10/1994 tarihinde emekli olduğunu, Petrol Ofisi sözleşmeli personel yönetmeliğinin 116. maddesinde emekli olan personele "işsonu" tazminatı ödeneceğinin kabul edilmiş bulunmasına rağmen, davalı idarenin ödeme yapmadığını ileri sürerek, 4/11/1994 gün ve 20313 sayılı olumsuz işleminin iptali, işsonu tazminatının yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle, idari yargı yerinde 9/11/1994 tarihinde dava açmıştır.

Davalı idare görev itirazında bulunmuş, ANKARA 1. İDARE MAHKEMESİ; 27/12/1994 gün ve 1552 sayıyla; görev itirazının reddine mahkemelerinin görevli olduğuna karar vermiş; davalı idarenin görev itirazına ilişkin 30/1/1995 tarihli dilekçesi ile dosyayı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na göndermiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, 16/3/1995 gün ve 24726 sayılı düşünce yazısıyla, 2247 sayılı Yasa'nın 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarmış; Danıştay Başsavcılığı'nın, davanın çözümünün idari yargının görev alanına girdiği yolundaki 30/3/1995 gün ve 95/14-4 G Sayılı düşünce yazıları da alınarak dosyaya konulmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında; Şükrü Kaya Erol, Özcan Aksoy, Nursel Aymakoğlu, Nurşen Çatal, Osman Şimşek ve M. Hayri Öztan'ın katılmaları ile yaptığı 17/4/1995 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile Yargıtay Başsavcısının, görevin idare mahkemisine ait olduğu şeklindeki düşünce yazıları ve dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ve Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı M. İlhan Dinç'in yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, işsonu tazminatının verilmeyeceğine ilişkin işlemin iptali ve işsonu tazminatının verilmesi istemiyle açılmıştır.

Petrol Ofisi A.Ş. 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnane ile kurulmuş, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına bağlı bir kamu iktisadi kuruluşu iken Bakanlar Kurulu kararı ile 3291 sayılı Yasanın 13. maddesine göre özelleştirilmiştir.

3291 sayılı Yasayla özelleştirilen şirketin ana sözleşmesi bu Yasa uyarınca Türk Ticaret Yasası çerçevesinde düzenlenmiştir. Şirketin temsil ve yönetim organı şirket yönetim kuruludur. Bu hususlar ana sözleşmede yer almakta, ana sözleşmenin birçok madesinde Türk Ticaret Yasası'na göndermede bulunulmakta, Yönetim Kurulunun ya da yetki verdiği kişilerin görev ve yetkilerini Türk Ticaret Yasası hükümlerine göre kullanacakları ana sözleşmenin incelenmesinden anlaşılmaktadır.

Davalı kurumun özel hukuk tüzel kişiliğine dönüştürülmesi buyurucu bir yasa hükmüne dayalı olup, davalı kurum yine bu yasa ile özel hukuk hükümlerine tabi kılınmıştır.

HUKUK BÜLTENİ

3291 sayılı Yasa'nın dava konusu olan işlemin yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan 14/b maddesinde, sermayesindeki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar kuruluşları, faaliyetleri, organları, yönetimi, sermaye miktarını tespite Yüksek Plânlama Kurulunun yetkili kılındığı belirtilmektedir. Öte yandan şirket Türk Ticaret Kanunu'na göre düzenlenen ana sözleşme ile yönetilmektedir.

Bu durumda, davalı kurumun Yüksek Plânlama Kurulunun temsil ettiği kamu paylarıyla yönetimde yer aldığı ve yönetimdeki yetkilerini ana sözleşme uyarınca Türk Ticaret Yasası hükümleri çerçevesinde kullanacağı sonucuna varılmaktadır. Nitekim davalı kurumun bünyesine özel kişi ve kuruluşların alınması, kamu paylarının zaman içinde satılarak tamamen tasfiyesinin amaçlanmış olması da bu sonuca varılmasını gerektirmektedir. Kamu kurumu niteliğinden özel hukuk tüzel kişiliğine geçiş döneminde, kamu hisselerinin %50'nin üzerinde bulunduğu süre içinde bu kurumun (şirketin) kamusal denetime de tabi olması, onun bir yönden kamu kurumu olduğunu göstermekle birlikte, özel hukuk hükümlerine tabi kılınması gerçeği karşısında, Anonim Şirket Statüsünün varlığı da gözönüne alındığında, davalıya özel bir statü kazandırıldığının kabulü zorunlu olmaktadır. Davalı kurum üzerindeki kamusal denetimin varlığının, Türk Ticaret Yasası çerçevesinde yapılacak bir faaliyeti engelleyici nitelikte olmadığı da kabul edilmelidir.

Sözleşmeli Personel Yönetmeliği, 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 40. maddesine, 3291 sayılı Yasa'ya Petrol Ofisi Anonim Şirketi Ana Sözleşmesine göre hazırlanıp, 7/10/1993 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. (Yönetmelik Mad.2) Yönetmeliğin dayanaklarından birini teşkil eden 418 sayılı Kanun Hükmünde Kararname Anayasa Mahkemesi'nin 5/2/1992 gün ve 90/22,92/6 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. İptal edilen kararnamenin 40. maddesinde: "28/5/1986 tarih ve 3291 sayılı Yasa çerçevesinde özelleştirme kararı alınan teşebbüs ve bağlı ortaklıklardaki sözleşmeli statüde çalışan personelin ücret ve diğer hakları, kamu kesimi sermaye payı %50'nin altına düşünceye kadar, Yüksek Plânlama Kurulu Kararı ile tespit edilir ve bu süre zarfında 308 sayılı KHK'nin geçici 1. maddesi uyarınca kadroları saklı tutulan personelin bulundukları kadrolarda aylık ve her türlü özlük haklarının saklı tutulmasına devam olunur..." hükmü yer almaktadır. (308 KHK'nin geçici 1. maddesi uyarınca kadroları saklı tutulan personelin bulundukları kadrolarda aylık ve her türlü özlük haklarının saklı tutulmasına devam olunur..." hükmü yer almaktadır. (308 sayılı KHK'de iptal edilmiştir.) Bu hükmü taşıyan 418 sayılı KHK'nin iptal edilmesiyle sözkonusu yönetmeliğin bir dayanağını teşkil eden 40. maddesi yürürlükten kalkmış olduğundan yönetmelik, özel hukuk kurallarını içeren bir netilik kazanmış bulunmaktadır. Davacıda bu yönetmeliğe ve ana sözleşmeye göre yukarıda açıklanan nedenlerle özel hukuka tabi kılınan kurumda (anonim şirkette) çalışmaktayken emekli olup anılan yönetmeliğin 116. maddesinde öngörülen "işsonu tazminatı"nın kendisine ödenmesini istemektedir. Davacı, özel hukuka tabi kılınmış bir kurumda hizmet sözleşmesiyle çalışmaktayken emekli olmuştur. Yönetmeliğin 116. maddesinde de kurum personelinin haklı sebeplerle sözleşmeyi sona erdirmesi durumunda, personele sözleşmeli statüde geçer süreye göre işsonu tazminatı ödeneceği hükme bağlanmıştır.

KİT Personel Rejiminin düzenlenmesi ve 233 sayılı KHK'nin Bazı Maddelerinin Kaldırılmasına Dair 399 sayılı KHK'nin geçici 8. maddesinde de: kararname eki 1 sayılı cetveldeki kadrolara geçmek istemeyerek ayrılanlara "işsonu" tazminatı ödeneceği kuralı yer almaktadır. 1475 sayılı İş Yasası'nın Ek Madde 2'sine 5/5/1981 gün ve 2475 sayılı Yasa'yla eklenen hükümde; kamu kuruluşlarında sözleşmeli olarak istihdam edilenlere mevzuat ve sözleşmelerine göre kıdem tazminatı niteliğinde yapılan ödemelerin kıdem tazminatı sayılacağı ve bu tazminatın 1475 sayılı Yasa'nın 14. maddesindeki esaslara ve miktara göre hesaplanacağı ve ödeneceği öngörülmektedir.

Bu hükümlerden 399 sayılı KHK'de yer alan "işsonu" tazminatının, 1475 sayılı Yasa'nın ek-2. maddesinde sözü edilen "kıdem tazminatı niteliğinde" bir ödeme olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, 5521 sayılı İş Mahkemeleri Yasası'nın 1. maddesinde İş Yasası'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının iş mahkemelerinde çözümleneceği belirtilmiştir. İşsonu tazminatının İş Yasası'nda yer alması ve 5521 sayılı Yasa ile 1475 sayılı Yasa'ya yapılan gönderme karşısında, özel hukuk tüzel kişiliği kazanmış bir kurumda çalışmış bulunan davacının işsonu tazminatı istemine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olması, bu nedenlerle Yargıtay Başsavcısının başvurularının kabulüyle, Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin görevlilik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın çözümü adli yargının görev alanına girdiğinden, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının başvurusunun kabulüyle, Ankara 1. İdare Mahkemesi'nin 27/12/1994 gün ve 1552 sayılı görevlilik kararının kaldırılmasına, üyelerden Özcan Aksoy, Nursel Aymakoğlu ve Nurşen Çatal'ın karşı oyları ve oyçokluğuyla, 17/4/1995 gününde kesin olarak karar verildi.

KARŞI OY: Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünde sözleşmeli olarak çalışmaktayken 4/7/1994 tarihinde emekliye ayrılan davacı, "İş Sonu Tazminatı" ödenmemesi yolundaki davalı idare işlemini dava konusu etmiş bulunmaktadır.

Görev uyuşmazlığının çözümü yönünden, davalı idarenin ve davacının statüsü ve istemin niteliğinin tesbiti önem taşımaktadır.

Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü 233 sayılı KHK. tabi bir kamu iktisadi teşekkülü olan Türkiye Petrolleri A. Ortaklığının bağlı Ortaklığı olup 3291 sayılı Yasaya göre özelleştirme kapsamına alınarak Başbakanlığa bağlanmış ve henüz sermayesindeki kamu payı %50'nin altına düşmemiştir.

Olay tarihinde yürürlükte olan 3291 sayılı Yasanın 14. maddesinin (b) bendinde, sermayelerindeki kamu payı %50'nin altına düşünceye kadar kuruluşların, faaliyetleri, organları, yönetimi ve diğer bazı hususlar konusunda Kamu Ortaklığı Kurulu yetkili kılınmıştır. Bu hali ile davalı idare kamu kurumu niteliğindedir.

3291 sayılı Yasanın 16. maddesinde kurumda Emekli Sandığına tabi olarak çalışan personelin, kurumun sermayesindeki kamu payının %50'nin altına düşmesine kadar her türlü hak ve vecibelerinin devam edeceği hükmü yer

almıştır.

Davacı, kurumda, bir idari sözleşme ile ve, kamu gücüne dayalı olarak çıkarılmış olan "Petrol Ofisi A.Ş. Sözleşmeli Personel Yönetmeliği" hükümlerine tabi olarak çalışmaktadır. Anılan yönetmeliğin 3. maddesinde personel, "bir hizmet sözleşmesi ile çalışan, işçi ve memur statüsünde olmayan personeli ifade eder" biçiminde tanımlanmıştır. Görüleceği gibi davacı, asli, sürekli kamu hizmeti gören ve işçi olmayan kişidir.

Yönetmeliğin 116. maddesinde "İş Sonu Tazminatı" hükme bağlanmış ve hangi hallerde, ne miktar ödeneceği belirlenmiştir.

Maddede emekliye ayrılan ve T.C. Emekli Sandığınca emekli aylığı bağlanan personele ayrıca iş sonu tazminatı ödeneceği belirtilmiş, son fıkrada "İşçi statüsünden sözleşmeli statüye geçen personelin kıdem tazminatı hakları saklıdır." denmek suretiyle, iş sonu tazminatının işçilere ödenen kıdem tazminatından farklı olduğu da açıkça söylenmiştir.

1475 sayılı Yasaya 2457 sayılı Yasayla eklenen ek 2. maddede kıdem tazminatı netiliğinde sayılan ödemeler, maddede açıkca belirtildiği üzere kurum ve kuruluşların emekli sandığı kanunu hükümleri uygulanmayan personeline, işçi statüsüyle çalışanlarına yapılan ödemeler olup, dava konusu "İş Sonu Tazminatı"nın bu ödemeler niteliğinde, "Kıdem Tazminatı" sayılması olanaksızdır.

Esasen 2457 sayılı Yasanın gerekçeside bu hususu açıkca ortaya koymaktadır.

Davaya konu tazminat, kamu gücüne dayalı yönetmelikten kaynaklanan tazminatına ilişkin uyuşmazlığın çözümü idari yargının görevinde bulunduğu görüşüyle çoğunluk kararına karşıyız.

Taşeron Devamlı Değiştiği Halde İşini Aynen Ve Aralıksız Sürdüren İşçi, Davalı Şirkete Ait İşyerinde Çalıştığı Tüm Süre İçin İşçilik Haklarını İsteyebilir.

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

E. 1995/3521
K. 1995/14038
T. 25.04.1995

ÖZET: İşyerinin çalışma düzeni ve işle ilgili talimatların işyeri sahibi davalı tarafından verildiği ancak hizmet aktinin taşeronla yapıldığı ve taşeron olarak görülen kişinin kısa sürelerle değişmesine karşın işçinin işine aynen ve aralıksız sürdürmesi durumu, Yargıtay hukuk Genel Kurulu kararlarında işçinin asgari ücretle çalıştırılabilmesi için muarazalı ve işçinin toplu iş sözleşmesinden yararlanmasını engelleyici, ka-

DAVA: Taraflar orasındaki, ihbar ve kıdem tazminatıyla ücret farkı ve diğer sosyal yardım alacağının ödetilmesi davasının yapılan yargılama sonunda; ilâmda yazılı nedenlerle gerçekleşen miktarın faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine ilişkin hükmün süresi içinde temyizen incelenmesi taraflar avukatınca istenilmesi ve davacı avukatınca da duruşma talep edilmesi üzerine dosya incelenerek işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 25.04.1995/Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmişti. Duruşma günü davacı adına Avukat Ü.T. ile karşı taraf adına Avukat Ç.G. geldiler. Duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklaması dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR:1- Dosyadaki yazılara, toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2- Davacının temyizine gelince;

Dosyadaki bilgi ve belgelere göre, davacının davalıya ait işyerinde sürekli işlerde uzun süredir çalıştığı anlaşılmaktadır. Ancak, hizmet akti davalı ile değil, taşeronla yapılmış ve kısa sürelerle taşeron adı verilen kişi arasında yapılan sezleşmelerde, işçinin işe alınması, niletikleri, işten çıkartılması ve ücretlerinin belirlenmesi konularında tüm yetkiler davalı kuruma tanınmıştır. Aynı işyerinde doğrudan davalı tarafından çalıştırılan işçiler de bulunmakta ve işyerinin çalışma düzeni işle ilgili talimatlar doğrudan davalı tarafından verilmektedir. Bütün bu olgular, davacının gerçekte davalının işçisi olduğunu, asgari ücretle çalıştırılabilmesi için görünümde bir taşeronon aracı olarak gösterildiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Nitekim bu doğrultudaki uygulamalar, dairemizin ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararları ile muarazalı ve işçinin toplu iş sözleşmesinden yararlanmasını engelleyici, kanuna karşı hile olarak kabul edilmiştir.

Böyle olunca davacı, davalıya ait işyerinde çalıştığı tüm süre için, işçilik haklarını davalıdan isteyebilir. Keza, bu işyerinde uyulanan toplu iş sözleşmesine taraf işçi sendikalarına üye veya dayanışma iadatı ödemek suretiyle bu toplu iş sözleşmesinden yararlanmak için talepte bulunmuş ise, 2822 sayılı Yasa'nın 9. maddesi çerçevesinde toplu iş sözleşmesinden de yararlanması gerekir.

Mahkemece yukarıda açıklanan hükümler ve yerleşmiş Yargıtay içtihatları dikkate alınmadan aksine bazı düşüncelerle, yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunuan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle BOZULMASINA, 25.04.1995 gününde oybirliğiyle karar verildi.

TES-İŞ SENDİKASI 13. OLAĞAN GENEL KURULU ÇALIŞMALARINI TAMAMLADI

- **Genel Başkanlığa yeniden Faruk seçildi**
- **Genel Kurulda bir konuşma yapan Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral "TÜRK-İŞ birlik bütünlük içinde sorunları aşacaktır" dedi.**
- **TES-İŞ Genel Başkan Faruk Barut, "Ülkemizin bağımsızlığı, halkımızın mutluluğu hedef alınmadan yapılacak özelleştirme karşısında her zaman bizi bulmuştur ve bulacaktır" dedi.**

28 Temmuz Cuma günü çalışmalarına başlayan TES-İŞ Sendikaları 13. Olağan Genel Kurulu 30 Temmuz pazar günü yapılan seçimlerle sona erdi. Genel Başkan Faruk Barut başkanlığındaki Yönetim Kurulunun yeniden aynı görevlere seçildikleri Genel Kurula TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, sendikaların Genel Başkan ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Devlet Bakanı Bekir Sami Daçe, Devlet Bakanı Necmettin Cevheri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Veysel Atasoy, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ziya Halis, siyasal partilerin üst düzey yetkilileri ve bazı milletvekilleri ile ABD LIUNA Sendikası, Fransa, Azerbaycan, Türkmenistan, Fas ve Mısır Enerji Sendikaları üst düzey yetkilileri katıldı.

Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Eski Genel Başkanı ve Teksif Sendikası Genel Başkanı Şevket Yılmaz'ın yaptığı Genel Kurulun son günü yapılan seçimlerde şu sonuçlar alındı: Genel başkan Faruk Barut, Genel Başkan Yardımcısı: Mahmut Özonur, Genel Sekreter: H. Salih Ermanav, Genel Mali Sekreter: Mustafa Kumlu, Genel Araştırma ve Sosyal İşler Sekreteri: Kamil Özdemir, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri: M. Murat Aytemiz, Genel Eğitim Sekreteri : İsmet Tüylü.

Genel Kurulda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, son günlerdeki sorunlara değinerek "TÜRK-İŞ birlik bütünlük içinde sorunları aşacaktır" dedi.

Özelleştirme, kamu kesiminde yenilenecek sözleşmeler, SSK Yasa Tasarısı, enflasyon gibi konulardaki görüşlerini açıklayan TES-İŞ Genel Başkanı Faruk Barut, "Ülkemizin bağımsızlığı, halkımızın mutluluğu hedef alınmadan yapılacak özelleştirme, karşısında her zaman bizi bulmuştur ve bulacaktır" dedi.

SAĞLIK - İŞ SENDİKASI GENEL KURULU YAPILDI

Yeniden Genel Başkanlığa Seçilen Mustafa Başoğlu

"Sendikalar Toplumla Dayanışma İçerisinde Olmalıdır"

Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası'nın 14. Genel Kurulu 22-23 Temmuz 1995 günleri Ankara'da SSK Genel Müdürlüğü salonunda yapıldı. Genel Kurulda Divan Başkanlığı'na Teksif Sendikası Genel Başkanı Şevket Yılmaz, yardımcılarına Tes-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Mahmut Özonur ile Sağlık-İş Genel Başkan Vekili Savaş Benli seçildiler.

Genel Kurula Devlet Bakanları Bekir Sami Daçe, Ayvaz Gökdemir, siyasi parti temsilcileri ile TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç ve Genel Teşkilatlanma Sekreteri Sabri Özdeş konuk olarak katıldılar.

Genel Kurulda bir konuşma yapan Sağlık-İş Genel Başkanı Mustafa Başoğlu çeşitli ülke ve işçi sorunlarına değinerek, "Sendikalar toplumla dayanışma içerisinde olmalıdır" dedi.

Başoğlu konuşmasında Hükümetin toplu iş sözleşmesi tanımadığını vurgulayarak, "Yaklaşık 700 bin kamu işçisinin toplu iş sözleşmeleri 7 aydır sonuçlandırılmadı. İşveren konumunda olan devlet 500 bin ile 3 milyon arasında değişen zam teklifinde bulundu. Türk-İş'in enflasyon kadar zam isteğine karşı Hükümetin bu komik teklifi üstelik sosyal yardımlara da yansıtalmayacak. 30 yılı aşan toplu iş sözleşmesi düzeninde böylesi hiç görülmedi. Hükümet bu tutumu ile toplu iş sözleşmesi düzenini tanımadığını açıkça söyledi. Hükümet makul bir noktada buluşarak, bugün zammın oluşturulmasında gerekli anlayışı göstermez, sorunun çözümüne yardımcı olmazsa, yarın çok geç olabilir" dedi.

İşçilerin henüz geçinme ücretini alamadığını vurgulayan Başoğlu sözlerine şöyle devam etti.

"İşçiler çok ücret alıyor gibi genel bir ifade, kamuoyunun işçilere karşı çıkma aracı olarak kullanılmaktadır. İşveren ve Hükümetten kaynaklanan bu iddia doğru değildir. Asgari ücret 2 milyon 700 bin lira, özel kesim ortalama işçi ücretleri 10 milyon liranın altındadır. Kamudaki işçi ücretleri ise 5 milyon lira ile 20 milyon lira arasında değişmektedir. Buna karşılık 4 kişilik bir ailenin yanlız mutfak harcamaları 10 milyon lirayı geçmektedir. Bu gerçek karşısında işçilerin büyük bir bölümü hala geçinme ücretine ulaşamadı. Bu yüksek ücret iddiası çalışma yaşamında tansiyonu yükseltmekten başka bir işe yaramaz"

Konuşmasında SSK'nın içinde bulunduğu sorunlara da değinen Başoğlu, "SSK bütçe açığını işçilere yüklemek istiyor, SSK'nın mali yükünü taşıyan işçiler artık kurumda misafir değil, ev sahibi muamelesi görmelidir." dedi.

Sağlık-İş 14. Genel Kurulu, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Butros Gali'nin görevini gereği gibi yapamadığı, Hıristiyan Sırpların Müslüman Boşnaklara uyguladığı soykırıma destek olduğu, güçlü devletlerin hain ve hunharca saldırıları bir yandan kınayıp, öte yandan desteklediği sonucuna vardı. Bu sebeple de, BM Genel Sekreterinin görevinden istifa etmesi için bir telgraf çekilmesi kararı aldı.

ICFTU Genel Sekreteri Bill Jordan, Sağlık-İş'in üyesi bulunduğu PSI ve TÜRK-İŞ'e de birer mesaj gönderilerek, bu insanlık dışı uygulamaların durdurulması için gerekli girişimlerde bulunmalarının istenmesi de oybirliği ile kararlaştırıldı.

İki gün süren Genel Kurul sonunda yönetim beşten dört kişiye indi. Yapılan seçimler sonunda Sağlık-İş Sendikası Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu:

Genel Başkan: Mustafa Başoğlu,

Üyeler: Savaş Benli, M. Ali Tanrıverdi, Muzaffer Demir

DENİZCİLER SENDİKASI 5. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

☞ Genel Başkanlığa yeniden Turhan Uzun seçildi.

☞ Genel Kurulda kabul edilen önerge sonucunda Emin Kul Onursal Başkan seçildi.

☞ Genel Kurulun Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, Başkan Yardımcılığını TÜRK-İŞ 1. Bölge Temsilcisi Faruk Büyükkucak yaptı.

Türkiye Denizciler Sendikası'nın 5. Olağan Genel Kurulu 1-2 Temmuz günlerinde İstanbul'da yapıldı. Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu'nun yaptığı Genel Kurul'da Turhan Uzun yeniden Genel Başkanlığa seçildi. Genel Kurulu izleyen konuklardan DOK GEMİ-İŞ Sendikası Genel Başkanı Nazım TUR ve Belediyesi-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Mustafa SOLMAZ birer konuşma yaparak Türk işçi Hareketinin sorunlarıyla ilgili görüşlerini açıkladılar. Genel Kurulda verilen bir önerge ile Emin Kul Onursal başkan seçildi.

Genel Başkan Turan Uzun'un Genel Kurulda yaptığı konuşmadan bir bölüm sunuyoruz.

"Siyasal Demokrasinin çoğulcu ve katılımcı yolları önündeki anayasal ve yasal tıkanıklıkları açmak, demokrasiyi tüm kurum ve kurullarıyla isteyip, savunup, işletmek zorunluluğu ve görevinde olduğumuzu asla unutmamalıyız.

Şimdi soracaksınız!...

Ekonomik ve Sosyal sorunlara çözüm demokrasi midir?

Biz işçiler, tüm çalışanlar yönünden hemen vereceğim cevap, evet'tir.

Evet'tir, çünkü ekonomik ve sosyal sıkıntıların çözümü yolunda, hazır ve üretilen reçetelerin, üretilmesinde ve denetlenmesinde yer almamızı demokrasi sağlayacaktır.

Siyasal demokrasinin çoğulcu ve katılımcı yollarındaki açıklık, bu reçetelerin tercihini, bu reçeteler üzerindeki söz, karar ve etkileme haklarımızı gerçekleştirecektir.

O zaman, yaşadığımız ekonomik ve sosyal sıkıntıların çözümü yolunda millet idaresinin tercihleri daha sağlıklı biçimde ortaya çıkacak, milli bünyemizde yer alan farklı çıkar gruplarının çıkarlarının dengelenmesi, uzlaşması barış içinde sağlanmış olacaktır.

Dünyada hiçbir işçi hareketi her şeyi hazır ve kolay bulmamış, demokrasiyi ve işçi hakkını kolay elde etmemiştir.

İnsanlık tarihinde yaşanan yanlışlıkları, tekrar artırarak yaşatmak, hür dünyanın işçi hareketlerinin geçen yüzyıllarda geçirdiği acı tecrübelerin sonuçlarından ders almak yerine, bu acıları tekrar güncel kılacak yolların izleyicisi olmak, bilinmelidirki ülkemize ve ulusumuza yalnızca ızdırap verir, zaman kaybettir.

Bizim ise ne yeniden acılar çekmeye ve ne de ülkemize zaman kaybettirmeye, gören, düşünen insanlar olarak hakkımız yoktur."

TDS GENEL MERKEZ YÖNETİMİ

Genel Başkan Turhan Uzun, Genel Başkan Yardımcısı Cemil Yeniay, Genel Başkan Yardımcısı Davut Özçe, Genel Sekreter Hasan Pekdemir, Genel Mali Sekreter Salih Mete, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Hamit Kalkavan, Genel Eğitim Sekreteri Şükrü Akardaş

AĞAÇ-İŞ SENDİKASI 13. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

☞ ***Genel Başkanlığa Güral Erçakır Yeniden seçildi.***

☞ ***Ağaç-İş Sendikası Genel Kurulu'nda Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, yardımcılıklarını Genel Sekreter Şemsi Denizer ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri Özdeş yaptılar.***

AĞAÇ-İş Sendikasının 13. Olağan Genel Kurulu 29-30 Temmuz tarihlerinde Ankara'da TÜRK-İŞ Toplantı Salonunda yapıldı. Divan Başkanlığın TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, Divan Başkan Yardımcılıklarını Genel Sekreter Şemsi Denizer ve Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri Özdeş'in yaptığı Ağaç-İş Sendikası Genel Kurulunda Genel Başkanlığa Güral Erçakır yendine seçildi.

Ağaç-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu şu adlardan oluştu: Genel Başkan: Güral Erçakır, Genel Sekreter: Kazım Yıldırım, Genel Mali Sekreter: Kazım Yıldırım, Genel Teşkilatlandırma Sekreteri: Mürsel Taşçı, Genel Eğitim Sekreteri: Hüseyin Özdemir, Genel Araştırma ve Mevzuat Sekreteri: Kemal Esin.

AĞAÇ-İŞ Sendikası Genel Kuruluna Katılan Konuklar: TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ziya Halis, Liman-İş Sendikası Genel Başkanı Hasan Biber, Basisen Genel Başkanı Metin Tiryakioğlu, Sağlık-İş Genel Başkanı Mustafa Başoğlu, Çimse-İs Sendikası Genel Başkanı Tamer Eralan, Orman-İş Sendikası Genel Başkanı Selahattin Güngör ve diğer sendikaların yönetim kurulu üyeleri:

13. Olağan Genel Kurulda konuşan AĞAÇ-İŞ Sendikası Genel Başkanı Güral Erçakır özetle şu görüşlere yer verdi:

"Bu yılın farklı yönü genel kurulumuzun, oldukça kapsamlı bir eylem programının hemen öncesinde yapılıyor olmasıdır. Çok yakın bir gelecekte, dayanışma içinde verilecek mücadele ile, sorunları ve sıkıntıları dengeleyebileceğimiz bir ortama ulaşabilmemizi yürekten diliyor ve bu alanda sizlere olan sonsuz güvenimi bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

Değerli Arkadaşlarım,

Bu sıkıntıların temelinde neler yattığını hepimiz çok yakından bilmekteyiz.

Türkiye, maalesef, iyi yönetilmiyor.

Adaletsizliğin, eşitsizliğin, güvensizliğin, istikrarsızlığın kol gezdiği bir ülkede yaşıyoruz.

Kimse ne yarını görebiliyor, ne de geleceğe umutla bakabiliyor.

1991 genel seçimleri sonrasında ortaya çıkan tablo hepimiz için bir umut kaynağı olmuştu.

Geçmiş tutumlarına bakılarak uzlaşamaz sanılan iki siyasal partinin hükümet sorumluluğunu üstlenmesi; özellikle programlarında yaptıkları belirlemeler ve ilân ettikleri çalışma hedefleri hemen her çevrede ferahlık yaratmıştı.

İşçi Hareketi, 1980 sonrası ortaya koyduğu görüş ve önerilen önemli bir çoğunluğunun genel seçimler öncesi seçim meydanlarında ve sonra Hükümet Programında paylaşılmakta olduğunu görerek mutlu olmuştu.

Onaylanan ama hayata geçirilmeyen ILO Sözleşmeleri istisna edilirse, koalisyon hükümeti, programlarında yer alan sözlerin hiçbirisini tutmadı.

Tutmadı çünkü siyasal geleceğini bağladığı iş çevreleri ile çatışmak istemedi.

Türkiye'nin ancak bu çevrelerin istediği kadar demokrat; bu çevrelerin istediği kadar eşitlikçi; bu çevrelerin istediği kadar adaletli olmasına rıza gösterdi.

Ve işte bugünlere gelindi...

Halkın büyük çoğunluğunun desteğinde, Türkiye geçmişinin tahribatını ortadan kaldırıp, daha demokrat, daha özgür, daha sosyal adaletçi, daha eşitlikçi bir ülke olabilecekken, bu tarihi fırsat heba edildi.

LİMAN-İŞ SENDİKASI 13. OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

HASAN BİBER GENEL BAŞKANLIĞA YENİDEN SEÇİLDİ

✓ B. Meral: Birliğimizi, bütünlüğümüzü devam ettirirsek, Hükümet birçok konuda geri adım atmak zorunda kalacaktır"

✓ H. Biber: "Bu genel kurulda, kazanılmış haklarımızın korunması ve geliştirilmesi için birlik, dayanışma ve mücadele kararları çıkmalıdır"

LİMAN-İŞ Sendikası 13. Olağan Genel Kurulu 8-9 Temmuz 1995 günlerinde Ankara'da TÜRK-İŞ toplantı salonunda yapıldı. Divan Başkanlığını TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, Başkan Yardımcılarını TÜRK-İŞ Genel Sekreteri Şemsi Denizer ve AĞAÇ-İŞ Genel Başkanı Güral Erçakır, katip üyelikleri Cemal Ata ve Mustafa Kaya'nın yaptığı Genel Kurulda Hasan Biber Genel Başkanlığa yeniden seçildi.

Genel Kurula; TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, TÜRK-İŞ Genel Teşkilatlandırma Sekreteri Sabri Özdeş, Uluslararası Taşımacılık İşçileri Federasyonu (ITF) Limanlar Seksiyonu Sekreteri Kees Marges, TCDD Genel Müdürü Talat Günsoy, CHP Millvetvekili Ethem Cankurtaran konuk olarak katıldılar.

Genel Kurulda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram Meral, 12 Eylül kalıntılarının ortadan kaldırılması, yasaksız bir Türkiye için hep beraber mücadele ettiklerini, ancak 12 Eylül hukukuyla ülke yönetmenin demokrasi ayıbı olduğunu söyleyen siyasi partilerin vaatlerini tutmadıklarını söyledi. Meral özetle şunları söyledi: "Hükümet işçinin hakkını vermiyor, özelleştirmeyi yaygınlaştırıyor, işçiyi işten attırıyor, Polisi, Jandarmayı işçinin karşısına dikiyor, karşı karşıya getiriyor. Sizin işyerlerinizde de bu olay çok yaşandı. Peki bunu kim istiyor? Sermaye istiyor. Sermayenin sözcüsü iktidarda. İşte bunlardan hesap sorduğumuz zaman sorunlar bu noktaya gelmez 26 Kasım'da Ankara'da 'Büyük Yürüyüş' yaptık, 120.000 kişi katıldı. Kendilerine belki yirmi defa gidip, bu maddeleri çekin dedik, çekmediler, yürüdük, tek tek çekip, altını imzalayıp bize verdi. Bunu ne Bayram Meral yaptı, ne de Başkanlar Kurulu üyeleri yaptı. Sizin gücünüz yaptı, sizi kutluyorum Birliğimizi, bütünlüğümüzü devam ettirirsek, Hükümet birçok konuda geri adım atmak zorunda kalacaktır"

LİMAN-İŞ Genel Başkanı Hasan Biber Genel Kurulda yaptığı konuşmada özetle şu görüşleri ifade etti: "Ekonomimiz giderek derinleşen bir kriz içindedir, dışa bağımlılık daha da artmıştır, demokrasi can çekişmekte, partiler, dernekler kapatılmaktadır. Sendikal hak ve özgürlükler bir bir yok edilmektedir.

Adalet bitmiş, işler mafyaya havale edilmektedir. İşsizlik çığ gibi büyümekte, enflasyon, hayat pahalılığı alıp başını gitmektedir. Parlamentoya, devlete, onu temsil eden kurumlara güven kalmamış; ülkemizi IMF, Dünya Bankası gibi emperyalist güç ve kurumların yönettiği ortaya çıkmıştır. Ülkemizin, bizlerin, çocuklarımızın geleceği açısından çizdiğim tablo karanlıktır. Ama umutsuz değilim. İşçi sınıfımıza güveniyorum. 3 Ocak genel eylemi, 20 Temmuz eylemi, Büyük Ankara Yürüyüşü ve en son yaşadığımız işçi sınıfının birlik, dayanışma ve mücadele günü olan 1 Mayıs'daki kitlesellik beni umutlu olmaya yöneltmiştir."

Genel kurul sonunda Sendikanın Yönetim Kurulu şu şekilde oluştu.

Genel Başkan: Hasan Biber, Genel Sekreter: Raif Kılıç, Gn. Mali Sekreter: Hasan Sadi Yüksekbaş, Gn. Eğt. ve Tşk. Sekr: erdinç Çakır

KAMU ÇALIŞANLARININ SENDİKAL HAKLARI

YILDIRIM KOÇ
Genel Başkan Danışmanı

1961 ve 1982 Anayasalarında Kamu Çalışanlarının Sendikalaşma Hakkı

1961 Anayasası'nın 46. maddesi, memurları da kapsayan tüm "çalışanlar"a sendikalaşma hakkını tanıyordu. Bu hak, 1965 yılında kabul edilen 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Yasası uyarınca kullanıldı. Memurlar o yıllarda henüz kendilerini işçi sınıfının bir parçası saymıyorlardı. 1961-1965 döneminde Türkiye tarafından onaylanmış 98 sayılı ILO Sözleşmesine göre örgütlenme ve toplu pazarlık hakkı için çaba gösterebilirdi, ancak göstermediler.

1965-1971 döneminde 650 dolayında "devlet personeli sendikası" kuruldu. Bu sendikalar ülkemizde demokrasi mücadelesinde önemli rol üstlendiler.

1961 Anayasası'nın diğer bir maddesi ise memurların siyasi partilere girmesini yasaklıyordu. Madde metni şöyleydi:

"119/c) Memurların siyasi partilere girememesi

"Memurların ve kamu iktisadi teşebbüslerinin yönetim ve denetim işlerinde çalışanlar ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkanları kanunla sağlanış olanların merkez kurullarında görev alanlar, siyasi partilere üye olamazlar. Memurlar ve kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlar, görevlerini yerine getirirken, vatandaşlar arasında, siyasi kanaatlarından dolayı herhangi bir ayırım yapamazlar."

1488 sayı ve 20 Eylül 1971 tarihli Yasa ile bu madde şu biçime sokuldu:

"199/c) Memurların siyasi partilere ve sendikalara girememesi

"Memurlar ve kamu iktisadi teşebbüslerinin yönetim ve denetim işlerinde çalışanlar ve kamu yararına çalışan derneklerden özel gelir kaynakları ve özel imkanları kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev alanlar, siyasi partilere ve sendikalara üye olamazlar. memurlar ve kamu iktisadi teşebbüslerinde çalışanlar, görevlerini yerine getirirken, vatandaşlar arasında siyasi kanaatlarından dolayı herhangi bir ayırım yapamazlar.

"Bu esaslara aykırı hareketleri mahkeme hükmüyle sabit olanlar, kamu hizmetinden temelli çıkarılır.

"İşçi niteliği taşımayan kamu hizmetlilerinin mesleki menfaatlerini korumak ve geliştirmek amacını güden kuruluşların bağlı olacakları hükümler kanunla düzenlenir."

Bu nedenle, 1971-1980 döneminde kamu çalışanları sendikalar kuramadılar.

1982 Anayasası önce atamayla oluşmuş Danışma Meclisi'nde ele alındı. Danışma Meclisi tarafından kabul edilen ve onay için Milli Güvenlik Konseyi'ne gönderilen Anayasa Taslağı'nda memurların sendikalara girmesi açıkça yasaklanıyordu. Madde metni şöyleydi:

"memurlara diğer kamu görevlilerinin siyasi partilere ve sendikalara girememesi Madde 159: Memurlar ve kamu iktisadi teşebbüslerinde işçi niletiği taşımayan diğer görevliler ile kamu yararına çalışan dernek veya vakıflardan özel gelir kaynakları ve özel imkanları kanunla sağlanmış olanların merkez kurullarında görev alanlar, siyasi partilere ve sendikalara üye olamazlar.

"Memurlar ve diğer kamu görevlileri, görevlerini yerine getirirken vatandaşlar arasında siyasi kanaatlerinden dolayı herhangi bir ayrım yapamazlar.

"Bu esaslara aykırı hareket ettikleri mahkeme hükmüyle sabit olanlar, kamu hizmetinden temilli çıkarılır.

"Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin mesleki menfaatlerini korumak ve geliştirmek amacını güden kuruluşların bağlı olacakları esaslar kanunla düzenlenir."

Maddenin gerekçesi de söyleydi:

"Madde 159: Memurlarla diğer kamu görevlilerinin siyasi partilere ve sendikalara girememesi "Kamu görevlilerinin görevlerini eşitlik ve tarafsızlık ilkelerine uygun olarak yerine getirmeleri zorumluğu kabul edildiğine göre, kamu görevlilerinin siyasi partiler karşısında tarafsızlıklarının güvenceye bağlanmasına da gerek duyulmuş ve siyasi partilere girme hakkı tanınmamıştır.

"Öte yandan, kamu görevlilerine sendika kurma hakkı tanınması da bugün için mümkün görülmediğinden, kamu görevlilerinin mesleki menfaatlerini koruyup geliştirecek kuruluşların bağlı olacağı kuralları belirlemek kanun koyucuya bırakılmıştır."

Bu yasak, Milli Güvenlik Konseyi tarafından Anayasa metninden çıkarıldı.

Bazı kişiler, kamu çalışanlarının sendikalaşmasının önününde anayasal bir engel olduğunu ileri sürmektedir. Bu doğru değildir.

1971-1980 döneminde kamu çalışanlarının sendikalaşmasının önünde bir anayasal engel vardı. Danışma Meclisi tarafından kabul edilen metinde de yukarıda belirtilen açık yasak yer alıyordu. Salt dar hukukçu mantığıyla bakılsa ve Anayasa'nın 90. maddesinde yer alan uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan yükümlülükler kenara atılsa bile, danışma Meclisi'nden çıkan metinde yer alan açık yasağın Milli Güvenlik Konseyi tarafından çıkarılmış olması, bu kişilerin savını çürütmeye yeter.

Kamu Çalışanlarının Toplu Pazarlık ve Grev Hakları

Türkiye'de memurların ve sözleşmeli personelin (veya günümüzde yaygın olarak kullanılan biçimiyle, kamu çalışanlarının) toplu pazarlık ve grev haklarına kavuşmalarına karşı olanların yaygın iddiası, dünyada çok az ülkede bu kişilerin bu haklara sahip olduğudur.

Bu konuyu tartışmadan önce, karşılaştırma yapılan ülkelerin hemen hemen hiçbirinde Türkiye'deki gibi olağandışı bir uygulamanın bulunmadığına değinmek gerekir. Askeri işyerlerindeki kamu çalışanlarının sendikası olan ASİM-SEN'in bildirdiğine göre, şu mesleklerde çalışanlar aynı işlerinde hem işçi, hem de memur statülerinde istihdam edilmektedir.: Daktillo, matbaacı, ciltçi, şoför, iş makinaları operatörü, kütüphaneci, büro çal.şanı, terzi, bü-

ro makineleri temircisi, kuru temizlemeci; döşemeci, kalaycı, motorcu, elektrikçi, laborant, marangoz, demirci, kaynakçı, sıhhi tesisatçı, tornacı, tesfiyeci, frezeci, teknik ressam, hemşire, hastabakıcı, çamaşırcı, bulaşıkçı, hamamcı, fırıncı, aşçı, kunduracı, berber, presci, ütücü, kolacı, bahçıvan, boyacı, badanacı, kaloriferci.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yayın organı International Labour Review dergisinin 1993 yılı sonunda yayınlanan sayısında yer alan bir araştırmada, çeşitli ülkelerde devlet memurlarının sendikal hakları özetleniyor. Araştırmayı yapan kişi, ILO Çalışma Mevzuatı ve İşçi-İşveren İlişkileri Bölümü Sorumlusu Edward Yemin1.

Devlet memurlarının toplu pazarlık hakkını ilk kullandığı ülkeler, Avustralya ve İngiltere. Avustralya'da 1911 yılında, İngiltere'de ise Birinci Dünya Savaşı'nda kısa bir süre sonra bu uygulamaya geçilmiş. Diğer ülkelerde ise kamu çalışanlarına toplu pazarlık hakkı İkinci Dünya Savaşı sonrasında yaygınlaşmış. Federal Almanya'da 1952 yılında kabul edilen Federal Devlet Memurları Yasası ile bu hak tanınmış (Almanya'da "beamte" statüsünde çalışanlar bu haktan yararlanamaz). Amerika Birleşik Devletleri'nde ise, bazı eyaletlerde kabul edilen yasalardan sonra 1962 yılında çıkarılan bir kararname ile bu hak tanınmış ve ardından yaklaşık 40 eyalette daha bu nitelikte yasalar çıkarılmış. Kanada'da 1967 yılında Federal düzeyde ve Quebec'te yasa çıkmış ve ardından diğer eyaletlerde benzer yasalar kabul edilmiş. Belçika'da 1974 yılında kabul edilen mevzuat 1985 yılında yürürlüğe girmiş. Fransa ve İtalya'da, 1968 yılında fiili bir durum olarak ortaya çıkan toplu pazarlıktan sonra, 1983 yılında bu hak yasayla düzenlenmiş. İspanya'da 1987 yılında kabul edilen yasa memurların toplu pazarlık hakkını tanımış. Venezuela'da 1991 ve Arjantin'de de 1992 yılında çıkarılan yasalarla bu hak kullanılmaya başlanmış. Kolombiya, Hollanda, Peru ve Uruguay gibi ülkelerde ise, bu hakkın kullanılmasını düzenlenen bir yasa olmamakla birlikte, kamu çalışanları fiilen toplu pazarlık yapmaktadır. ILO'nun, devletin yönetiminden sorumlu devlet memurları dışındaki tüm kamu ve özel sektör çalışanlarına (işçi, memur, sözleşmeli personel) toplu pazarlık hakkı tanıyan 98 sayılı Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı Sözleşmesi ile 125 ülke tarafından onaylanmıştır. Türkiye bu Sözleşmeyi onaylamıştır ve uygulamakla yükümlüdür.

Grev hakkı iki türlüdür. Bağıtlanmış bir toplu iş sözleşmesinin uygulanmaması durumunda ortaya çıkan bir "hak uyuşmazlığı"nda ise "menafaat grevi" gündeme gelir. Türkiye'de işçi statüsünde çalışanların "hak grevi" hakkı 1982 Anayasası ile kaldırılmıştır. "Menfaat grevi" konusunda da birçok yasaklama ve kısıtlama söz konusudur.

Birçok ülkede devlet memurlarının "menafat grevi" hakkı bulunmaktadır. Kanada'da federal düzeyde ve eyaletlerin yarısında memurların bu hakkı vardır. Fransa, İtalya, Hollanda, Norveç, Portekiz, İspanya, İsveç, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki bazı eyaletler, Arjantin, Brezilya, Kosta Rika, Paraguay, Peru, Uruguay ve Venezuela'da memurların grev hakkı vardır. Almanya'da "beamte" statüsü dışındaki kamu çalışanlarının grev hakkı bulunmaktadır. İngiltere'de ise genel olarak grev özgürlüğü çerçevesinde kamu çalışanları grev hakkını kullanabilir.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 87 sayılı Sözleşmesi ise, devletin yönetiminde sorumlu devlet memurları dışında ve "aksaması ile nüfusun tümünün veya bir bölümünün yaşamını, kişisel güvenliğini ve sağlığını tehlikeye sokacak hizmetlerde çalışanlar" dışında tüm işçilerin ve tüm memurların grev hakkında sahip olmasını kabil etmektedir. Türkiye 87 sayılı Sözleşmeyi onaylamıştır.

ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi, Türkiye Hükümeti aleyhinde yapılan bir şikayet başvurusu üzerine bu konuda şu değerlendirmeyi yapmıştır.

"Komite, bir protesto grevi yapan sendikaların 58. maddenin 3. fıkrası uyarınca kapatılma tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu dikkate almaktadır. Uzmanlar Komitesi'nin de belirttiği gibi, grev hakkı, işçilerin ve örgütlerinin, kendi ekonomik ve toplumsal çıkarlarını korumak ve geliştirmek için sahip oldukları temel araçlardan biridir. bu çıkarlar yalnızca daha iyi çalışma koşullarının elde edilmesi ve mesleki nitelikteki toplu istemlerin peşinden koşulması değil, fakat aynı zamanda ekonomik ve toplumsal politika sorunlarına ve çalışma hayatının işçileri doğrudan ilgilendiren her türlü sorunlarına çözümler aranması ile de ilgilidir. Komite, sendikaların, hükümetin ekonomik ve toplumsal politikalarını eleştirmeyi amaçlayan protesto eylemlerine başvurabilme olanağına sahip olmaları gerektiğini düşünmektedir."2

ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi, Türkiye aleyhine yapılan bir başka şikayet başvurusu üzerine aşağıdaki değerlendirmeyi yapmıştır. Bu karar göre, barışçıl olmak koşuluyla, hükümetin ekonomik ve toplumsal politikalarını eleştirmek amacıyla yapılacak grevler ve direnişler dahil, iş yavaşlatılması, işyerlerinin işgal edilmesi ve işbaşında oturma eylemleri, 87 sayılı Sözleşmeyi onaylayan ülkeler tarafından yasal kabul edilmelidir:

"Komite, 25. Maddede grevin niteliği ve amaçları konusunda konmuş olan kısıtlamaların (siyasi grevin, genel grevin ve dayanışma grevlerinin, iş yavaşlatmanın ve üretimi düşürmenin yasaklanması) çok fazla kapsamlı olduğu ve bu konularda Yasanın V. Bölümünde yer alan cezai yaptırımların da son derece ağır olduğu görüşündedir. Komite'nin olduğu kadar Uzmanlar Komitesi'nin de görüşüne göre, tümüyle siyasi nitelikteki grevler örgütlenme özgürlüğü ilkesinin kapsamı içine düşmemekle birlikte, sendikalar, özellikle bir hükümetin ekonomik ve toplumsal politikalarını eleştirmek amacıyla protesto grevlerine başvurabilmelidirler. Ayrıca, dayanışma grevlerinin genel olarak yasaklanması istismara yol açabilir ve grev hakkının kullanılmasına ilişkin yöntemler söz konusu olduğunda, kurallara tamı tamına uyarak işin yavaşlatılması, işyerlerinin işgal edilmesi ve işbaşında oturma grevleri yapılması konularında kısıtlama getirilmesi, ancak bu eylemlerin barışçıl olmaktan çıktığı durumlarda haklılık kazanır."3

ILO yetkili organlarının bu kararları, devletin yönetiminden sorumlu delvet memurları ve "aksaması ile nüfusun tümün veya bir bölümünün yaşamını, kişesel güvenliğini ve sağlığını tehlikeye sokacak hizmetlerde çalışan" tüm işçiler, memurlar ve sözleşmeli personel için geçerlidir.

Hükümet , 87 ve 98 sayılı Sözleşmelerin gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür. Hükümet, 23 Ocak 2002 tarihine kadar 98 sayılı Sözleşme'nin yükümlülüklerinden ve 12 Temmuz 2004 tarihine kadar da 87 sayılı Sözleşme'nin yükümlülüklerinden kurtulamaz.

1 Yemin, Edward, "Labour Relations in the Public Service: A Comparative Overview, "International Labour Review, Cilt 132, 1993, Sayı 4, s. 468-490

2 ILO Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi, Türkiye Hükümeti Aleyhine Şikayet Başvuruları (997, 999 ve 1029 Sayılı Davalar), 260. Rapor, paragraf 32.

Analığın Korunması

Seyhan ERDOĞDU
TÜRK-İŞ
Kadın İşçiler Bürosu Müdürü

Kadın işçilerin, doğumdan bir süre önce ve bir süre sonra, çalışma koşullarının yarattığı olumsuzluklara ve çalışma çevresinin zararlarına karşı korunması ve böylece hem kadın işçinin hem de çocuğunun sağlıklarına yönelik tehlikelerden uzak tutulması, işçilerin ve toplumun en eski taleplerinden biri olmuştur. bu nedenle çalışma yaşamına ilişkin ulusal ve uluslararası mevzuatta analığın korunmasını sağlayan düzenlemelerin tarihi neredeyse yüzyıl önceye dayanır. Bu korumanın temel niteliği, kadının doğum öncesi ve doğum sonrasında yeterli bir süre izin alabilmesi, bu iznin ücretli olması, ödenen ücretin kadının çalıştığı süredeki ücret düzeyine eşit veya yakın olması ve kadın işçinin ücretli izin dönemi bittikten sonra aynı koşullarda işine dönme hakkının saklı tutulmasıdır. Ayrıca kadının hamilelik ve emziklilik döneminde genel olarak korunmasına yönelik, ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmamak, düzenli sağlık kontrolü, süt verme izni ve emzirme odalarının temini gibi diğer bazı önlemlerle korunması da analığın korunması kapsamındadır. Türkiye'de de analık durumunda kadın işçilerin korunmasına yönelik olarak 1475 sayılı İş Kanunu ve bu kanunun 81. maddesine istinaden çıkarılmış olan "Gebe veya Emzikli Kadınların Çalıştırılmaları Koşullarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtları Hakkındaki Tüzük'le bir dizi yasal önlem alınmış bulunmaktadır.

Bu önlemlerin, örneğin, 12 haftalık doğum izninin, çocuk bakım yurtları ve kreşlerin sayısının ve kalitesinin, çocuk bakım yurtlarının ve kreşlerin kurulmasına ilişkin yasal limitlerin(*), devletin çocukların bakımına katkısının, yeterli olduğu söylenemez.

Kaldı ki dünyada artık analığın korunması yalnızca hamile ve yeni doğum yapmış kadınların korunması olarak düşünülmemektedir.

Çocuk sahibi olmak, yalnızca anne olarak kadını veya ebeveyn olarak aileyi ilgilendiren bir olgu değildir. Analık toplumsal bir olgudur. Doğan ve yetiştirilen çocuk, yalnızca ananın ve ebeveynin yükümlülüğünde değil, toplumun yükümlülüğündedir. Bu nedenle analığın

korunması, çocuk sahibi işçilerin korunmasına ve daha da genişletilerek aile sorumluluğu olan işçilerin korunması anlayışına dönüştürülmüştür. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1981 yılındaki konferansında kabul edilen, ancak henüz Türkiye tarafından onaylanmamış bulunan 156 no.lu Aile Sorumluluğu Olan İşçilere İlişkin Sözleşmesi, işte bu amaçla kabul edilmiştir.

Aile sorumluluğu olan işçilerin korunması kapsamında ele alındığı zaman, analık izni de artık niteliğini değiştirmekte, aile sorumlulukları nedeniyle izin hakkının bir parçası haline dönüşmektedir.

Aile sorumlulukları nedeniyle izin hakkı bu anlamda, analık izni, babalık izni, ebeveyn izni, hasta çocuklara bakmak veya diğer ailevi nedenlerle alınan izinleri kapsamaktadır. Avrupa Birliği üyeleri içerisinde İskandinav ülkeleri analık iznini artık ebeveyn izninin bir parçası olarak ele almaktadır. Diğer pek çok Avrupa ülkesinde de analık izninin dışında özellikle çocuk sahibi olan kadın veya erkek işçilerin, çocuklarının bakımı için, ebeveyn izni alması uygulaması yaygınlık kazanmıştır. Bu izinlerin gerçekten de çalışan kadın ve erkeklerin yararına bir anlam taşıması, ücretli olması ve izin bitiminde aynı koşullarla aynı ya da benzer işe geri dönme hakkının bulunması ile mümkündür.

Türkiye analık izni açısından hem Uluslararası Çalışma Örgütü'nün standartlarına uymamaktadır, hem de, Avrupa Birliği ülkelerine göre geri durumdadır. 1475 sayılı İş Kanunu'nun 70. maddesine göre kadın işçiler doğumdan önce 6 ve doğumdan sonra 6 hafta olmak üzere 12 hafta süre ile çalışamazlar. Bu süre zarfında Sosyal Sigortalar kanalıyla ücretlerinin 2/3'ünü alırlar. Bazı toplu sözleşmelerle bu koşullar biraz iyileştirilmiş olsa da, Avrupa ile karşılaştırma yaptığımız zaman, yasal açıdan, sıralamada Türkiye en son sıralara yerleşmektedir.

Kaldı ki, karşılaştırma yalnızca analık izni açısından yapılmamalı, babalık, ebeveyn, hasta çocuğa bakım ve diğer ailevi nedenlerle izin olanakları ve kapsamı da karşılaştırmaya dahil edilmelidir. İşsizlik sigortası, sosyal yardım ve iş güven-

(*) Metinde adı geçen tüzüğe göre yaşları ve medeni halleri nedeni ne olursa olsun 100-150 kadın işçi çalıştırılan işyerlerinde 1 yaşından küçük çocukların bakılması içir 150'den çok kadın işçi çalıştırılan işyerlerinde 0-6 yaş arasındaki çocukların bakılması için çocuk yurdu ve kreş sağlanması yasal bir zorunluluktur.

cesine ilişkin korumanın olup olmadığı da karşılaştırmayı etkileyecektir.

657 Sayılı yasaya göre kadın memurlara tanınan toplam 9 haftalık ücretli analık izni ILO'nun asgari 12 hafta şeklinde belirlendiği sürenin altındadır.

06.07.1995 tarihli ve 562 sayılı KHK ile, doğum yapan devlet memurlarına tanınan 12 aylık analık izni ve memurlara tanınan 6 aylık ailevi nedenlerle izin, ücretsiz oldukları için, ve Türkiye koşullarında doğum yapan memur kadının 12 ay, aile sorumluluğu olan memurun 6 ay ücretsiz izin alması memur ailesi için yıkım olacağından, çalışanların sorunlarını çözen bir yaklaşım olarak kabul edilemez. Bu kararnamenin çıkartılmasında gözetilen amaçlardan birinin de memur sayısını bu yolla azaltarak, bütçe harcamaları içerisinde faiz ödemelerine daha fazla yer açmak olduğu düşünülebilir. Kararname çıkartılırken sosyal taraflara danışılmamış olması; hatta Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü ile bile işbirliği yapılmamış olması, kadın memurlara tanınan doğumdan önce 3 hafta, doğumdan sonra 6 hafta süreli ücretli doğum izninin uzatılmamış olması ve bu konuda asgari ILO standartlarına bile uyulmaması bu düşüncemizi kuvvetlendiren bir başka kanıttır.

1475 sayılı yasaya göre ve adı geçen tüzükle işçi kadınlara tanınan 6 ay süreli ücretsiz ve iş güvencesiz analık izninin de işlevsel olmadığı aşikardır.

Kayıt dışı sektörde, tarım kesiminde, ev hizmetlerinde, eve iş verme sisteminde çalışan yüzbinlerce kadın 1475 sayılı İş Kanunu ile verilen asgari analık koruması hükümlerinin dahi dışındadır. Özel sektörde çalışan kadınlar ise asgari analık koruması haklarına sahip olmakla birlikte, iş güvenceleri olmadığı için bu haklarını kullanamamaktadır. Ayrıca denetim eksikliği de önemli sorunlardan biridir.

Türk-İş Kadın İşçiler Bürosu olarak analığın korunmasına ilişkin olarak aşağıdaki hususları talep ediyoruz:

- Analığın korunması, yalnızca anayı değil, aileyi ve daha da önemlisi tüm toplumu ilgilendiren bir konudur. Çocuk yalnızca ananın değil, babanın, ailenin, ve tüm toplumun sorumluluğudur. Bu nedenle analık izni sırasında ödenen ücret %100 oranında olmalıdır. Analığın korunmasına ilişkin her türlü sağlık hizmeti geliştirilmeli, yaygınlaştırılmalı ve denetlenmelidir.

- Analığın korunması, aile sorumlulukları olan işçilerin sosyal açıdan korunması ve desteklenmesi kapsamında ele alınmalıdır. Türkiye koşullarına uygun bir süre için ücretli ebeveyn izni ve ailevi nedenlerle izin, bütün işçiler için benimsenmelidir. Bu izinleri kullanan işçilerin aynı koşullarla, aynı ya da benzer işlerine geri dönmeleri garanti edilmelidir.

- 0-6 yaş grubu çocukların bakımı için gerekli olan tesisler, sosyal devlet anlayışı ile ele alınmalı, yerel ve merkezi yönetimlerce bu tesislerin kurulması, işletilmesi ve aile sahibi işçilerin hizmetine sunulması sağlanmalıdır. Avrupa'da "boynunda anahtar olan çocuklar" diye tabir edilen ve ilk ve orta öğrenimdeki günlük süreleri ebeveynlerin günlük çalışma sürelerinden kısa olduğu için öğleden sonra bakıma ve gözetime ihtiyaçları olan çocuklar için de yerel ve merkezi yönetimler vasıtasıyla hizmet sunulmalıdır.

- 103 No'lu Analığın Korunmasına İlişkin ILO Sözleşmesi Onaylanmalıdır.

- 158 No.lu Hizmet İlişkisine İşveren tarafından son verilmesine ilişkin ILO Sözleşmesi İç hukukumuza yansıtılmalıdır. İşsizlik Sigortası çıkartılmalıdır.

- Analığın korunmasına ilişkin asgari ILO standartları bütün çalışan kadınlar için geçerli kılınmalıdır.

- Çalışma saatleri azaltılmalıdır.

- Toplumdaki kadın ve erkek rollerine ilişkin tutumların değiştirilmesi için özellikle eğitim sistemini hedef alan bir sosyal kampanya açılmalıdır.

Aşağıdaki analık ve ebeveyn izni açısından Türkiye'nin Batı Avrupa ülkeleri ile karşılaştırılmalı konumunu veren bir tablo sunulmuştur. (Kaynak Conditions of Work Digest, **Maternity and Work,** Cilt: 13, 1994, Uluslararası Çalışma Ofisi, Cenevre ve **Leave Arrangements for Workers with Children,** Ocak 1994, Avrupa Komisyonu, Brüksel)

AVRUPA ÜLKELERİNDE ANALIK ve EBEVEYN İZİNLERİ

Ülkeler	Ücretli Doğum İzni (Hafta)	Ödenen Ücret Oranı %	İş Güvenceli Ebeveyn İzni	Ödenen Ücret Oranı
İsveç	76 (Ebeveyn izni, 12 haftası doğum için	90-80	75 Hafta	90-80
Norveç	52 (Ebeveyn izni, 18 haftası doğum için)	100-80	52 Hafta	100-80
Danimarka	18	100	10 Hafta	65-50
İtalya	20	80	+ 6 ay 6 Ay	30
Hollanda	16	100	6 Ay Kısmi Çalışma	Kamu'da %75 Özel'de Asgari Gelir Garantisi
Belçika	15	80-75	12 Hafta	10928 - BF/AY
Avusturya	16	100	24 Ay	170 Şilin/Gün
Almanya	14	100	6-18 Ay	Gelire Göre
Yunanistan	16	75	3	Ücretsiz
Fransa	16-26	84	36 Ay (iki Çocuktan Sonra)	2929 FF/AY
İspanya	16	75	12 Ay	Ücretsiz
İngiltere	14-18	90 ve Sabit Oranlı O.		
Portekiz	12	100	6-24 Ay	Ücretsiz
Türkiye	12 (Memurlar için 9 Hafta)	66 (İşçi Statüsünde Statüsünde Olanlar)		

Yukarıdaki ülkelerin tümünde çeşitli biçimlerde işsizlik ödentisi mevcuttu. Türkiye'de işsizlik ödentisi bulunmamaktadır.)

H. Avni YAZICI / TÜRK-İŞ
Sosyal Güvenlik Uzmanı

Sosyal Yardım Zammı Ödemeleri

Malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarında aylık alanlar ile, iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortalarından gelir bağlananlara 27.10.1977 tarih, 7/13987 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile avans ödemesi başlatılmış ve 7.11.1979 tarih 7/18320 sayılı kararla da devam olunmuştur.

Ancak, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda değişiklik yapan 2422 sayılı Kanunla avnas ödemelerinin ismi "Sosyal Zammı" olarak değiştirilmiş ve 1.3.1981 tarihine kadar ödenmiş ve ödenecek olan avansların (yersiz yapılan ödemeler hariç) geri alınmaması yasalaştırılmıştır.

Türk-İş, başlangıçtan itibaren sosyal yardım zammını sosyal devlet ilkesinin bir gereği gördüğünden hazinece karşılanmasının icap ettiğini savunmuştur.

Kurumunun karşılığında prim almadan ödemek zorunda bulunduğu sosyal yardım zamları ile ilgili uygulamada iki defa yasal düzenlemeye gidilmiştir.

20.6.1987 tarih, 3395 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle "..... Genel ve katma büçeli idareler, mahalli idareler, döner sermayeli kuruluşlar ile kanunla ve kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan kuruluşlar, 233 sayılı kanun hükmünde kararname kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinden, çalıştığı en son kuruluş olarak ayrılmak suretiyle kendisine 506 sayılı kanun hükümlerine göre malüllük, yaşlılık ve ölüm aylığı bağlanan kişilere ödenen sosyal yardım zamları, kurumca yazılı olarak istenmesi üzerine, bu kuruluşlar tarafından en çok iki ay içinde kuruma ödenir..." şeklinde 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa ilave yapılmıştır.

1993 yılında şike bir uygulama sonucu açılan dava sebebiyle keyfiyet Anayasa Mahkemesine intikal ettirilmiş ve fakat bu talep yüksek mahkemece reddolunmuştur.

Yine 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun sosyal yardım zamlarını düzenleyen ek 24. maddesinin (I) fıkrası 1.6.1994 tarih, 3995 sayılı Kanun'un 1.ci maddesiyle; ".... Genel ve katma bütçeli idareler, mahalli idareler, döner sermayeli kuruluşlar gibi kamu kuruluşları ile kanunla ve kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan diğer kuruluşlar ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinden aylık bağlanmasına hak kazandıktan sonra ayrılanlardan; 506 sayılı Kanun Hükümlerine göre malullük, yaşlılık ve ölüm aylığı bağlananların ilk sosyal yardım zammı ödemeleri, söz konusu kuruluşlar adına Kurumca yapılır.

Yukarıda belirtilen kuruluşlar adına, Kurumca yapılan ilk sosyal yardım zammı ödemeleri ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ilgili kuruluşlarca kuruma ödenmemiş sosyal yardım zammı tutarları bu kuruluşlara yapılacak yazılı bildirim tarihinden itibaren en geç bir ay içinde defaen kuruma ödenir.

Kurumun yazılı bildiriminde isimleri belirtilenlere sonraki aylarda ödenmesi gereken sosyal yardım zammı tutarları, yeni bir bildirim beklenmeksizin ilgili kuruluşlarca, her ay emekli aylığı ödeme tarihlerinden önce Kurumun ilgili hesabına yatırılır...." şeklinde değiştirilmiştir.

17.6.1994 tarih, 21963 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sosyal Yardım Zammı Genel Tebliğ" ile kurum bu değişiklik uygulaması hakkında gerekli açıklamalarda bulunmuştur. Kanunla kurulan kuruluşlar ve kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan diğer kuruluşlar arasında, İşçi ve İşverenlere ait sendikal kuruluşlara yerverilmediği halde, bir yıl sonra bazı işçi sendikalarına, sosyal yardım zammı, ödemeleri hakkında yazı gelmesi düşündürücü ve üzerinde durulması gereken bir durumdur.

Tabii dir ki, hukuki yorum bizim ihtisasımızın dışındadır. Ancak uygulama bazı yönetim ilke ve prensiplerine ters düşmekte ve kurumun nasıl yönetildiğini göstermesi bakımından önem arzetmektedir.

Bir tarafa yasal düzenleme isteyeceksiniz, diğer tarafta bu yasal düzenlemeyle ilgili uygulamaları bir yıl içinde yönlendiremeyecek ve bu kalemden ileri gelen kurum alacaklarını ilgililere zamanında duyurup tahsil edemeyeceksiniz. Ondan

sonra da işçilerin ve işçi emeklilerinin sosyal güvenlik hak ve menfaatlerini kısıtlamayı, çağdaş sosyal güvenlik hakkı olarak göstermeye çalışacaksınız. İşte bu olmaz ve bu sorumsuzluğa işçi kamuoyu müsaade edemez.

Aslında yapılmak istenen uygulama, biz son kuruluş olarak bu sendikalardan ayrılarak aylığa hak kazananlara yapılan sosyal yardım zammı ödemelerini bu kuruluşlardan isteriz. İtirazı olanlar yargıya başvurur. Neticede yargı kararlarını uygularız prensibiyle geçiştirilecek ve hafife alınacak bir durum değildir.

Bizim hatırlatmakta yarar gördüğümüz bir başka husus dünya normlarına göre çok yüksek oranda işçi ve işverenlerden prim alan kurumun emeklilerine ödediği aylıklar ve bu aylıkların içinde sosyal yardım zamlarının miktarı ve oranıdır.

Yani demek istiyoruz ki, yapılan uygulamaların ve eksik düzenlemelerin cezasını işçiler, emekliler ve tüm çalışanlar çekmektedir.

Gösterge Tablosundan Aylık Alanlar

Tarih	Gösterge	Aylık	S.Y.Z.	Toplam	Oranı %
15.4.1995	1136	974.120	4.690.000	5.664.120	82.80
15.4.1995	1699	1.454.320	4.690.000	6.144.320	76.30
15.4.1995	1416	1.214.220	4.690.000	5.904.220	79.40 TL

Aylık almaktadırlar. Aylık bağlama oranı %70 olarak hesap edilmiştir. Aslında gösterge tablosundan aylığa hak kazananların aylık bağlama oranları %60'dan başlamakta, bu oran kadın ise 50, erkek ise 55 yaşından sonra doldurulan her tam yaş için ve 5000 günden fazla ödenen her 240 gün prim için birer puan artırılmaktadır.

Gösterge Tablosundan Aylık Alanlar

Tarih	Gösterge		Aylık	S.Y.Z.	Toplam	Oranı %
15.4.1995	2100	59.1	1.520.350	4.690.000	6.210.350	75.52
15.4.1995	3000	57.3	2.105.775	4.690.000	6.795.775	69.000
15.4.1995	3500	56.3	2.413.860	4.690.000	7.103.860	66
15.4.1995	4100	55.1	2.767.400	4.696.000	7.457.400	62.89
15.4.1995	5000	53.3	3.264.625	4.690.000	7.954.625	58.95
15.4.1995	6000	51.3	3.770.550	4.690.000	8.460.550	55.43
15.4.1995	6400	50.5	3.959.200	4.690.000	8.649.200	54.22
15.4.1995	6650	50	4.073.125	4.690.000	8.763.125	53.35

Her iki tablodaki kurumdan yaşlılık aylığı alanlara ödenen tutarlarla, bu tutarların içindeki sosyal yardım zammı miktarını ve oranı görünce, dünya normlarına göre en yüksek düzeyde işçi ve işverenden prim alan kurumun uygulaması sosyal devlet adına yüz kızartmalıdır. Yani aylık olarak ödenen miktarlar, günün ekonomik ve sosyal şartları dikkate alındığında "sosyal sadaka gibi çağdışı bir uygulamaya dönüşmektedir. Bu gidişle de emekli aylıkları yerine sosyal yardım zamları oluşacaktır.

Türk-İş, yukarıda açıklanan görüşüne gerekçe olarak hazinece karşılanacak sosyal yardım zamlarını, aynen bu kişilere ilave zam aktarılmasını istemektedirler.

Ama nedense siyasileremiz ve kurum yönetimi bu gerçekleri gözardı ederek, siyasi tercihlerden ve çağdışı yönetim uygulamalarından ileri gelen bugünkü mali ve idari sorunların bedelini yine bu çilekeş insanlara ve onların emeklileriyle dul ve yetimlerine ödetmektedir.

Ayrıca hükümetçe Büyük Millet Meclisine sunulan ve TBMM. Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonundan geçen tasarı bu yönde bir hüküm içermemesine rağmen, Plan Bütçe Komisyonunda tasarıya eklenen bu değişikliğin genel kurulca da benimsenmiş olması ve kabul edilen yasanın derecattan geçtikten sonra kesinleşmesi nedeniyle, noksansız ve zamanında uygulanmasını gerektirir. Ancak teklif tasarısıyla Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonundan geçen tasarıda olmayan bir değişikliğin Plan Bütçe Komisyonunca tasarıya ilavesi nasıl ve ne şekilde olmuştur, bilinmesinde yarar görüyoruz. Çünkü ilave ait genel gerekçe ile madde gerekçeleri uygulamayı yönlendirecek en etkili araç olarak görülmekte ve değerlendirilmektedir.

Yoksa bir oldu bittiye mi gelinmiştir.!

Doğacak ihtilafların başlangıçta önlenebilmesi yönünden uygulamanın hukukçulardan oluşacak bir komisyonca değerlendirilerek yönlendirilmesinde yarar vardır. Sendikalar anayasal kuruluşlar olarak bir kanuna istinaden kurulmamış ve fakat kuruluşları 2821 sayılı kanunla düzenlenmiş ihtiyari kuruluşlardır.

1 MAYIS'IN KAYNAĞINA İLİŞKİN YANLIŞLAR

YILDIRIM KOÇ
Genel Başkan Danışmanı

Günümüzde 1 Mayıs'ı işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutluyoruz. Peki niçin 1 Mayıs? Birçok kişi bunun nedeninin 1886 yılında Chicago'da Samanpazarı'nda işçilerin yaptığı gösteri sırasında atılan bir bomba gerekçe gösterilerek Albert Parsons, August Spies, Adolph Fischer ve George Engel'in 11 Kasım 1887 günü Chicago hapishanesinde asılarak öldürülmeleri ve Louis Lingg'in intihar etmesi olayının anılması olduğunu zannetmektedir.

Bu bilgi yanlıştır.

Amerika Birleşik Devletleri Kongresi 25 Haziran 1868 günü sekiz saatlik işgününe ilişkin bir yasa kabul etti. 19 Mayıs 1869 tarihinde ise, A.B.D. Başkanı Grant, çalışma süresinin azalması nedeniyle ücretlerde bir indirim yapılmasını yasaklayan bir bildiri yayınladı. Başkan Grant, 11 Mayıs 1872 tarihinde yayınladığı bir başka bildiri ile, sekiz saatlik işgünü yasası ile ilgili olarak hak ihlalleri iddialarının kendisine iletildiğini ve kamu kurum ve kuruluşlarının çalışma süresinin azaltılması nedeniyle işçi ücretlerinde bir indirime gitmemeleri gerektiğini açıkladı.

1880'li yıllarda sekiz saatlik işgününü özel sektörde de yaygınlaşması için Örgütlü Meslekler Federasyonu tarafından büyük gösteriler düzenlendi. Örgütlü Meslekler Federasyonu 1884 yılı Ekim ayında yapılan kongresinde, 8 saatlik işgünü için 1 Mayıs 1886 günü A.B.D. çapında grevler ve gösteriler düzenlenmesi kararını aldı. 1 Mayıs 1886 günü A.B.D.'de 10'un üzerinde kentte 350 bin dolayında işçinin katıldığı gösteriler yapıldı. Chicago'daki 1 Mayıs gösterilerine ise 80 bin kişi katıldı. Chicago'daki gösteriler sırasında hiçbir olay olmadı. Bu gösterilerdeki belki tek önemli olay, alman kökenli sosyalistlerin güçlü olduğu Milwaukee'de polisin açtığı ateş sonucunda dokuz göstericinin öldürülmesiydi. Gösteriler sayesinde bazı işyerlerinde 10 saatlik işgünü 8 saate indirildi.

Chicago olayları ne? Bunların 8 saatlik işgünü mücadelesi ile bağlantısı var mı?

Chicago olayları, 1 Mayıs 1886'da değil, 3 ve 4 Mayıs 1886 günleri oldu. Bu olayların 8 saatlik işgünü mücadelesiyle de hiçbir bağlantısı yok.

McCormick Harvester Com. (daha sonraki adıyla, İnternational Harvester) biçerdöğer fabrikasında çalışan işçiler Şubat ayından beri grevdeydi. Grevci işçiler işten çıkarılmış, yerlerine grevkırıcılar alınmıştı. Grevin sekiz saatlik işgünü mücadelesiyle hiçbir ilgisi yoktu. Bu işçiler 3 Mayıs 1886 günü grevkırıcıların saldırısına uğradılar. Polis de işçilerin üzerine ateş açtı. Bazı kaynaklara göre 6, bazılarına göre 4 işçi öldürüldü, 20 işçi yaralandı.

Bu saldırıyı protesto edenlerin başında "anarşist" (sosyalist değil) Albert Parsons ve August Spies geliyordu. Parsons ve Spies, dönemin ünlü anarşist sendika yöneticilerindendi. August Spies, A.B.D.'de almanca olarak yayınlanan bir anarşist gazetesinin ("Arbeiter Zeitung") yayın yönetmeniydi.

Zanlıların jüri tarafından suçlu bulunmasında savcılıkca kullanılan en önemli belge, 4 Mayıs 1886 gösterileri için anarşistlerce yayın-

lanan mitinge çağrı ilanıydı. Mitinge çağrı metninin ilk biçiminde, "işçiler, silahlanın ve tüm gücünüzle gelin" sözleri yer alıyordu. Spies, provokasyon korkusuyla, bu cümleye karşı çıktı ve bu bölümün metinden çıkarılmasını sağladı. Ancak bu arada bir başka matbaada bu bildiri 25 bin adet basılmıştı. Bu bildirilerin hemen hemen tümü imha edildi. Ancak birkaç yüz bildiriye ulaşılamadı. Gazetede yayınlanan miting çağrısında ise bu cümle yer almıyordu1.

Anarşistlerin bu çağrısı üzerine, 4 Mayıs 1886 günü 1200 dolayında sendika üyesi ve destekçisi, bu saldırıyı protesto etmek amacıyla, Chicago Samanpazarında toplandı. Toplantı olaysız bir biçimde sürerken, polis kalabalığı dağıtmak için saldırıya geçtiğinde bir bomba patladı; bir kaynağa göre ikisi hemen ve altısı sonra olmak üzere toplam sekiz polis, bir başka kaynağa göre ise yedi polis ve dört işçi öldürüldü ve 50 kişi yaralandı. Bu olaylar gerekçe gösterilerek, sekiz anarşist önder tutuklandı ve yargılanmaya başladı.

Örgütlü Meslekler Federasyonu 11 Aralık 1886 tarihinde Amerikan Emek Federasyonu'na dönüşmüştü. Bu örgütün yöneticisi Samuel Gompers, 4 Mayıs olayları zanlıların yargılanması sırasında zanlıları koruyan bir tavır takındı, davayı "resmi önyargının şok edici bir örneği" olmakla suçlandı2.

Mahkeme, son derece önyargılı bir karar verdi. Savcı, zanlıların hiçbirinin patlayan bomba ile uzaktan yakından bir ilgisi olduğunu kanıtlamazken, jüri zanlıları suçlu buldu. 1889 yılında ise, Samanpazarında polisin işçilere saldırısını örgütleyen ve yöneten iki polis görevlisi, görevi kötüye kullanmak suçundan görevlerinden atıldılar. 1893 yılında da, ölüm cezaları ömürü boyu hapse çevrilmiş olan Oscar Neebe, Michael Schwab ve Samuel Fielden, Illıois eyaletinin yeni valisi tarafından affedilerek serbest bırakıldı.

Görüldüğü gibi, 4 Mayıs 1886 Chicago olaylarının 8 saatlik işgünü mücadelesiyle bir ilgisi yoktu. Peki, 1 Mayıs'ı kutlama kararı ne zaman alındı?

Amerikan Emek Federasyonu 1888 yılında St. Louis'de yapılan kongresinde, sekiz saatlik işgünü mücadelesine Marangozlar Sendikası'nın öncülük etmesi ve tüm sendikaların katılacağı bir kampanya ile 1 Mayıs 1890 tarihinde gösterilen düzenlenmesi kararını almıştı. bu karar, 1889 yılında Samuel Gompers tarafından Fransız sendikacıları resmen bildirildi3.

1888 ve 1889 yıllarında belirli bir günün uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak kutlanması amacıyla çeşitli öneriler getirildi. 1889 yılında Paris'te sendikaların, işçi partilerinin ve sosyal demokrat partilerin katılmasıyla yapılan bir toplantının sonlarına doğru, A.B.D. delegesi J.F. Busche, işgününün kısaltılması için her yıl gösterilerin düzenlenmesi amacıyla belirli bir günün saptanmasını önerdi. Çeşitli tarihler üzerinde görüşme yapıldı. Busche, Amerikan Emek Federasyonu'nun bu amaçla 1 Mayıs 1890 günü gösteriler düzenyeleceğine işaret etti ve Fransız Sendikalar Federasyonu yöneticilerinden Raymond Lavigne bu öneriyi destekledi. Ardından, Lavigne tarafından önerilen şu karar kabul edildi4.

"1 Mayıs 1890 Günü Uluslararası Gösteri

"Tüm ülkelerde ve kentlerde aynı zamanda, üzerinde anlaşma sağlanan aynı günde işgününü sekiz saatte yasal olarak indirmek için işçilerin kamu yetkililerinin karşısında güçlerini göstermeleri ve Paris Uluslararası Kongresi'nin diğer kararlarının uygulanması için belirli bir tarihte büyük bir uluslararası gösteri örgütlenecektir.

"Amerikan Emek Federasyonu'nun 1888 Aralık'ında St. Louis'de düzenlenen kongresinde 1 Mayıs 1890 tarihinde benzer bir gösterinin düzenlenmesine daha önceden karar verilmiş olduğu gözönüne alınarak, uluslararası gösteriler için de bu tarih kabul edilecektir.

"Değişik ülkelerin işçileri kendi ülkelerinin özel durumlarının ortaya çıkardığı koşullara göre bu gösteriyi gerçekleştireceklerdir."

Görüldüğü gibi, 1 Mayıs'ı kutlama kararında Chicago olaylarına en küçük bir atıf bile yoktur.

---

1 8 işçi önderinin siyasal kimliği ve her iki miting çağrısının orijinallerinin tıpkı basımı için bkz. **IUF, May Day, The Origins**, 1985, s. 9.
2 A.B.D. Çalışma Bakanlığı, **200 Years of American Worklife,** Washington, 1977, s. 102.
3 Gompers, Samuel, **Labor and the Common Welfare,** New York, 1969 (birinci basım, 1919), s. 177-178.
4 IUF, a.g.k., s. 16.

GÜBRE T.A.Ş.'DE GREV SÜRÜYOR

Petrol-İş'in Kocaeli ve İskenderun Şubeleri kapsamındaki T.A.Ş. işyerlerinde sürdürülmekte olan sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine 2.6.1995 tarihinde toplam 587 işçiyle greve çıkıldı.

Yarımca Gübre T.A.Ş. işyeri önünde düzenlenen gösteriye PETROL-İŞ Genel Başkanı Adnan Özcan, Genel Sekreteri, Bayram Yıldırım, Genel Örgütlenme ve Eğitim Sekreteri İbrahim Altundaş, Yarımca Şube Başkanı Ali Buğdaycı ile şube yöneticileri ile Yarımca Petkim'de çalışan üyeler Gebze Şube Başkanı Selahattin Şafak ile Şube yöneticileri ve Polisan'daki grevci üyelerin yanısıra Kocaeli Şubesine bağlı diğer işyerlerindeki üyeler katıldı.

Ayrıca Türk-İş Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu, Dok Gemi-İş Genel Başkanı Nazım Tur, Harb-İş Sendikası Genel Başkanı İzzet Çetin, Selüloz-İş Şubesi üyeleri de dayanışma gösterine büyük bir katılım gösterdiler.

Dayanışma gösterisinde toplanan kalabalık kitle sık sık "işçi memur elele genel greve", "Üreten biz, yöneten de biz olacağız", "Geliyor geliyor genel grev geliyor", "Susma sustukça sıra sana gelecek" sloganlarını haykırdılar. Dayanışma gösterisinde toplanan kitleye hitaben Kocaeli Şubesi Başkanı Mehmet Güray, Körfez İlçe Belediye Başkanı, Harb-İş Genel Başkanı İzzet Çetin, Dok Gemi-İş Genel Başkanı Nazım Tur, Selüloz-İş Sendikası Genel Başkanı Mithat Sarı, Petrol-İş Genel Başkanı Adnan Özcan ve Türk-İş Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu kısa birer konuşma yaptılar.

Genişletilmiş Başkanlar Kurulu üyeleri 23 Haziran 1995 Cuma günü saat 15:30'da Yarımca Gübre T.A.Ş'deki grevci üyelerimize dayanışma ziyaretinde bulundular.

İPRAGAZ'DA SENDİKASIZLAŞTIRMA

İpragaz A.Ş. Özelleştirme adıyla Fransızlara 1991 yılında satıldı. İpragaz'da özelleşme sonrası sendikal örgütlülüğümüzün yok edilmesi amacıyla müteahhit uygulaması yaygınlaştırıldı. Kırıkkale, Ankara, Gaziantep ve Denizli dolum tesislerinde müteahhit eliyle sendikasız ve kölelik koşullarında işçi çalıştırılmaya başladı.

PETROL-İŞ İst./Anadolu Şubesine bağlı Kurtköy'de faaliyet gösteren dolum tesislerinde mühetahhit uygulamasına geçebilmek amacıyla İpragaz A.Ş. burada önünde engel teşkil eden sendikal örgütlülüğü yok etmek amacıyla kademeli olarak işçi çıkarımına gitmiştir. Bu amaçla ilk etapta 31.5.1995 tarihinde 7 üyenin iş akitleri feshedilmiştir. Üyelerin işten atılması üzerine burada direnişe geçilmiş atılan işçilerin geri alınması istenmiştir. Bu konuda yapılan olumsuzluğa bir yenisini ekleyen İpragaz A.Ş.'nin diğer 26 üyesi iş akitlerini de 8.6.1995 tarihinde hiçbir gerekçe göstermeden feshedildiğini bildirmiştir. Bunun üzerine işten atılan işçiler fabrikanın önünde işlerine geri alınıncaya kadar bekleme kararı almışlardır. İşçilerin işlerine geri alınıncaya kadar fabrika önünde bekleme eylemi yanısıra İpragaz'ın Yarımca Tesislerine giderek buradaki işçilerden eylemlerine destek isteminde bulunmuştur. Ayrıca yine Petrol-İş üyeleri İpragaz A.Ş. Genel Müdürlüğü'ne giderek yapılan haksız uygulamanın kaldırılarak işlerine dönüşlerinin sağlanması talep etmişlerdir.

İZMİR NAKLİYECİLER SİTESİNDE SENDİKAL ÖRGÜTLÜLÜĞE YÖNELİK SALDIRILAR SÜRÜYOR

TÜMTİS Sendikası'nın örgütlü olduğu İzmir Nakliyeciler Sitesi'nde 6 Temmuz 1995 gününden bu yana güvenlik güçlerinin oluşturduğu abluka devam ediyor. Abluka; çalışma ortamını olumsuz etkilemiş olmasının yanısıra toplu iş sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanmasının ardından yapılması gereken TİS sürecine bir müdahale anlamını taşımaktadır. Sözkonusu olumsuz kuşullarda işverenlerin işçi kıyımı da sürmektedir. Bugüne kadar, içlerinde Şube Yönetim Kurulu üyeleri ve işyeri temsilcilerinin de bulunduğu 23 işçi işten çıkarıldı.

TÜMTİS tarafından yapılan ve çeşitli sendikalar tarafından da desteklenen açıklamada "Bugün ülkemizde yaygınlaştırılan uygulamalar; çalışan milyonlarca emekçinin can güvenliğini de iş güvencesini de ortadan kaldırmaya onları açlığın ve sefaletin kucağına itmeye, sendikaları ise; özelleştirme, taşeronlaştırma ve işçi çıkarmalarla kitlesiz ve dolayısıyla işlevsiz kılma amaçlıdır. Emeğe yönelik bu saldırıları kınıyor ve tüm sendikaların, emekten yana olan güçlerini acilen güç birliğini gerçekleştirmesi gereğine inanıyoruz." denildi. TÜMTİS Genel Başkanı Sabri Topçu basına yaptığı açıklamada, "Güvenlik güçleri İzmir Nakliyeciler Sitesi'nden çekilmeli, çalışma ortamını bozan uygulamalara son verilmeli ve devletin güvenlik güçlerini toplu iş sözleşmesini etkilemeye yönelik tarafgir bir tutumla devreye sokan yetkililer hakkında soruşturma açılmalıdır." dedi.

Öte yandan TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu basına ve kamuoyunda yaptığı açıklamada İzmir Nakliyeciler Sitesi'ndeki saldırıları kınadı.

POLİSAN VE İZMİR KİMYA A.Ş'DE SALDIRILAR SÜRÜYOR

Polisan'da 17 Nisan'da başlayan grevi kırmak için yasadışı bir şekilde müteahhit işçileriyle üretime devam eden işveren Necmettin Bitlis diger yandan grevci işçilere gözdağı vermek amacıyla mafya yöntemlerini kullanarak müteahhit ve ona bağlı adamlarını grevci üyeleri üzerine saldırtmaya devam etmekte, bu yetmiyormuş gibi fabrikanın önüne yüzlerce asker, polis ve panzeri yığılarak işçiler sindirmeye çalışılmaktadır.

15 Mayıs günü işçiler grev öncesi 17 günlük ücret ve tasarruf nemalarını almak için fabrika önüne geldiklerinde işverenin talimatıyla müteahhit Yakup Gürkan, Selahattin Türkmen ve adamları ile jandarmaların saldırısına uğramış birçok işçi bu saldırılar sonucu yaralanmıştı.

15 Mayıs günü Polisan'da grevci üyelerimize karşı gerçekleştirilen saldırının ardından 4 ve 6 Temmuz tarihlerinde yine müteahhit ve adamları tarafından saldırılar devam etti. Müteahhit Yakup Gürkan, Selahattin Türkmen ve adamlarının saldırısına karşı seyirci olan jandarmalar işçileri tartaklayıp gözaltına aldı. Necmettin Bitlis'in sahibi olduğu Polisan ve İzmir Kimya işyerlerinde 17 Nisan'da başlayan grevimizin kırılması amacıyla müteahhit işçiler aracılığıyla sürdürülen yasadışı üretimin tespiti amacıyla PETROL-İŞ tarafından açılan dava sürüncemede bırakılmış, anlaşılmaz bir şekilde habire duruşmalar ileri tarihlere ertelenerek oyalamaya yönelik tavırlar bugüne kadar sürdürülegelmiştir. 4 Temmuz günü grevci üyelerimiz yasadışı üretimi sürdüren müteahhit işçilerin fabrikaya girişine engel olmak amacıyla eş ve çocuklarıyla fabrika önünde barikat oluşturdu. Bunun üzerine yüzlerce asker ve polis fabrika önüne yığılıp işçileri kuşatma altına aldı.

PETROL-İŞ Genel Başkanı Adnan Özcan, Genel Sekreter Bayram Yıldırım, Genel Örgütlenme ve Eğitim Sekreteri İbrahim Altundaş ile Gebze Şube Başkanı Selahattin Şafak ile şube yöneticileri ve işyeri temsilcilerimiz İl Jandarma Alay Komutanı ile bir görüşme yaptı. Sendika yöneticilerimiz Alay Komutanıyla yaptıkları görüşmede jandarmanın işverinin haksız uygulamalarına alet olmamasını ve çekilmesini istediler.

DERİ-İŞ TUZLA'DA ANLAŞTI

İstanbul Tuzla Deri Organize Sanayi Bölgesi'nde 2 bin işçiyi kapsayan grup sözleşmesi uyuşmazlığı, yapılan anlaşma geregi grevden döndü. Deri-İş Sendikası ile T. Deri Sanayii İşverenleri Sendikası arasında yapılan anlaşmaya göre işçilerin yevmiyelerine 1. yıl için %72,5 2. yıl için ise %76,6 oranında zam yapıldı. Sosyal yardımlarda da önemli artışlar sağlandı. Bu zamlarla Deri işçilerinin 1994 yılı kayıpları kısmen giderilmiş oldu.

Görüşmelerin anlaşmayla sonuçlanması üzerine grev uygulama kararı kaldırıldı.

TÜRK-İŞ'e BAĞLI SENDİKALARIN BASIN MÜŞAVİRLERİ TOPLANTISI YAPILDI

TÜRK-İŞ'e bağlı sendikaların Basın Müşavirleri toplantısı 7 Temmuz 1995 günü yapıldı. Toplantıya çeşitli sendikalardan 10 temsilci katıldı. Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç'ın da katılarak bir konuşma yaptığı toplantıda görüş alış-verişinde bulunuldu.

Toplantıya Türk-İş, Orman-İş, Petrol-İş, Tarım-İş, Şeker-İş, Yol-İş, Sağlık-İş, Türk Metal, Tez Koop-İş, T. Maden-İş, Genel Maden-İş ve Çimse-İş Basın temsilcileri katıldı.

Toplantıların periyodik olarak sürdürülmesi kararlaştırıldı.

ANADOLU AJANSI'NDA İŞÇİ KIYIMI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Bayram MERAL, Genel Mali Sekreter Enver Toçoğlu, Genel Eğitim Sekreteri Salih Kılıç ve bazı sendika başkanlarıyla birlikte Anadolu Ajansı'nda grev yapan işçileri ziyaret ederek "TÜRK-İŞ mücadelenizi sonuna kadar desteklemektedir" dedi.

Anadolu Ajansı'nda görev yapan 16 işçinin iş akitleri feshedilerek işten çıkarılması Türk-İş topluluğu tarafından tepkiyle karşılandı. İşten çıkarılanlar Ajans önünde oturma eylemi yaparak tekrar işlerine geri dönme taleplerini gündemde tuttular. Türk-İş Genel Başkanı Bayram Meral, TGS Genel Başkanı Ziya Sonay ve bazı sendika Genel Başkanları ile oturma eylemi yapan işçileri ziyaret ederek, Türk-İş'in desteğini bildirdi. Meral ziyaret sırasında yaptığı konuşmada, haksız işten çıkarmaların son yıllarda arttığını, işçinin ekmeği ile oynanmaması gerektiğini belirterek "Türk-İş mücadelenizi sonuna kadar desteklemektedir." dedi.

İşten çıkarılanlar mücadelelerine yasal yollardan devam edeceklerini açıkladılar.

TOLEYİS EĞİTİM SEMİNERİ

1995 yılı Eğitim Seminerleri Programı, 30.4.1995 tarihinde Toleyis Marmaris Bölge Şubesi'nde başlatıldı. Temsilci ve üyelerin iştirakiyle yapılan eğitim seminerinin açılış konuşmasını yapan Genel Eğitim Sekreteri Mustafa AVAN "Toleyis eğitim meşalesini yaktı. Bu ışık işkolumuzdaki ve Türkiye'de ki sendikal hareketi aydınlatacak kadar güçlü olacaktır. Hedefimiz; bilinçli, gülçü, mücadeleci üyelerimizin daha iyi şartlarda çalışmalarını ve yaşamalarını temin için bilgi eksikliklerini gidermektedir" dedi.

Eğitim seminerleri dizisinin ikinci bölümü 02.05.1995 tarihinde Ege Bölge Şubesine bağlı işyerlerinde çalışan temsilci ve üyelerin iştirakiyle yapıldı. Bu toplantıda bir konuşma yapan Bölge Başkanı Habib KARAKUŞ eğitim seminerleri düzenleme kararı alan Genel Merkez üyelerine teşekkür ederek, "Sendikacılık hareketinin başarılı olması için eğitimi ihmal etmemeliyiz. Önümüzdeki günlerde daha zor şartlarda mücadele etmek için kendimizi şimdiden hazırlamalıyız" dedi. Eğitim seminerinde Sayım YORGUN Bireysel İş Hukuku anlatarak soruları cevaplandırdı.

150 üye ve temsilcinin katılımı ile gerçekleştirilen Eğitim Seminerlerine iştirak eden kursiyerlere düzenlenen törenle sertifikaları verildi.

KÖŞEMDEN

KAYA ÖZDEMİR

EMEĞE HOR BAKANLAR!..

Kamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin akçalı maddelerindeki gelişmeler hayli ilginçtir! Sadaka verir gibi tekliflerde ciddiyetle bağdaşmayacak enteresan rakamlar telaffuz edilmekte açıktan açığa bunu kabulleniniz gibi işçi tarafının vatan sevgisinden sorumluluğundan söz edilmektedir! YENİ DÜNYA sistemi adı verilen sistemin çok kötü bir uzantısını Türkiye günümüzde yaşıyor. EMEĞİ dışlayan EMEĞE hor bakan bir anlayışı sergileyen bu anlayışın bizi nerelere kadar götüreceği meçhuldür. EMEĞE HOR BAKANLAR'ın çıkar çevrelerine gelir transferinde son derece başarılı oldukları da milli gelir bölüşümünde giderek bozulan dengeden daha doğrusu resmileşen dengesizlikten anlaşılmaktadır.

5 Nisan kararları ile kazığın büyüğünü yiyen emek kesimidir. Her geçen gün tepesine binen zamların altında inim inim inleyen emek kesimidir. İşçisi memuru dar ve sabit gelirlileri ile bu kesim artan hayat pahalılığı karşısında tam manası ile yenik düşmüştür. Daha doğrusu bu kesimin sesini çıkaramıyacak hale gelmesi dostlarını bir bir yitiren bu siyasi iktidar tarafından planlı bir şekilde çeşitli yollarla uygulama alınana konulmaktadır.

Türkiye'nin dört bir yanını çeviren düşman çemberinin ve içte türeyen ihanet odaklarının ekmeğine yağ sürercesine çalışanı daha mağdur yoksul hale getirmek ekonomik istikrar adına da olsa insafsızlıktır, merhametsizliktir, acımasızlıktır! Şimdi son gelişmelere bakarak ufukta ki gelişmeleri görür gibi oluyorum! Meydanlar ısınmaya başlamış bulunuyor. Haksızlıklar kol budak saldıkça çalışanlar üretimden gelen güçlerini kullanacaklar. Siyasi istikrarı oldukça bozulan ülkemizde ekonomideki sözde istikrarı temelinden sarsacaklardır. Böylelikle emek kesiminin sesini duymak istemeyen veya bu kesimin sesini duymamazlıktan gelen siyasi iktidar en yakın müttefikinden ne derece uzaklaştığını kendi sebep olduğu davranışlarla anlayacaktır.

Rahmetli Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ın Başbakanlığı döneminde çalışanlara karşı takınılan tavır işçi kesimi ile iktidarın arasını açmış Memleket harına yapılan onca işlere ülke yararına geliştirilen hamlelere rağmen ilk mahalli seçimlerde siyasi iktidarın hesabının görülmesine sebebiyet vermişti. Bu satırların yazarı o dönemlerde TÜRK-İŞ'te Yönetimde bulunuyordu. Gazetelerde yer alan demeçlerimizde iktidara rey verilmemesini bende her demecimde istemişim. Sayın Mesut Yılmaz Türk-İş'in kuruluşunun kırkıncı yıldönümünde ana muhalefet lideri olarak iktidardakilere samimi tavsiyelerde bulunarak: Biz Başımızı nasıl sert bir kayaya çarptığımızı geç de olsa anladık. Siz siz olun TÜRK-İŞ'le iyi geçinin diyordu.

Anlaşılan odur ki Siyasi iktiraın kulağı tıkalıdır. söylenenler duyulmamaktadır. Görülmesi gereken RESTLER'e aldırış edilmemekte adeta meydan okunmaktadır. Çalışına Barışını bozacak ne varsa yapılmakta Emekle ilgili verilmiş ve kazanılmış haklar geri alınmak istenmektedir. Yedinci kalkınma planı müzakerelerine başlandığı sırada mecliste buluyordum.

Plan metnini göz ucu ile inceleme fırtasını yakaladım. Heyhat bu dökümana Sosyal Demokrat nasıl imza atabiliyorlar? ANAYASA değişikliklerini hayata geçirmek istemiyenler EMEK kesiminin haklarında gözleri olanlardır. 1982 Anayasasını Meydanlarda bütün yönleri ile eleştirilenler iktidara gelir gelmez değiştireceklerini haykıranlar sanki bu meclisten geçip gitmişlerdir! Mimar olmadıkları halde Mimarlığı paylaşamıyanlar Emeğin sırtına binerek iktidar keyfini uzun süre sürdüreceklerini sanıyorlarsa nedenli yanıldıklarını göreceklerdir. Belki günü gelince onlarda bir sonrakilere başlarını nasıl sert bir kayaya çarptıklarını anlatma zorunluluğunu duyacaklardır. Tarih Emeği sömürenlerle Emeğe hor bakanların ibret verici sonları ile yankılanıp duruyor. Ah! bir ibret alınabilse...

TEMMUZ'95 GIDA HARCAMASI

* Mutfağın rahat nefes alması ancak 1 ay sürdü. Temmuz'da aylık artış yüzde 4.8
* Sebze ve meyva fiyatlarındaki ucuzluğa rağmen diğer temel maddelerin çoğunda artış olması Temmuz ayında yüksek harcama tutarına neden oldu.
* Dört kişilik ailenin Temmuz'95 gıda harcaması 10.140.000. - Liraya yükseldi.

* Yüzde 4.8'lik fiyat artışının aile bütçesine getirdiği ek yük 460.000.-Lira
* Yılın yedinci ayında % 39.3'e ulaşan gıda harcaması tutarındaki artış yıllık yüzde 115.6 düzeyine yükseldi.
* Asgari ücretin satınalma gücü iyice düştü.
* Asgari Ücretli çalışanın aylık gıda harcamasına ancak 9 gün yetiyor.
* Asgari ücretin son tesbitinden bu yana gıda fiyatlarındaki artış yüzde 107.

Sağlıklı ve dengeli beslenebilmek için yapılması zorunlu aylık gıda harcaması tutarı, bir aylık aradan sonra sebze ve meyvadaki mevsimsel fiyat gerilemesine rağmen diğer temel gıda maddelerindeki fiyat artışlarına bağlı olarak yeniden ve yaz aylarında alışık olunmayan şekilde yükselmeye başladı. Artan fiyatlar başta işçiler olmak üzere tüm dar ve sabit gelirli geniş kitlelerin satınalma gücünde aşınmalara neden olmakta, çalışanların ekonomik ve sosyal problemlerini da artırmaktadır.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMA MERKEZİ tarafından, çalışanların yoğun olarak alışveriş yaptıkları yerler dikkate alınarak sürekli olarak yapılan piyasa araştırmaları, aile bütçesinde önemli bir ağırlığa sahip olan gıda harcaması tutarının, Temmuz'95 ayında sebze ve meyva fiyatlarındaki mevsimsel gerilemeye karşın diğer temel gıda maddelerinin büyük bir kısmında meydana gelen artış nedeniyle bir aylık aradan sonra tekrar yükseldiğini ortaya koymaktadır.

Piyasa belirlemelerine göre; aile bütçesinin önemli bir bölümünü oluşturan gıda harcaması tutarı, Temmuz'95 ayı itibariyle bir önceki aya göre yüzde 4.8 oranında artış göstererek, 10 milyon sınırını aştı ve 10.140.000.- liraya ulaştı. Sözkonusu artışın yalnızca Temmuz ayında aile bütçesine getirdiği ek yük 460.000.- lira oldu.

Bilimsel veriler esas alınarak farklı yaş gruplarındaki dört kişilik ailenin yapması zorunlu asgari harcama tutarı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Piyasalardaki gelişmeler, önümüzdeki aylar için olumsuz beklentilere yol açmaktadır. Yaz aylarında mevsim koşulları nedeniyle beklenen rahatlama dahi gerçekleşmemektedir. Geçtiğimiz yıl Temmuz ayında harcama tutarı yüzde 5 oranında gerileyerek aile bütçesine nisbi bir rahatlık sağlamışken, bu yıl tersine yüzde 4.8'lik ek yük getirmiş bulunmaktadır. Bunun sonucunda yılın ilk yedi ayında meydana gelen artış oranı yüzde 39.3'e, son oniki ay itibariyle artış ise yüzde 115.6 düzeyine ulaşmıştır.

Temmuz'95 te ailenin gıda harcaması tutarında gerçekleşen artışın nedenine bakıldığında; gıda harcama kalıbı içinde ağırlık yere sahip olan meyva, sebze dışındaki diğer temel maddelerde yüksek oranlı artışların gerçekleştiği görülmektedir. Uygun mevsim koşulları nedeniyle Temmuz ayında sebze fiyatları ortalamasının yüzde 9.4, meyva fiyatları ortalamasının yüzde 20 oranında gerileme göstermesine karşın, perakende fiyatlarla Yumurta da yüzde 60, Toz Şekerde yüzde 19, Pirinçte yüzde 13, Terayağında yüzde 11, Mercimekte yüzde 10, Et'te yüzde 9,6, Bulgur da yüzde 9, Margarinde yüzde 8.1, Peynirde yüzde 6, Makarna da yüzde 5.9 oranında fiyat artışının gerçekleştiği görülmektedir.

Öte yandan 10 milyon sınırını aşan gıda harcamasına karşı asgari ücret son tesbitinden bu yana 11 ay geçmesine karşın halen net 2.834.428-lira düzeyinde tutulmakta, ve işverenlerin siyasal iktidarın bazı kesimiyle işbirliği halinde olmasıyla yürürlük süresi geciktirilmektedir. Ağustos 1995 ayından bu yana gıda maddeleri fiyatları yüzde 106.8 oranında artmış bulunmaktadır. Nitekim D.I.E.'nin asgari ücrete baz teşkil edecek çalışmaları benzeri sonucu doğurmuş ve asgari ücretin Haziran'95 itibariyle %102.5 oranında artması gerektiği öngörülmüştür.

Bu gelişmeler asgari ücretin satınalma gücünü iyice düşürmekte, asagari ücret almakta olan bir işçi bakımından önceki yıllarda varolan olumsuz durumun bu yıl daha da ağırlaştığını göstermektedir. Bugün asgari düzeyde sağlıklı ve dengeli bir beslenme için harcama yapıldığında asgari ücret ayın 9'uncu gününde bitmektedir.

DÖRT KİŞİLİK AİLENİN AYLIK GIDA HARCAMASI (TL)

	Temmuz'94	Aralık'94	Haziran'95	Temmuz'95
Yetişkin İşçi	1.558.000	2.443.000	3345.000	3.525.000
Yetişkin Kadın	1.088.500	1.575.000	2.078.000	2165.000
15-19 Yaş Grubu Çocuk	1.287.000	1.995.000	2.611.000	2.736.000
4-6 Yaş Grubu Çocuk	849.000	1.268.000	1.649.000	1.714.000
TOPLAM	4.703.000	7.281.0000	9.680.000	10.140.000

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

TÜRK-İŞ

Genel Bşk. : **BAYRAM MERAL**
Bayındır Sokak No: 10 ANKARA
Tel: 433 31 25-26-27-28-29 Fax: 433 68 09 - 433 85 80

01	**TARIM-İŞ** Genel Bşk. : **SABRİ ÖZDEŞ** Necatibey Cad. 22 Tel : 231 56-57-58-59 Sıhhiye/ANKARA Fax: 229 85 92	14	**DOK GEMİ-İŞ** Genel Bşk. : **NAZIM TUR** Küçükpiyale Paşa Mah. Kızılay Meydanı No. 24/26 Tel: 237 25 90 (5 Hat) Kasımpaşa/İSTANBUL Fax: 237 39 89
01	**ORMAN-İŞ** Genel Bşk. : **SELAHATTİN GÜNGÖR** Ataç Sok. Selam Apt. No. 1/5-10 Tel: 431 28 96 Yenişehir/ANKARA Fax: 434 12 67	15	**TÜRKİYE YOL-İŞ** Genel Bşk. : **BAYRAM MERAL** İstanbul Cad. No: 58 İskitler / ANKARA Tel : 342 22 40 51 Fax: 341 27 05
02	**TÜRKİYE MADEN-İŞ** Genel Bşk. : **H. HÜSEYİN KAYABAŞI** Strasburg Cad. 7/3, 4-5 Sıhhiye/ANKARA Tel : 231 73 55-56-57 Fax: 229 89 31	16	**TES-İŞ** Genel Bşk. : **FARUK BARUT** Meriç Sok. No: 23 Beştepe / ANKARA Tel : 212 65 10 (20 Hat) Fax: 212 65 52
02	**GENEL MADEN-İŞ** Genel Bşk. : **ŞEMSİ DENİZER** Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel : 251 32 04 ZONGULDAK Fak	17	**TEZKOOP-İŞ** Genel Bşk. : **AHMET TAMER** Üçyıldız Cad. No: 29 Subayevleri - ANKARA Tel : 318 39 79-86 Fax: 318 39 88
03	**PETROL-İŞ** Genel Bşk. : **ADNAN ÖZCAN** Altunizade Mah. Kuşbakışı sok. No. 25 Tel: 391 66 67 Üsküdar/İSTANBUL Fax: 391 66 78	17	**TÜRK KOOP-İŞ** Genel Bşk. : **AHMET BALAMAN** İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Fax: 229 58 36 Tel : 230 08 55 - 229 44 80 Yenişehir / ANKARA
04	**TEKGIDA-İŞ** Genel Bşk. : **ORHAN BALTA** 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 264 49 96-97-98 Levent/İSTANBUL Fax: 278 95 34	18	**TÜMTİS** Genel Bşk. : **SABRİ TOPÇU** İnkilap Caddesi No: 35/1 Aksaray/İSTANBUL Tel : 530 07 43 Fax: 588 26 20
05	**ŞEKER-İŞ** Genel Bşk. : **HİKMET ALCAN** Karanfil Sokak 59 Bakanlıklar/ANKARA Tel : 418 42 73-74 - 418 19 88 Fax: 435 92 58	19	**DEMİRYOL-İŞ** Genel Bşk. : **ENVER TOÇOĞLU** Necatibey cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel : 231 8030-31 ANKARA Fax: 231 80 32
06	**TEKSİF** Genel Bşk. : **ŞEVKET YILMAZ** Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat: 5-6 Tel: 431 21 70-71-72-73 ANKARA Fax: 435 78 26	20	**TÜRKİYE DENİZCİLER** Genel Bşk. : **TURAN UZUN** Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 244 48 38-249 56 29 Tophane/İSTANBUL Fax: 244 52 21
07	**DERİ-İŞ** Genel Bşk. : **YENER KAYA** Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Fax: 231 52 19 Tel : 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray / İSTANBUL	21	**HAVA-İŞ** Genel Bşk. : **MUSTAFA YAĞCI** İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Fax: 571 90 51 Tel : 660 14 95 - 99 Bakırköy/İSTANBUL
08	**AĞAÇ-İŞ** Genel Bşk. : **GÜRAL ERÇAKIR** Necatibey Cad. Uysal Apt. No: 20/22-23 Tel : 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	22	**LİMAN-İŞ** Genel Bşk. : **HASAN BİBER** Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel : 231 74 18-19 Fax: 230 24 84 Sıhhiye / ANKARA
09	**SELÜLOZ-İŞ** Genel Bşk. : **MİTHAT SARI** Ankara Cad. İpek Apt. No: 87 Tel: 321 18 99 İZMİT Fax: 321 34 51	23	**TÜRKİYE HABER-İŞ** Genel Bşk. : **CENGİZ TEKE** Kültür Mah. Yüksel Cad. No: 38 Yenişehir / ANKARA Tel : 431 90 44-45 Sıhhiye/ANKARA
10	**BASIN-İŞ** Genel Bşk. : **ALİ EKBER GÜVENÇ** Hanımeli Sokak No: 26/6-7 Fax: 229 43 15 Tel : 230 29 08-229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	**SAĞLIK-İŞ** Genel Bşk. : **MUSTAFA BAŞOĞLU** Necatibey Cad. 23/9-10 Tel : 231 80 45 Fax: 230 23 96 Sıhhiye / ANKARA
11	**BASİSEN** Genel Bşk. : **METİN TİRYAKİOĞLU** İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel : 251 99 00 Galatasaray / İSTANBUL Fax : 252 38 35	25	**TOLEYİS** Genel Bşk. : **CEMAİL BAKINDI** İnebey Mah. Küçük Langa Cad.No:16/18 Kat:1 Bilir İş Mrk. Tel: 530 73 82-585 52 07 Fax: 530 72 99 Aksaray/İSTANBUL
11	**BASS** Genel Bşk. : **TURGUT YILMAZ** Menekşe 2 20/19 Kızılay Fax: 418 36 93 Tel : 418 89 09 - 418 49 57	26	**TÜRK HARB-İŞ** Genel Bşk. : **İZZET ÇETİN** İnkilâp Sokak 20 Fax: 417 13 64 Tel : 417 50 97-98-99 Kızılay/ANKARA
12	**TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ** Genel Bşk. : **TAMER ERALAN** Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Fax: 231 89 36 Tel : 231 72 30 (5 Hat) Sıhhiye / ANKARA	27	**TGS** Genel Bşk. : **ZİYA SONAY** Basın Sarayı Kat: 2 Fax: 511 48 17 Tel : 514 06 94-96 Cağaloğlu/İSTANBUL
12	**KRİSTAL-İŞ** Genel Bşk. : **MUSTAFA BAĞÇECİ** Kazancı Yokuşu, Ağaççırağı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel : 251 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İST. Fax : 251 95 79	28	**TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ** Genel Bşk. : **FUAT ALAN** Yeni Selim Paşa Sokak 62 Fax: 513 93 68 Tel : 513 82 54-55-56 Aksaray/İSTANBUL
13	**TÜRK-METAL** Genel Bşk. : **MUSTAFA ÖZBEK** Akıncılar Sokak No: 14 Tel : 231 79 40 (4 Hat) Maltepe / ANKARA Fax: 229 77 14	29	**TÜRK-SEN** Genel Bşk. : **ÖNDER KONULOĞLU** A. Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Fax: (0392) 228 78 31 Tel : 227 24 44 Lefkoşe / KIBRIS

